

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

§ 25.

ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ.

*Ἐκθεσις περιπτώσεών τινων, καθ' ἧς ἐμποδίζεται
ὁ γάμος ἔνεκα συγγενείας καὶ ἀγχιστείας.*

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐρωτήσεων, αἵτινες μοι ἀπηυθύνθησαν περὶ διαφόρων κωλυμάτων τοῦ γάμου¹, ἐξάγεται ὅτι τὰ διαγράμματα ὡς ἐξετέθησαν ἐν τῷ Α' βιβλίῳ διὰ πρωτοτύπων σχημάτων, ἀκατάληπτά εἰσιν ὑπὸ τῶν ἀπλουστέρων, ἰδίᾳ τῶν ἐξφκειωμένων πρὸς τὰ παλαιὰ διαγράμματα, χάριν αὐτῶν ἐκτίθενται ἐνταῦθα, κατὰ τὰ πα-

1. Τοιαῦται ἐρωτήσεις, εἰς ἧς προθύμως καὶ εὐχαρίστως ἀπήντησα, μέχρι τοῦδε μοι ἀπηυθύνθησαν ἐγγράφως ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν: 1] Κωνσταντινουπόλεως, 2] Ἀδριανουπόλεως, 3] Ἀμασειας, 4] Κρήτης, 5] Φιλιππουπόλεως, 6] Πισιδείας, 7] Λέρου καὶ Καλύμνου—8] Ἀντιοχείας καὶ 9] Βηρυτοῦ· ἔτι δὲ καὶ παρὰ πολλῶν προσώπων προφορικῶς.

λαϊκά διαγράμματα, περιπτώσεις τινές, καθ' ἃς ἐμποδίζεται ὁ γάμος ἔνεκα συγγενείας καὶ ἀγγιστείας¹.

Α') Ἐν τῇ ἐξ αἵματος συγγενείᾳ.

Α') Ἐν τῇ εὐθείᾳ γραμμῇ.

1] Γεώργιος ἐγέννησε

Μαρίαν θυγατέρα (Ἐν τῷ Α' βιβλίῳ, σχῆμα 9).

Ὁ Γεώργιος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν θυγατέρα τοῦ *Μαρίαν*².

βαθμὸς πρῶτος.

1. Ἐν ἐκάστη τῶν περιπτώσεων τούτων, προστίθεται καὶ ὁ ἀριθμὸς, ὑφ' ὃν αὕτη ἐκτίθεται ἐν τῷ Α' βιβλίῳ. Τοιοῦτοτρόπος δὲ ἡ ἀντιπαραβολὴ τῶν ἐν τῷ Α' βιβλίῳ σχημάτων πρὸς τὰ ἀντιστοιχοῦντα διαγράμματα ἐνταῦθα, δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τοῖς ἀπλουστέροις μελέτη πρὸς ἀκριδοῦ καὶ σαφεῖ κατανόησιν τῶν ἐν τῷ Α' βιβλίῳ σχημάτων.

Δέον δὲ νὰ σημειωθῇ ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ἀκριδοῦς κατάληψις τῶν ἐν τῷ Α' βιβλίῳ σχημάτων, καὶ ἡ διὰ τούτων ταχεῖα καὶ εὐκολος λύσις οἰουδήτινος περὶ κωλύματος γάμου ζητήματος, δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ, ἢ δι' ἐπισταμένης καὶ μετὰ προσοχῆς μελέτης ὅλου τοῦ βιβλίου μεθ' ὅλων τῶν σημειώσεων καὶ ὅτι ἐν παντὶ ζητήματι, ὁ θέλων νὰ εὕρῃ τὴν ταχεῖαν λύσιν αὐτοῦ, πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ὀδηγεῖται ὑπὸ τοῦ πίνακος τῶν περιεχομένων.

2. Ἀνάγνωθι σημ. 2 καὶ 3 ἐν σελ. 54 τοῦ Α' βιβλίου.

2] Οὔτε τὴν ἐγγόνην του·

Γεώργιος

Μαρία θυγάτηρ

Εἰρήνη ἐγγόνη

(Βιβλ. Α', σχ. 10).

Ὁ Γεώργιος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν ἐγγόνην τοῦ *Εἰρήνης*.

βαθμὸς δεύτερος.

3] Οὔτε τὴν δισεγγόνην του·

Γεώργιος

Μαρία θυγάτηρ

Εἰρήνη ἐγγόνη

Μάρθα δισεγγόνη

(Βιβλ. Α', σχ. 11).

Ὁ Γεώργιος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν δισεγγόνην τοῦ *Μάρθας*.

βαθμὸς τρίτος.

Καὶ ἐφεξῆς ἐπ' ἄπειρον.

Β') Ἐν τῇ πλαγίᾳ γραμμῇ.

1] Γεώργιος ἐγέννησε

Πέτρον ἀδελφ. *Σοφίαν*

(Βιβλ. Α', σχ. 12).

Ὁ Πέτρος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν τοῦ *Σοφίαν*.

βαθμὸς δεύτερος.

2] Ούτε τὴν ἀνεψιάν του.

Πέτρος ἀδελφ. Σοφία

Ἑλένη (Βιβλ. Α', σχ. 13).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν ἀνεψιάν του Ἑλένη.

βαθμὸς τρίτος.

3] Ούτε τὴν θυγατέρα τῆς ἀνεψιάς του, ἤτοι τὴν ἐξα-
νεψιάν του.

Πέτρος ἀδελφ. Σοφία

Ἑλένη

Θεοδώρα (Βιβλ. Α', σχ. 15).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν θυγα-
τέρα τῆς ἀνεψιάς του Θεοδώραν.

βαθμὸς τέταρτος.

4] Ούτε τὴν ἐξαδέλφην του.

Γεώργιος ἀδελφ. Δημήτριος

Πέτρος ἐξαδέλφ. Θέκλα (Βιβλ. Α', σχ. 14).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν ἐξαδέλ-
φην του Θέκλαν.

βαθμὸς τέταρτος.

5] Ούτε τὴν θυγατέρα τῆς ἐξαδέλφης του, ἤτοι τὴν
μικρανεψιάν του.

Γεώργιος ἀδελφ. Δημήτριος

Πέτρος ἐξαδέλφ. Θέκλα

Θεοδώρα (Βιβλ. Α', σχ. 16).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν θυγα-
τέρα τῆς ἐξαδέλφης του Θεοδώραν.

βαθμὸς πέμπτος.

6] Ούτε τὴν ἐγγόνην τῆς ἐξαδέλφης του.

Γεώργιος ἀδελφ. Δημήτριος

Πέτρος ἐξαδέλφ. Θέκλα

Θεοδώρα

Εὐδοξία (Βιβλ. Α', σχ. 19).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν ἐγγόνην
τῆς ἐξαδέλφης του Εὐδοξίαν.

βαθμὸς ἕκτος.

7] Ούτε τὴν δευτέραν ἐξαδέλφην του,

Γεώργιος ἀδελφ. Δημήτριος

Ἰωάννης ἐξαδέλφ. Θωμᾶς

Πέτρος δισηξαδέλφ. Μάρθα (Βιβλ. Α', σχ. 18).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ γυναῖκα τὴν δευτέ-
ραν ἐξαδέλφην του Μάρθαν.

βαθμὸς ἕκτος.

Β') Ἐν τῇ ἀγγιστείᾳ.

A'] Ἐν τῇ εὐθείᾳ γραμμῇ.

1] Δὲν ἤμπορεῖ τις νὰ πάρῃ εἰς γάμον μητέρα καὶ θυγατέρα.

*Πέτρος — "Ἀννα*¹

Ἑλένη (Βιβλ. Α', σχ. 28—31).

ἽΟ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, θυγατέρα τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τοῦ "Ἀννης" ἥτοι τὴν προγονὴν τοῦ².

βαθμὸς πρῶτος.

2] Οὐτε μάμμην καὶ ἐγγόνην.

Πέτρος — "Ἀννα

Ἑλένη

Θεοδώρα (Βιβλ. Α', σχ. 32—35).

ἽΟ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Θεοδώραν, ἐγγόνην τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τοῦ "Ἀννης" ἥτοι τὴν προγονοεγγόνην τοῦ.

βαθμὸς δεύτερος.

1. Τὰ παχέα γράμματα σημαίνουν ὅτι ἀπέθανε τὸ δι' αὐτῶν ἀναγραφόμενον πρόσωπον.

2. Ἀνάγνωθι σημ. 1 ἐν σελ. 87 τοῦ Α' Βιβλίου.

3] Οὐτε μάμμην καὶ δισεγγόνην.

Πέτρος — "Ἀννα

Ἑλένη

Θεοδώρα

Εὐδοξία (Βιβλ. Α', σχ. 36—39).

ἽΟ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εὐδοξίαν, δισεγγόνην τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τοῦ "Ἀννης" ἥτοι τὴν προγονοδισεγγόνην τοῦ.

βαθμὸς τρίτος.

Καὶ ἐφεξῆς ἐπ' ἄπειρον ἐν τῇ εὐθείᾳ γραμμῇ.

~~~~~

Β') Ἐν τῇ πλαγίᾳ γραμμῇ.

1] Δὲν ἤμπορεῖ τις νὰ πάρῃ εἰς γάμον δύο ἀδελφάς.

Πέτρος — "Ἀννα ἀδελφ. Μαρία

(Βιβλ. Α', σχ. 40—42).

ἽΟ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μαρίαν, ἀδελφὴν τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τοῦ "Ἀννης" ἥτοι τὴν γυναικαδελφὴν τοῦ.

βαθμὸς δεύτερος.

2] Ούτε θείαν καὶ ἀνεψιάν·

Πέτρος — **Ἄννα** ἀδελφ. Μαρία

Εἰρήνη

(Βιβλ. Α', σχ. 43—46).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εἰρήνην, ἀνεψιάν τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τοῦ **Ἄννης**·

βαθμὸς τρίτος.

3] Ούτε τὴν ἐγγόνην τῆς γυναικαδέλφης τοῦ· ἦτοι μεγάλην θείαν καὶ ἐξανεψιάν.

Πέτρος — **Ἄννα** ἀδελφ. Μαρία

Εἰρήνη

Μάρθα

(Βιβλ. Α', σχ. 50—53).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μάρθαν, ἐγγόνην τῆς γυναικαδέλφης τοῦ Μαρίας.

βαθμὸς τέταρτος,

4] Ούτε δύο ἐξαδέλφας·

Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Πέτρος — **Ἑλένη** ἐξαδέλφ. Εἰρήνη

(Βιβλ. Α', σχ. 47—49).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εἰρήνην, ἐξαδέλφην τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τοῦ **Ἑλένης**·

βαθμὸς τέταρτος.

5] Ούτε τὴν δισεγγόνην τῆς γυναικαδέλφης τοῦ·

Πέτρος — **Ἄννα** ἀδελφ. Μαρία

Εἰρήνη

Μάρθα

Ζωή

(Βιβλ. Α', σχ. 54—57).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Ζωὴν, δισεγγόνην τῆς γυναικαδέλφης τοῦ Μαρίας.

βαθμὸς πέμπτος.

6] Ούτε μικράν θείαν καὶ μικρανεψιάν.

Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Πέτρος — **Ἑλένη** ἐξαδέλφ. Εἰρήνη

Μάρθα

(Βιβλ. Α', σχ. 58—61).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μάρθαν, μικρανεψιάν τῆς ἀποθανούσης γυναικὸς τοῦ **Ἑλένης**·

βαθμὸς πέμπτος.

1] Πατὴρ καὶ υἱὸς δὲν ἤμποροῦν νὰ πάρουν εἰς γάμον μητέρα καὶ θυγατέρα.

Πέτρος — Ἄννα

Ἰωάννης Ἑλένη

(Βιβλ. Α', σχ. 62—66).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, προγονὴν τοῦ πατρὸς τοῦ, ἦτοι τὴν συμπρογονὴν τοῦ.

βαθμὸς δεύτερος.

2] Οὐτε πατήρ καὶ υἱός, μύμνην καὶ ἐγγόνην.

Πέτρος — Ἄννα

Ἰωάννης Ἑλένη

Θεοδώρα (Βιβλ. Α', σχ. 67—72).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Θεο-
δώραν, ἐγγόνην τῆς Ἄννης γυναικὸς τοῦ πατρὸς του.

βαθμὸς τρίτος.

3] Οὐτε πατήρ καὶ υἱός, προμύμνην καὶ δισεγγόνην.

Πέτρος — Ἄννα

Ἰωάννης Ἑλένη

Θεοδώρα

Εὐδοξία (Βιβλ. Α', σχ. 73—78).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εὐ-
δοξίαν, δισεγγόνην τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς του.

βαθμὸς τέταρτος.

4] Οὐτε πατήρ καὶ υἱός, ἀπομύμνην καὶ τρισεγγόνην.

Πέτρος — Ἄννα

Ἰωάννης Ἑλένη

Θεοδώρα

Εὐδοξία

Μαγδαληνὴ (Βιβλ. Α', σχ. 79—84).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν
Μαγδαληνὴν, τρισεγγόνην τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς του.

βαθμὸς πέμπτος.

5] Οὐτε πατήρ καὶ υἱός, δύο ἀδελφάς.

Πέτρος — Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Ἰωάννης (Βιβλ. Α', σχ. 96—99).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μα-
ρίαν, γυναικαδέλφην τοῦ πατρὸς του.

βαθμὸς τρίτος.

6] Οὐτε πατήρ καὶ υἱός, θείαν καὶ ἀνεψιάν.

Πέτρος — Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Ἰωάννης Εἰρήνη

(Βιβλ. Α', σχ. 100—105).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν
Εἰρήνην, ἀνεψιάν τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς του.

βαθμὸς τέταρτος.

7] Οὐτε πατήρ καὶ υἱός, δύο ἐξαδέλφας.

Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Πέτρος — Ἑλένη ἐξαδέλφ. Εἰρήνη

Ἰωάννης (Βιβλ. Α', σχ. 106—109).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εἰ-
ρήνην, ἐξαδέλφην τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς του.

βαθμὸς πέμπτος.

8] Ούτε πατήρ καὶ υἱός, μεγάλην θείαν καὶ ἐξανεψιάν.

Πέτρος — Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Ἰωάννης

Εἰρήνη

Μάρθα

(Βιβλ. Α', σχ. 110—115).

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μάρθαν, ἐξανεψιάν τῆς γυναικὸς τοῦ πατρὸς του.

βαθμὸς πέμπτος.

9] Ούτε πάππος καὶ ἑγγονος, μάμμη καὶ ἐγγόνην.

Πέτρος — Ἄννα

Ἰωάννης Ἑλένη

Ἰάκωβος Θεοδώρα (Βιβλ. Α', σχ. 85—89).

Ὁ Ἰάκωβος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Θεοδώραν, ἐγγόνην τῆς γυναικὸς τοῦ πάππου του.

βαθμὸς τέταρτος.

10] Ούτε πάππος καὶ ἑγγονος, προμμάμη καὶ δισεγγόνην.

Πέτρος — Ἄννα

Ἰωάννης Ἑλένη

Ἰάκωβος Θεοδώρα

Εὐδοξία

(Βιβλ. Α', σχ. 90—95).

Ὁ Ἰάκωβος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εὐδοξίαν, δισεγγόνην τῆς γυναικὸς τοῦ πάππου του,

βαθμὸς πέμπτος.

11] Ούτε πάππος καὶ ἑγγονος δύο ἀδελφάς.

Πέτρος — Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Ἰωάννης

Ἰάκωβος

(Βιβλ. Α', σχ. 116—119).

Ὁ Ἰάκωβος δὲν εἴμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μαρίαν, γυναικαδέλφην τοῦ πάππου του.

βαθμὸς τέταρτος.

12] Ούτε πάππος καὶ ἑγγονος, θείαν καὶ ἀνεψιάν.

Πέτρος — Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Ἰωάννης

Εἰρήνη

Ἰάκωβος

(Βιβλ. Α', σχ. 120—125).

Ὁ Ἰάκωβος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εἰρήνην, ἀνεψιάν τῆς γυναικὸς τοῦ πάππου του.

βαθμὸς πέμπτος.

13] Ούτε πρόπαππος καὶ δισεγγονος, δύο ἀδελφάς.

Πέτρος — Ἄννα ἀδελφ. Μαρία

Ἰωάννης

Ἰάκωβος

Μάρκος

(Βιβλ. Α', σχ. 126—129).

Ὁ Μάρκος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μαρίαν, γυναικαδέλφην τοῦ προπάππου του.

βαθμὸς πέμπτος.

14] Οὔτε δύο ἀδελφοί, δύο ἀδελφάς.

Παῦλος ἀδελφ. Πέτρος—Ἀννα ἀδελφ. Μαρία
(Βιβλ. Α', σχ. 130—132).

Ὁ Παῦλος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μα-
ρίαν, γυναικαδέλφην τοῦ ἀδελφοῦ του Πέτρου.

βαθμὸς τέταρτος.

15] Οὔτε δύο ἀδελφοί, θείαν καὶ ἀνεψιάν.

Παῦλος ἀδελφ. Πέτρος—Ἀννα ἀδελφ. Μαρία
Εἰρήνη
(Βιβλ. Α', σχ. 133—136).

Ὁ Παῦλος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Εἰ-
ρήνην, ἀνεψιάν τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ του.

βαθμὸς πέμπτος.

Γ') Ἐν τῇ τριγενείᾳ.

1] Δὲν ἔμπορεῖ τις νὰ πάρῃ εἰς γάμον τοῦ προγονοῦ του
τὴν γυναῖκα¹.

Πέτρος—Ἀννα—Παῦλος

Θωμᾶς —Μαρία²

(Βιβλ. Α' σχ. 160).

Ὁ Πέτρος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μα-
ρίαν, γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος προγονοῦ του Θωμᾶ.

βαθμὸς πρῶτος.

2] Οὔτε τοῦ ἀποθανόντος πατριοῦ του τὴν γυναῖκα.

Ἰωάννης—Ἀννα—Παῦλος—Ἑλένη

Πέτρος³

(Βιβλ. Α' σχ. 161).

Ὁ Πέτρος δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Ἑλέ-
νην, γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος πατριοῦ του Παύλου.

βαθμὸς πρῶτος.

1. Ἰδε Βιβλίον Α', σελ. 54 σημ. 2 καὶ 3 καὶ σελ. 159 σημ. 2.

2. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν χήραν· αὕτη δὲ εἶχε
πρῶτον ἄνδρα τὸν θανόντα Παῦλον, μετὰ τοῦ ὁποῖου ἀπέκτησεν υἱὸν
τὸν Θωμᾶν, ὅστις ἐνυμφεύθη τὴν Μαρίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ Ἀννα
καὶ ὁ Θωμᾶς ἀπέθανον καὶ ἔμειναν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαρία.
Ἰδε ἄνωτ. σελ. 72 σημ. 1.

3. Ὁ Ἰωάννης ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν, μεθ' ἧς ἀπέκτησεν
υἱὸν τὸν Πέτρον. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ Ἰωάννου, ἡ Ἀννα ἦλθεν εἰς
δεύτερον γάμον μετὰ τοῦ Παύλου. Μετὰ ταῦτα ἀποθανούσης τῆς Ἀν-
νης ὁ Παῦλος ἔλαβε δευτέραν γυναῖκα τὴν Ἑλένην. Ἐπειτὰ δὲ ἀπέ-
θανε καὶ οὗτος καὶ ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ἡ Ἑλένη.

3] Οὐτε τοῦ ἀποθανόντος προγονεγγόνου του τὴν γυναῖκα.

Πέτρος—Ἀννα—Παῦλος

Θωμᾶς

Μάρκος—Ἑλένη¹

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 162).

Ὁ Πέτρος δὲν ἔμπορει νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος προγονεγγόνου του Μάρκου.

βαθμὸς δεύτερος.

4] Οὐτε τοῦ ἀποθανόντος προγονοδισεγγόνου του τὴν γυναῖκα.

Πέτρος—Ἀννα—Παῦλος

Θωμᾶς

Μάρκος

Ἰακώβος—Μαρία²

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 164).

Ὁ Πέτρος δὲν ἔμπορει νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μαρίαν, γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος προγονοδισεγγόνου του Ἰακώβου.

βαθμὸς τρίτος.

1. Ὁ Πέτρος ἔλαθεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν χήραν· αὕτη δὲ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν θανόντα Παῦλον, μεθ' οὗ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Θωμᾶν, ὅστις νομφευθεὶς ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Μάρκον, νομφευθέντα τὴν Ἑλένην. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ Ἀννα καὶ ὁ Μάρκος ἀπέθανον καὶ ἔμειναν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος καὶ ἡ Ἑλένη.

2. Ὁ Πέτρος ἔλαθεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν χήραν· αὕτη δὲ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν θανόντα Παῦλον, μεθ' οὗ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Θωμᾶν, ὅστις νομφευθεὶς ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Μάρκον καὶ εὗτος τὸν Ἰακώβον, νομφευθέντα τὴν Μαρίαν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ Ἀννα καὶ ὁ Ἰακώβος ἀπέθανον καὶ ἔμειναν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαρία.

5] Οὐτε τοῦ ἀποθανόντος γαμβροῦ του (ἐπὶ θυγατρὶ) τὴν γυναῖκα.

Πέτρος—Ἀννα

Ἑλένη—Μάρκος—Μαρία¹

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 166).

Ὁ Πέτρος δὲν ἔμπορει νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μαρίαν, γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος γαμβροῦ του ἐπὶ θυγατρὶ Μάρκου.

βαθμὸς πρῶτος.

6] Οὐτε τοῦ ἀποθανόντος γυναικαδέλφου του τὴν γυναῖκα.

Πέτρος—Ἀννα—ἀδελφ. Ἰακώβος—Μάρθα²

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 168).

Ὁ Πέτρος δὲν ἔμπορει νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν Μάρθαν, γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος γυναικαδέλφου του Ἰακώβου.

βαθμὸς δεύτερος.

1. Ὁ Πέτρος ἔλαθεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν, μεθ' ἧς ἀπέκτησε θυγατέρα τὴν Ἑλένην, ὑπανδρευθεῖσαν τὸν Μάρκον. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀποθανούσης τῆς Ἑλένης, ὁ Μάρκος ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον καὶ πῆρε γυναῖκα τὴν Μαρίαν. Κατόπιν ἀπέθανον ἡ Ἀννα καὶ ὁ Μάρκος καὶ ἔμειναν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαρία.

2. Ὁ Πέτρος ἔλαθεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν, ἀδελφὴν τοῦ Ἰακώβου τοῦ συζευχθέντος τὴν Μάρθαν. Ἀποθανόντων δὲ τοῦ Ἰακώβου καὶ τῆς Ἀννης, ἔμειναν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μάρθα.

7) Οὐτε τοῦ ἀποθανόντος γαμβροῦ του ἐπ' ἀδελφῇ τὴν γυναῖκα.

Πέτρος—ἀδελφ. **Μαρία—Ἰάκωβος—Μάρθα**¹
(Βιβλ. Α' σχῆμ. 169).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Μάρθα*, γυναῖκα τοῦ ἀποθανόντος γαμβροῦ του ἐπ' ἀδελφῇ **Ἰακώβου**.

βαθμὸς δεύτερος.

8] Οὐτε τοῦ προγονοῦ του τὴν πενθεράν.

Πέτρος—**Ἄννα—Ἰάκωβος Παῦλος—Ἑλένη**
Θωμᾶς—**Μαρία**²
(Βιβλ. Α' σχῆμ. 172).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Ἑλένην*, πενθεράν τοῦ προγονοῦ του Θωμᾶ.

βαθμὸς δεύτερος.

1. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Πέτρου *Μαρία* ἔλαβεν εἰς γάμον τὸν *Ἰάκωβον*. Ἀποθανούσης δὲ τῆς *Μαρίας*, ὁ *Ἰάκωβος* ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον καὶ ἔλαβε γυναῖκα τὴν *Μάρθαν*. Μετὰ ταῦτα ἀπέθανεν ὁ *Ἰάκωβος* καὶ ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ἡ *Μάρθα*.

2. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν *Ἄνναν* χήραν· αὕτη δὲ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν θανόντα *Ἰάκωβον*, μεθ' οὗ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν *Θωμᾶν*, νυμφευθέντα τὴν *Μαρίαν*, θυγατέρα τοῦ ἀνδρογύνου *Παύλου* καὶ *Ἑλένης*. Ἀποθανόντων δὲ τοῦ *Παύλου* καὶ τῆς *Ἄννης* ἔμειναν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος καὶ ἡ *Ἑλένη*.

9] Οὐτε τοῦ προγονοῦ του τὴν προγονήν.

Πέτρος—**Ἄννα—Ἰάκωβος**
Θωμᾶς—**Μαρία—Παῦλος**
*Θέκλα*¹

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 173).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Θέκλαν*, προγονήν τοῦ προγονοῦ τοῦ Θωμᾶ.

βαθμὸς δεύτερος.

10] Οὐτε τὴν συμπρογονήν του.

Ἰωάννης—Μάρθα—Θωμᾶς—Μαρία—Παῦλος
Πέτρος
*Θέκλα*²

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 174).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν συμπρογονήν του *Θέκλαν*.

βαθμὸς δεύτερος.

1. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν *Ἄνναν* χήραν· αὕτη δὲ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν θανόντα *Ἰάκωβον*, μετὰ τοῦ ὁποῦ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν *Θωμᾶν*, νυμφευθέντα τὴν *Μαρίαν*, χήραν τοῦ θανόντος *Παύλου* μεθ' οὗ αὕτη ἔσχε θυγατέρα τὴν *Θέκλαν*. Ἀποθανούσης δὲ τῆς *Ἄννης* ὁ Πέτρος ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ.

2. Ἡ *Μάρθα* ἦλθεν εἰς πρῶτον γάμον μετὰ τοῦ *Ἰωάννου*, μεθ' οὗ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Πέτρον. Ἀποθανόντος δὲ τοῦ *Ἰωάννου* ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τοῦ *Θωμᾶ*, ὅστις εἶχε λάβει πρώτην γυναῖκα χήραν, τὴν θανούσαν *Μαρίαν*, ἣτις ἐκ τοῦ πρώτου γάμου της μετὰ τοῦ *Παύλου* (θανόντος ἐπίσης), ἔσχε θυγατέρα τὴν *Θέκλαν*.— 1 γένος *Ἰωάννης*, *Μάρθα* καὶ Πέτρος.— 1 γένος ὁ *Θωμᾶς* καὶ 1 γένος *Μαρία*, *Παῦλος* καὶ *Θέκλα*—3 γένη.

1] Πατριὸς καὶ προγονὸς δὲν ἤμποροῦν νὰ πάρουν εἰς γάμον μητέρα καὶ θυγατέρα.

Πέτρος—Ἀννα—Παῦλος

Θωμᾶς—Ἑλένη—**Ἰάκωβος**

Μαρία¹

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 170—171).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Μαρίαν* προγονὴν τοῦ προγονοῦ τοῦ Θωμᾶ.

βαθμὸς δεύτερος.

2] Οὔτε μάμμην καὶ ἐγγόνην.

Πέτρος—Ἀννα—Παῦλος

Θωμᾶς—Ἑλένη—**Ἰάκωβος**

Μαρία

Εἰρήνη²

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 175—180).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Εἰρήνην*, προγονοεγγόνην τοῦ προγονοῦ τοῦ Θωμᾶ.

βαθμὸς τρίτος.

1. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν χήραν· αὕτη δὲ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν Παῦλον (θανόντα), μεθ' οὗ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Θωμᾶν, νυμφευθέντα τὴν χήραν Ἑλένην, ἣτις ἐκ τοῦ πρώτου γάμου της μετὰ τοῦ Ἰακώβου (θανόντος), ἀπέκτησε θυγατέρα τὴν *Μαρίαν*. Ἀποθανούσης δὲ τῆς Ἀννης ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος.

2. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν χήραν· αὕτη δὲ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν Παῦλον (θανόντα), μεθ' οὗ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Θωμᾶν, νυμφευθέντα τὴν χήραν Ἑλένην, ἣτις ἐκ τοῦ πρώτου γάμου της μετὰ τοῦ Ἰακώβου (θανόντος), ἀπέκτησε θυγατέρα τὴν *Μαρίαν*, μητέρα τῆς *Εἰρήνης*. Ἀποθανούσης δὲ τῆς Ἀννης, ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος.

3] Οὔτε δύο ἀδελφάς.

Πέτρος—Ἀννα—Παῦλος

Θωμᾶς—Ἑλένη ἀδελφ. *Εἰρήνη¹*

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 181—184).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Εἰρήνην*, γυναικαδέλφην τοῦ προγονοῦ τοῦ Θωμᾶ.

βαθμὸς τρίτος.

1] Πενθερὸς καὶ γαμβρὸς δὲν ἤμποροῦν νὰ πάρουν εἰς γάμον μητέρα καὶ θυγατέρα.

Πέτρος—Ἀννα

Μαρία—Παῦλος—Ἑλένη—Θωμᾶς

Εἰρήνη²

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 185—190).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Εἰρήνην*, προγονὴν τοῦ γαμβροῦ τοῦ ἐπὶ θυγατρὶ Παύλου.

βαθμὸς δεύτερος.

1. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν χήραν· αὕτη δὲ εἶχε πρῶτον ἄνδρα τὸν Παῦλον (θανόντα), μεθ' οὗ ἀπέκτησεν υἱὸν τὸν Θωμᾶν, νυμφευθέντα τὴν Ἑλένην, ἀδελφὴν τῆς *Εἰρήνης*. Ἀποθανούσης δὲ τῆς Ἀννης ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος.

2. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἀνναν, μεθ' ἧς ἀπέκτησε θυγατέρα τὴν *Μαρίαν*, ὑπανδρευθεῖσαν τὸν Παῦλον. Ἀποθανούσης δὲ τῆς *Μαρίας*, ὁ Παῦλος ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τῆς Ἑλένης, χήρας τοῦ θανόντος Θωμᾶ, μεθ' οὗ ἔσχεν αὕτη θυγατέρα τὴν *Εἰρήνην*. Θανούσης δὲ τῆς Ἀννης ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος.

2] Ούτε μύμνην καὶ ἐγγόνην.

Πέτρος—**Ἄννα**

Μαρία—Παῦλος—Ἑλένη—**Θωμᾶς**

Εἰρήνη

Θέκλα¹

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 191—196).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Θέκλαν*, προγονοεγγόνην τοῦ γαμβροῦ του ἐπὶ θυγατρὶ Παύλου.

βαθμὸς τρίτος.

3] Ούτε δύο ἀδελφάς.

Πέτρος—**Ἄννα**

Μαρία—Παῦλος—Ἑλένη ἀδ. *Εὐδοξία*²

(Βιβλ. Α' σχῆμ. 197—200).

Ὁ Πέτρος δὲν ἤμπορεῖ νὰ πάρῃ εἰς γάμον τὴν *Εὐδοξίαν*, γυναικαδέλφην τοῦ γαμβροῦ του ἐπὶ θυγατρὶ Παύλου.

βαθμὸς τρίτος.

1. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἄνναν, μεθ' ἧς ἀπέκτησε θυγατέρα τὴν *Μαρίαν*, ὑπανδρευθεῖσαν τὸν Παῦλον. Ἀποθανούσης δὲ τῆς *Μαρίας*, ὁ Παῦλος ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τῆς Ἑλένης, χήρας τοῦ θανόντος *Θωμᾶ*, μεθ' οὗ ἀπέκτησεν αὕτη θυγατέρα τὴν *Εἰρήνην*, μητέρα τῆς *Θέκλης*. Ἀποθανούσης δὲ τῆς Ἄννης, ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος.

2. Ὁ Πέτρος ἔλαβεν εἰς γάμον τὴν Ἄνναν, μετὰ τῆς ὁποίας ἀπέκτησε θυγατέρα τὴν *Μαρίαν*, νυμφευθεῖσαν τὸν Παῦλον, ὅστις πρῶτην γυναῖκα εἶχε τὴν θανοῦσαν Ἑλένην, ἀδελφὴν τῆς *Εὐδοξίας*. Ἀποθανούσης δὲ τῆς Ἄννης, ἔμεινεν ἐν χηρείᾳ ὁ Πέτρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

§ 26.

ΕΤΕΡΑΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ.

καθ' ὅς ἐπιτρέπεται ὁ γάμος ἐν τῇ τριγενείᾳ, πλὴν τῶν ἐν τῷ Α' βιβλίῳ ἐκτιθεμένων¹.

Ἐπειδὴ μοι ἀπηυθύνθησαν πολλαὶ ἐρωτήσεις, ἀφορῶσαι περιπτώσεις τριγενείας, καθ' ὅς ἀκωλύτως ἐπιτρέπεται ὁ γάμος, ἥτοι εἰς τέταρτον βαθμὸν, μάλιστα δὲ καὶ εἰς πέμπτον καὶ ἕκτον· διὰ ταῦτα πρὸς παροχὴν εὐκολίας ἐκτίθενται ἐνταῦθα περιπτώσεις τινὲς εἰς τέταρτον καὶ εἰς πέμπτον βαθμὸν τριγενείας.

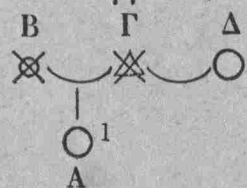
Χάριν δὲ τῶν ἀπλουστέρων, ἐν ἐκάστη περιπτώσει ἐνταῦθα, ἐκτίθενται τὰ σχήματα καὶ κατὰ τὰ ἐν τῷ Α' βιβλίῳ διαγράμματα καὶ κατὰ τὰ παλαιά· μάλιστα δὲ μετὰ τῆς δυνατῆς λεπτομεροῦς ἐρμηνείας καὶ ἐπεξηγήσεως.

Πέρνουν εἰς γάμον

Α'] Πατρὺς Δ καὶ προγόνος Α, προμύμνην Ε καὶ δισεγγόνην Ι.

1. Προσθήκη εἰς τὸ Α' βιβλίον μετὰ τὸ σχῆμα 209 σελ. 186.

Πατριὺς καὶ προγονή, προμάμνη καὶ δισέγγονον, ἢ δισεγγόνην καὶ πρόπαππον. — Μητριὰ καὶ προγονή, πρόπαππον καὶ δισέγγονον. Μητριὰ καὶ προγονός, πρόπαππον καὶ δισεγγόνην, ἢ δισέγγονον καὶ προμάμνην.

Ἰωάν.—Ἀννα — Παῦλ.
Πέτρος

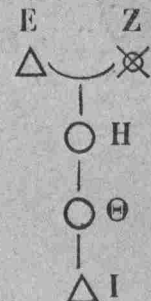
B Γ Δ
Ἰωάν.—Ἀννα — Παῦλ.
πρῶτος σύ- θανεύσα δεύτερος
ζυγος τῆς μετὰ δευ- σύζυγος
Ἀννης τερογαμίαν τῆς
θανών Ἀννης
A
Πέτρος
υἱὸς τοῦ
Ἰωάννου
καὶ τῆς
Ἀννης.

Σχῆμα 1.

Ὁ Παῦλος πέρνει εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, ὁ δὲ προγονός του Πέτρος τὴν Εὐδοξίαν, δισεγγόνην τῆς Ἑλένης. — Προσέτι ὁ Πέτρος πέρνει τὴν Ἑλένην καὶ ὁ πατριὺς του Παῦλος τὴν Εὐδοξίαν.

βαθμὸς τέταρτος.

1. Ἀνάγνωθι σημ. 3 ἐν τῷ Α' βιβλίῳ σελ. 54—55.

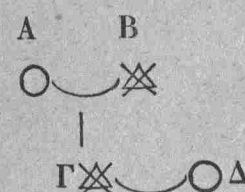

Ἑλένη — Θωμᾶς
Ἰάκωβος
Μάρκος
Εὐδοξία

E Z
Ἑλένη — Θωμᾶς
σύζυγος τῆς Ἑ-
λένης θανών
H
Ἰάκωβος
υἱὸς τοῦ Θωμᾶ
καὶ τῆς Ἑλένης
Θ
Μάρκος
ἕγγονος τοῦ Θωμᾶ
καὶ τῆς Ἑλένης
I
Εὐδοξία
δισεγγόνη τῆς Ἑλέ-
νης καὶ τοῦ Θωμᾶ.

Σχῆμα 2.

B'] Πενθερός Α καὶ γαμβρός Δ, προμάμνη Ζ καὶ δισεγγόνην Ι. Πενθερός καὶ νύμφη, προμάμνη καὶ δισέγγονον. ἢ δισεγγόνην καὶ πρόπαππον. — Πενθερά καὶ νύμφη, πρόπαππον καὶ δισέγγονον. Πενθερά καὶ γαμβρός, πρόπαππον καὶ δισεγγόνην, ἢ δισέγγονον καὶ προμάμνην.

Ἰωάννης.—Ἀννα
Μαρία — Παῦλος

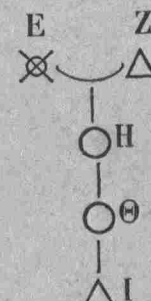
A B
Ἰωάννης.—Ἀννα
σύζυγος τοῦ
Ἰωάννου θα-
νούσα

Γ Δ
Μαρία — Παῦλος
θυγάτηρ τοῦ σύζυγος
Ἰωάννου καὶ τῆς Μα-
τῆς Ἀννης ρίας.

Σχῆμα 3.

Ὁ Ἰωάννης πέρνει εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, ὁ δὲ γαμβρός του ἐπὶ θυγατρὶ Παῦλος τὴν Εὐδοξίαν δισεγγό-
νην τῆς Ἑλένης. Προσέτι ὁ Παῦλος πέρνει τὴν Ἑλένην
καὶ ὁ πενθερός του Ἰωάννης τὴν Εὐδοξίαν.

βαθμὸς τέταρτος.

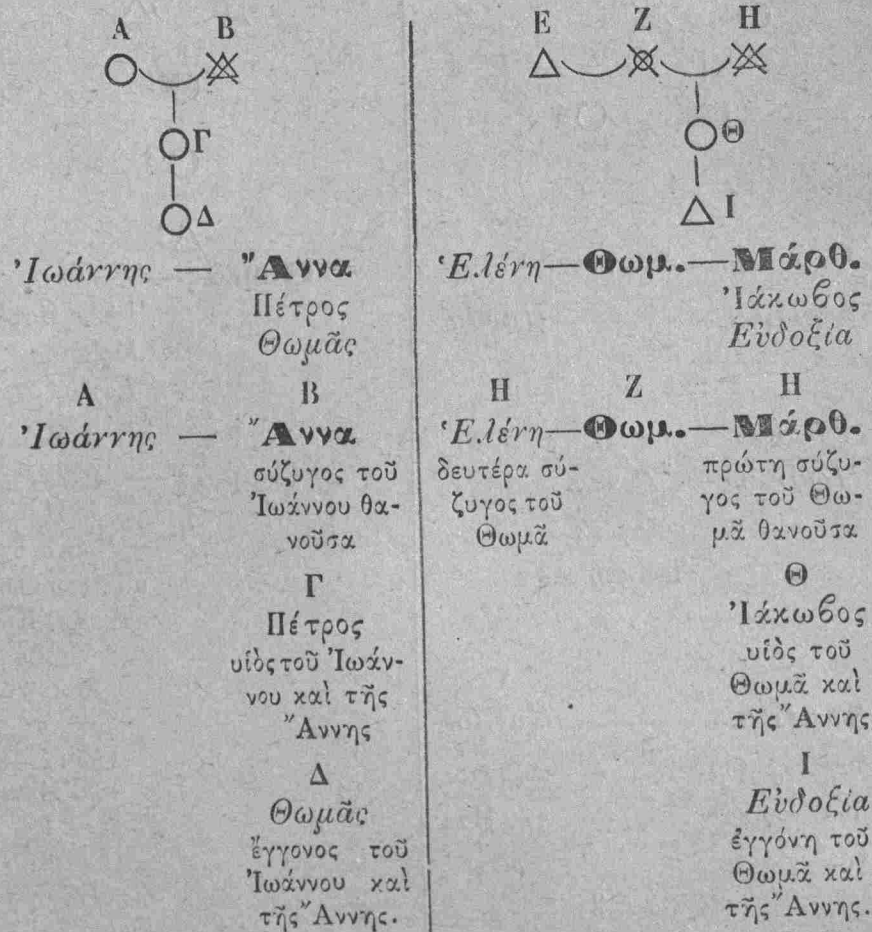

Θωμᾶς — Ἑλένη
Ἰάκωβος
Μάρκος
Εὐδοξία

E Z
Θωμᾶς — Ἑλένη
σύζυγος τῆς H
Ἑλένης θα- υἱὸς τοῦ Θωμᾶ
νών καὶ τῆς Ἑλέν
Θ
Μάρκος
ἕγγονος τοῦ
Θωμᾶ καὶ
τῆς Ἑλένης
I
Εὐδοξία
δισεγγόνη τοῦ
Θωμᾶ καὶ τῆς
Ἑλένης.

Σχῆμα 4.

Γ'] Πάππος Α και ἔγγονος Δ, μάμμη Ε και προγονοεγγόνην Ι. Πάππος και ἔγγονη, μάμμη και προγονοεγγονον, ἢ προγονοεγγόνην και πάππον. — Μάμμη και ἔγγονη, πάππον και προγονοεγγονον. Μάμμη και ἔγγονος, πάππον και προγονοεγγόνην, ἢ προγονοεγγονον και μάμμη.

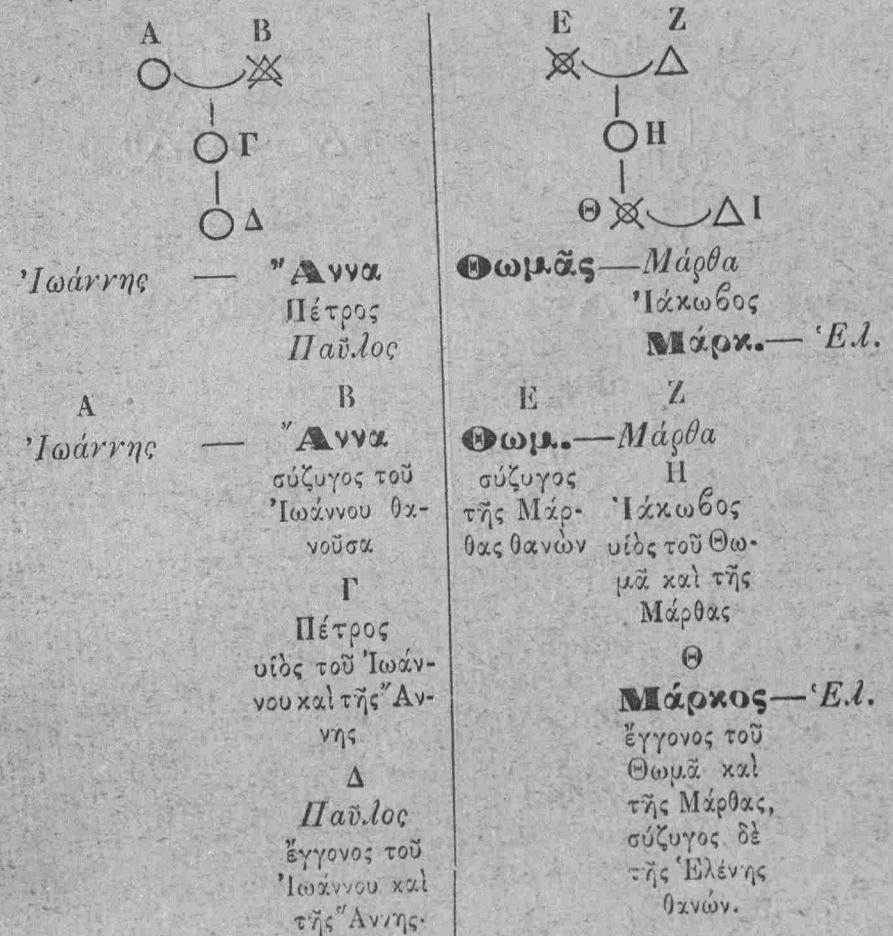
Σχῆμα 5.

Σχῆμα 6.

Ὁ Ἰωάννης πέρνει εἰς γάμον τὴν Ἐλένην, ὃ δὲ ἔγγονός του Θωμᾶς τὴν Εὐδοξίαν προγονοεγγόνην τῆς Ἐλένης. — Προσέτι ὁ Θωμᾶς πέρνει τὴν Ἐλένην καὶ ὁ Ἰωάννης τὴν Εὐδοξίαν.

βαθμὸς τέταρτος.

Δ'] Πάππος Α και ἔγγονος Δ, μάμμη Ζ και ἐπὶ ἔγγονῳ Θ νύμφην Ι. Πάππος και ἔγγονη, μάμμη και ἐπὶ ἔγγονῳ γαμβρόν, ἢ ἐπὶ ἔγγονῳ νύμφην και πάππον. — Μάμμη και ἔγγονη, πάππον και ἐπὶ ἔγγονῳ γαμβρόν. Μάμμη και ἔγγονος, πάππον και ἐπὶ ἔγγονῳ νύμφην, ἢ ἐπὶ ἔγγονῳ γαμβρόν και μάμμη.

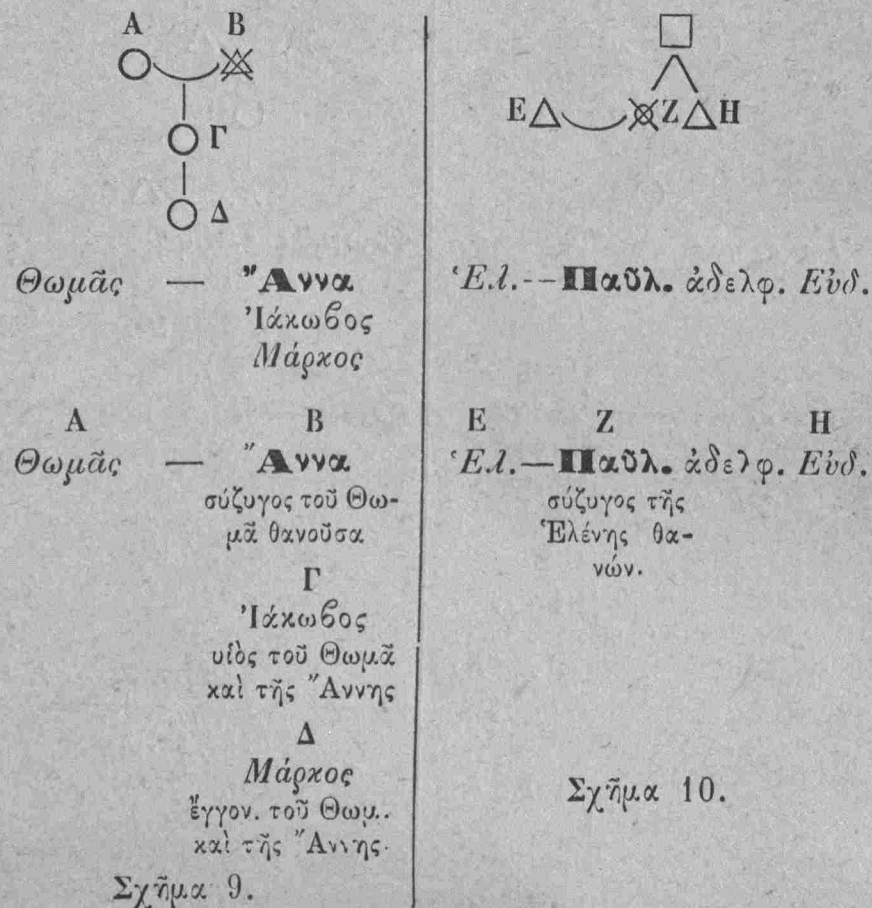
Σχῆμα 7.

Σχῆμα 8.

Ὁ Ἰωάννης πέρνει εἰς γάμον τὴν Μάρθαν, ὃ δὲ ἔγγονός του Παῦλος τὴν Ἐλένην νύμφην τῆς Μάρθας ἐπὶ ἔγγονῳ. — Προσέτι ὁ Παῦλος πέρνει τὴν Μάρθαν, ὃ δὲ Ἰωάννης τὴν Ἐλένην.

βαθμὸς τέταρτος.

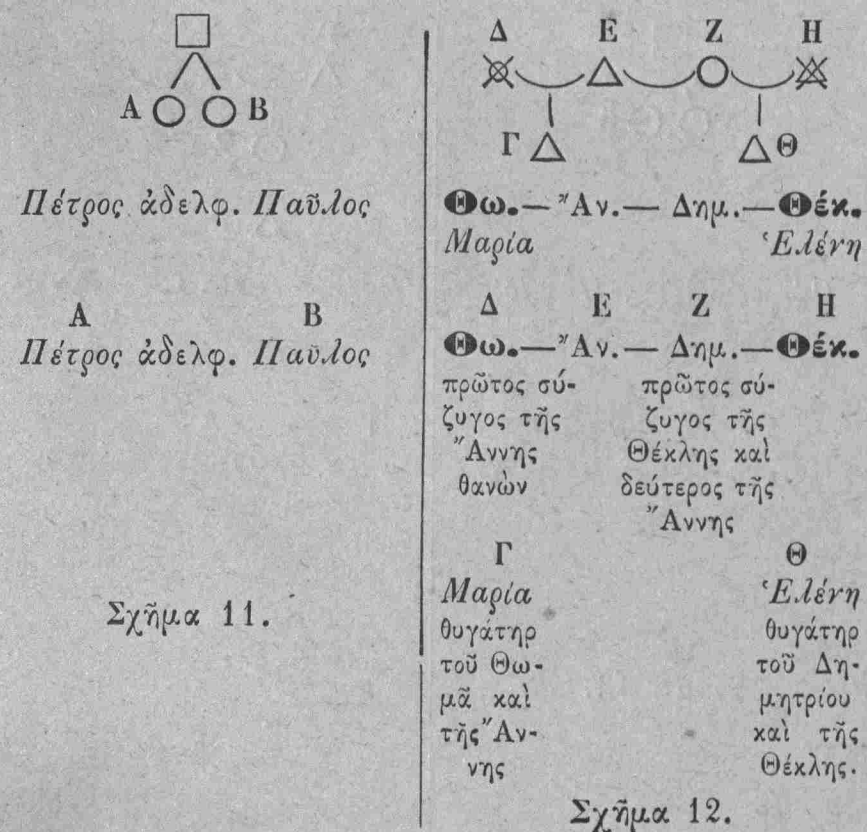
Ε') Πάππος Α και ἑγγονος Δ, ἀνδραδέλφην Ε και νύμφην Η. Πάππος και ἑγγόνη, νύμφην και ἀνδράδελφον, ἡ γυναικαδέλφην και γαμβρόν.—Μάμμη και ἑγγόνη, γαμβρόν και γυναικάδελφον. Μάμμη και ἑγγονος, γαμβρόν και γυναικαδέλφην, ἡ ἀνδράδελφον και νύμφην.

Ὁ Θωμᾶς πέρνει εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, ὃ δὲ ἔγγονός του Μάρκος τὴν ἀνδραδέλφην τῆς Ἑλένης Εὐδοξίαν. — Προσέτι ὁ Μάρκος πέρνει τὴν Ἑλένην, ὃ δὲ Θωμᾶς τὴν Εὐδοξίαν.

βαθμὸς τέταρτος.

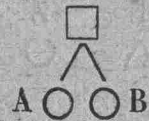
ΣΤ') Δύο ἄδελφοὶ Α καὶ Β, δύο συμπρογονάς Γ καὶ Θ.— Ἀδελφὸς καὶ ἀδελφή, συμπρογονήν καὶ συμπρογονόν.

Ὁ Πέτρος πέρνει εἰς γάμον τὴν Μαρίαν, ὁ δὲ ἀδελ-
φός του Παῦλος τὴν Ἑλένην συμπρογονὴν τῆς Μαρίας.

βαθμὸς τέταρτος.

Z') Δύο ἄδελφοί A καὶ B, μητρικὴν Γ καὶ προγονοεγγόνην H.—'Αδελφὸς καὶ ἄδελφοί, μητρικὴν καὶ προγονοεγγόνον, ἢ προγονοεγγόνην καὶ πατρικὴν.

Πέτρος ἄδελφ. Παῦλος

A B
Πέτρος ἄδελφ. Παῦλος

Σχῆμα 13.

Ἑλένη.—Θωμ.—'Αννα
'Ιάκωβος
Μαρία

Γ Δ E
Ἑλένη.—Θωμ.—'Αννα
δευτέρα σύ- πρώτη σύ-
ζυγος τοῦ ζυγος τοῦ
Θωμᾶ Θωμᾶ θα-
νοῦσα

Z
'Ιάκωβος
υἱὸς τοῦ
Θωμᾶ καὶ
τῆς 'Αννης
H
Μαρία
ἐγγόνη τοῦ
Θωμᾶ καὶ
τῆς 'Αννης.

Σχῆμα 14.

Ὁ Πέτρος πέρνει εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, ὁ δὲ ἄδελφός του Παῦλος τὴν προγονοεγγόνην τῆς Ἑλένης Μαρίας.

βαθμὸς τέταρτος.

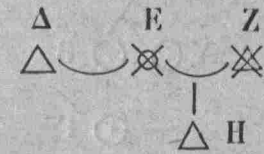
H') Θεῖος A καὶ ἀνεψιὸς Γ, μητρικὴν Δ καὶ προγονὴν H. Θεῖος καὶ ἀνεψιά, μητρικὴν καὶ προγονόν, ἢ προγονὴν καὶ πατρικὴν.—Θεία καὶ ἀνεψιά, πατρικὴν καὶ προγονόν. Θεῖα καὶ ἀνεψιὸς, πατρικὴν καὶ προγονὴν, ἢ προγονόν καὶ μητρικὴν.

Πέτρος ἄδελφ. Παῦλος
Θωμᾶς

A B
Πέτρος ἄδελφ. Παῦλος
Γ
Θωμᾶς
υἱὸς τοῦ
Παύλου.

Σχῆμα 15.

Ἑλένη.—Θωμ.—'Αννα
Θέκλα

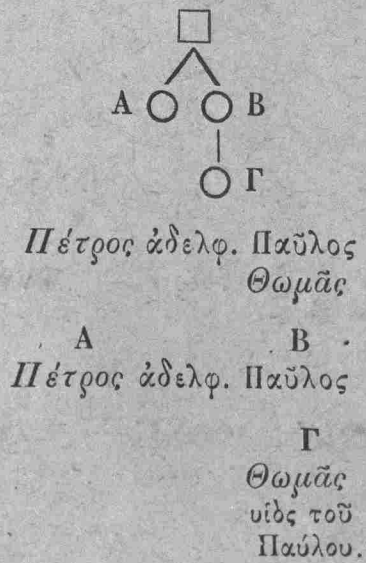
Δ E Z
Ἑλένη.—Θωμ.—'Αννα
δευτέρα σύ- θανὼν πρώτη σύ-
ζυγος τοῦ ζυγος τοῦ
Θωμᾶ Θωμᾶ θα-
νοῦσα
H
Θέκλα
θυγάτηρ
τοῦ Θωμᾶ
καὶ τῆς
'Αννης.

Σχῆμα 16.

Ὁ Πέτρος πέρνει εἰς γάμον τὴν Ἑλένην, ὁ δὲ ἀνεψιὸς του Θωμᾶς τὴν προγονὴν τῆς Ἑλένης Θέκλαν. Προσέτι ὁ Θωμᾶς πέρνει τὴν Ἑλένην, ὁ δὲ Θεῖος του Πέτρος τὴν Θέκλαν.

βαθμὸς τέταρτος.

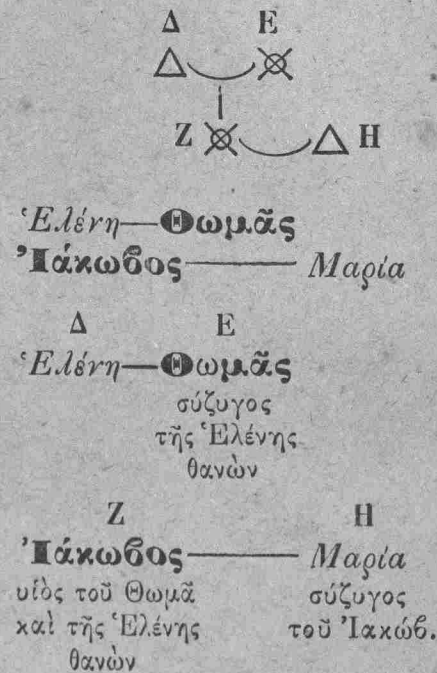
Θ') Θετός Α και άνεψιός Γ, πενθεράν Δ και νύμφην Η. Θετός και άνεψιά, πενθεράν και γαμβρόν, ή νύμφην και πενθερόν.—Θεία και άνεψιά, πενθερόν και γαμβρόν. Θεία και άνεψιός, πενθερόν και νύμφην, ή γαμβρόν και πενθεράν.

Σχῆμα 17.

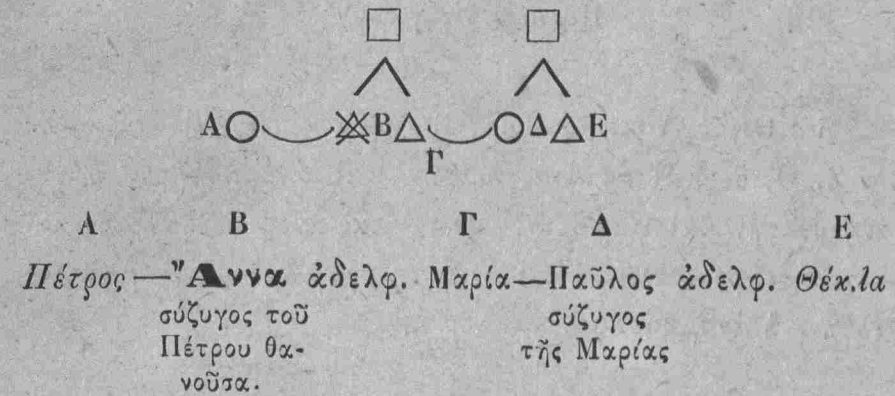
Ο Πέτρος πέρνει εις γάμον την Ελένην, ό δε άνεψιός του Θωμάς την έπί υιῷ νύμφην της Ελένης.—Προσέτι ό Θωμάς πέρνει την Ελένην, ό δε θετός του Πέτρος την Μαρίαν.

βαθμός τέταρτος.

Σχῆμα 18.

Ι') Πέρνει τις Α εις γάμον του συγγάμβρου του Δ την αδελφήν Ε.

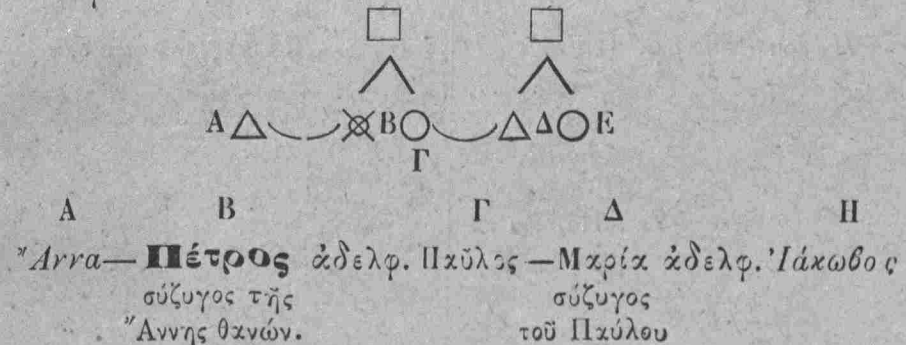

Σχῆμα 19.

Ο Πέτρος πέρνει εις γάμον την Θέκλαν αδελφήν του συγγάμβρου του Παύλου.

βαθμός τέταρτος.

ΙΑ') Πέρνει τις (γυνή) Α της συννύμφου της Δ τόν αδελφόν Ε.

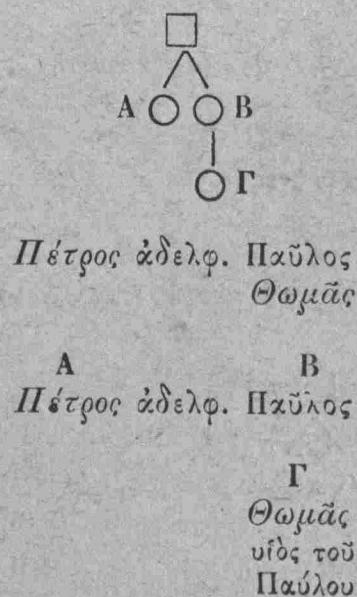
Σχῆμα 20.

Η Άννα πέρνει εις γάμον τόν Ιάκωβον αδελφόν της συννύμφου του Μαρίας.

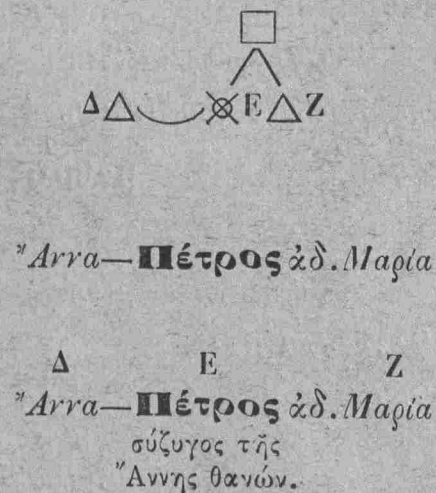
βαθμός τέταρτος.

Πέρνουν εις γάμον

Α') Θετός Α και άνεψιός Γ, νύμφην Δ και άνδραδέλφον Ζ. Θετός και άνεψιά, νύμφην και άνδραδέλφον, ή γυναικαδέλφον και γαμβρόν.—Θεία και άνεψιά, γαμβρόν και γυναικαδέλφον. Θεία και άνεψιός, γαμβρόν και γυναικαδέλφον, ή άνδραδέλφον και νύμφην.

Σχῆμα 21.

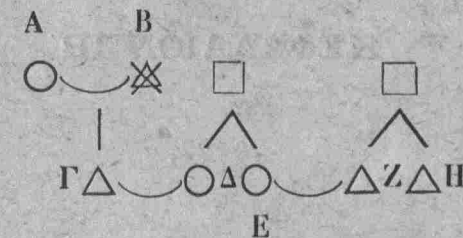

Σχῆμα 22.

Ο Πέτρος πέρνει εις γάμον την Άρραν, ό δέ άνεψιός του Θωμάς την άνδραδέλφον της Άννης Μαρία.

βαθμός πέμπτος.

Β') Πέρνει τις Α εις γάμον, του γαμβροῦ του Δ (έπί θυγατρὶ Γ) της νύμφης Ζ (έπ' αδελφῷ Ε) την αδελφήν Η.

Α Πέτρος Β Άννα σύζυγος του Πέτρου θανούσα
Γ Έλένη Δ Θωμάς αδελφ. Ε Μάρκος σύζυγος της Μαρίας. Ζ Μαρία αδελφ. Η Θέκλα

(Σχῆμα 23).

Ο Πέτρος πέρνει εις γάμον την Θέκλα, της οποίας ή αδελφή Μαρία είναι νύμφη έπ' αδελφῇ του επί θυγατρὶ γαμβροῦ του Θωμά.

βαθμός πέμπτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

§ 27.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΗ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Ὅτι ὁ ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελεσθεὶς γάμος

ἄκυρός ἐστιν.

Ἐν τῷ Α' Βιβλίῳ τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» ἡ *Ε.Ι.Λειψία* ἐπισκοπικῆς ἀδείας κατατάσσεται εἰς τὰ *Ἀπόλυτα ἀπαγορευτικὰ κωλύματα* τοῦ γάμου¹. Νεωτέρα Πατριαρχική καὶ Συνοδική *Ἐγκύκλιος*, κηρύττει **ἄκυρον** τὸν ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελούμενον γάμον. Συνεπῶς ἡ *Ε.Ι.Λειψία* ἐπισκοπικῆς ἀδείας κατακτέα ἤδη εἰς τὰ *Ἀπόλυτα ἀνατρεπτικὰ κωλύματα* τοῦ γάμου².

Πρὸς κρείσσονα δὲ διαφώτισιν ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου θέματος δημοσιεύεται ἐνταῦθα ὁλόκληρος ἡ ἄνω *Ἐγκύκλιος*, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

1. Ἴδε Βιβλίον Α' σελ. 29. 34.

2. Αὐτόθι σελ. 10.

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως

Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἀριθμ. { Πρωτ. 5248
Διεκπ. 3278

Ἱερώτατε μητροπολίτα . . . ὑπέρτιμε καὶ ἑξαρχε . . . ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύρ . . . χάρις εἴη τῇ αὐτῆς Ἱερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Τοῖς κατὰ Χριστὸν πολιτευομένοις γνωστὸν, ὅτι ἐν τῇ ἀνέκαθεν κρατούσῃ ἐκκλησιαστικῇ ἱεραρχίᾳ, δεόντως τεθεσπισμένα καὶ τὰ περὶ γάμου τυγχάνουσιν ὄντα, ὥς τε μυστηρίου τῆς ἀμωμότητος ἡμῶν πίστεως καὶ ὡς θεμελιώδους τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδόξου πολιτείας θεσμοῦ, ἐφ' οὗ ὁ οἶκος ἐρείδεται ἐν εὐλογίᾳ Θεοῦ προαγόμενος, κρατύνεται δὲ ἡ φιλόχριστος τῶν πιστῶν κοινωνία, εὐοδουμένη ἐν θεαρέστῳ εὐκοσμίᾳ καὶ χρηστότητι ἡθῶν. Ἀγρυπνος τῶν κανονικῶν διατάξεων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων θεματοφύλαξ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, μήτηρ δὲ φιλόστοργος τῶν αὐτῇ διαπεπιστευμένων πνευματικῶν τέκνων, οὐ διαλείπει ἐποπτεύουσα τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν παραδεδομένων αὐτῇ θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων «τῶν εἰς ψυχῶν θεραπείαν καὶ ἰατρείας παθῶν τεθέντων, καὶ πρὸς θείαν ὁδηγούντων εὐλάβειαν», καθὰ οἱ θεοφόροι πατέρες περὶ αὐτῶν ἀποφαίνονται, προφυλάττουσα δὲ τοὺς πιστοὺς ὑπὸ ἀνόμων καὶ κατακρίτων πράξεων, αἷς ἀκολουθοῦσιν ἀναποδράστως, πρὸς τῇ εἰς Θεὸν ἀμαρτίᾳ, συνέπειαι τὰ μάλιστα ἐπιζήμιοι, σκάνδαλα δ' ἀπρεπῆ καὶ τοῖς χριστιανοῖς ὅλως ἀνόικεια. Ἀπὸ τοιαύτης τοίνυν ἀγομένη ἀξιοχρέου

προνοίας ἡ Ἐκκλησία, προσηκόντως διεκκονίσεν, ὅπως πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀνελλιποῦς τηρήσεως τῶν ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων διαγορευομένων, ἐκτελῶνται πρὸ τῆς ἱεροτελεστίας τοῦ γάμου πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι διατυπώσεις, καθ' ἃς οἱ μὲν ἁρμοδίοι ἱερεῖς προσάγουσι τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτῶν ἀρχῇ τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικὰ, ἐγγυώμενοι ὅτι οὐδὲν ὑφίσταται κώλυμα πρὸς νόμιμον στέψιν τῶν εἰς κοινωνίαν γάμου προσερχομένων, ὁ δὲ οἰκείος ἀρχιερεὺς, ὁ μόνος ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ συμβαινούσας τυχόν ἐκκλησιαστικὰς ἐκθέσμους πράξεις, ἐκδίδωσιν ἀκολούθως τὴν νενομισμένην ἄδειαν, ὀνομαστί ἀναφέρονσαν τὸν στέψοντα ἱερέα. Οὕτως οὖν ἡ Ἐπισκοπικὴ ἄδεια, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων παρεχομένη, οὐ μόνον βεβαιοῖ τὴν νομιμότητα τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ συνίστησι τὸ κῦρος αὐτοῦ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ἐπ' ἀγαθῇ τῆς κοινωνίας ἐν γένει.

Ἄλλ' ἐπειδὴ, ἐναντίον τῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου θεσμοῦ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων, συμβαίνουσιν ἔστιν ὅτε ἱερολογίαι γάμων κρύφα, ἢτοι ἄνευ τῶν νενομισμένων διατυπώσεων, ἐπομένως δ' ἄνευ τῆς ἀναγκαίας Ἐπισκοπικῆς ἀδείας, ἡ δὲ παράβασις αὕτη ὀλεθρίας συνεπαγομένη τὰς συνεπειὰς τοῖς ἐνδιαφερομένοις, ἡθικὴν παραλυσίαν, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ χαλάρωσιν ἀπειλεῖ τοῦ ἱεροῦ τούτου θεσμοῦ, διὰ ταῦτα δέον ἔγνωμεν τὴν προσήκουσαν λαβεῖν καὶ αὖθις ἐκκλησιαστικὴν πρόνοιαν πρὸς τελείαν παῦσιν τῶν τοιούτων ψυχολέθρων καὶ ἀντικανονικῶν παρεκτροπῶν, καὶ δὴ, ἐφιστῶντες συντόμως τὴν προσοχὴν τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν ἀγίων ἀρχιερέων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀναμνησκόντες δ' ὅσα καὶ ἄλλοτε ἡ Ἐκκλησία περὶ τῆς ἀπαιτούμενης Ἐπισκοπικῆς ἀδείας δι' ἐγκυκλίων γραμμάτων αὐ-

τῆς διετύπωσεν, ἐντελλόμεθα καὶ παραγγέλλομεν, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ διακυβέρνησιν τελούσῃ ἐπαρχίᾳ ἐπιμελῇται τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου θεσμοῦ διατεταγμένων, γιγνώσκων ὅτι ὁ κρύφῃ καὶ ἄνευ προηγουμένης Ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελούμενος γάμος ἄκυρός ἐστι καὶ ὡς μὴ ὑπάρξας, ὁ δὲ τελέσας ἱερεὺς εἰς αὐστηρὰς ὑποβάλλεται ποινὰς, καὶ οὐδεμία, ὡς εἰκὸς, αἵτησις περὶ ἀναγνωρίσεως ἢ κυρώσεως τοιούτων γάμων ἀποδεκτή ἐστὶν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν. Τὴν ἐκκλησιαστικὴν δὲ ταύτην ἀπόφασιν ἀνακοινούμενοι καὶ τῇ αὐτῆς ἱερότητι διὰ τῆς ἡμετέρας τῆςδε Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἐγκυκλίου, ἐντελλόμεθα αὐτῇ, ἵνα καταστήσῃ ἁρμοδίως γνωστὴν πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτῆς χριστιανοῖς, ἐπιβλέπουσα δεόντως τὴν ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ καὶ αὐστηρότητι ἐκτέλεσιν τῶν διατεταγμένων. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς αὐτῆς ἱερότητος.

χωλγ' Σεπτεμβρίου κα'.

+ Ὁ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπ. ἀδελφός
+ ὁ Ἡρακλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Νικομηδείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Χαλκηδόνος ΙΩΑΚΕΙΜ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Δέρκων ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Ἰωαννίνων ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Αἰνίου ΛΟΥΚΑΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Μηθύμνης ΜΙΚΗΦΟΡΟΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Γρεβενῶν ΚΑΗΜΗΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Χαλδεῖας ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός
+ ὁ Λέρου καὶ Καλύμνου ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ἐν Χρ. ἀγ. ἀδελ.¹

1. Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, 24 Σεπτεμβρίου 1993. Ἀριθμ. 30.

§ 28.

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ

Περὶ ἐγγυήσεως τῶν ἀδειῶν τοῦ γάμου.

Αὕτη, ἀπολυθεῖσα μεταγενεστέρως, ὀρίζει τὰ τῆς ἐκδόσεως ἐγγυητικοῦ, πρὸς ἔκδοσιν ἀδείας γάμου. Καθόσον δ' ἀφορᾷ ζήτημα ἀναγόμενον εἰς τὸ Α' βιβλίον τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ», ἐν ᾧ οὐκ ὀλίγα ἐκτίθενται περὶ τούτου¹, πρὸς μείζονα διαισθητικὴν δημοσιεύεται ἐνταῦθα, ἔχουσα ὡς ἑξῆς:

ΝΕΟΦΥΤΟΣ

Ἐλέφ Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως
Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ἀριθμ. { Πρωτ. 4262
          { Διεκπ. 2660

Ἐντιμότατοι κληρικοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, καὶ ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι, οἱ ψάλλοντες ἐν ταῖς ἱεραῖς ἐκκλησίαις τῆς Πόλεως τοῦ Γαλατᾶ καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς Καταστένου, καὶ ἀξιότιμοι ἐπίτροποι καὶ ἔφοροι καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογη-

1. Ἰδε Βιβλ Α' σελ. 34—40.

μένοι χριστιανοί, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. Πολλάκις ἄχρι τοῦδε ἐκκλησιαστικὴ ἐλήφθη πρόνοια περὶ τῆς τηρητέας τάξεως ἐν τῇ ἐκδόσει τῶν περὶ ἀδείας γάμου εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἀποστελλομένων ἐγγυητικῶν τῶν ἀρχιερατικῶς ἢ ἱερατικῶς προϋσταμένων τῶν διαφόρων ἐνοριῶν τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀπελύθησαν δὲ κατὰ καιροὺς ἐκκλησιαστικαὶ ἐγκύκλιοι τὰς προσηκούσας ἐπὶ τούτῳ παρεχόμεναι ὁδηγίας. Ἐπειδὴ δὲ παρετηρήθη ὅτι ἐν τισιν ἐνορίαις ἐκτελοῦνται εἰσέτι τύποι τινές, μὴ ἐξασφαλίζοντες ἐπαρκῶς καὶ προσηκόντως τοὺς ὑπευθύνους προϋσταμένους περὶ τῆς ἐλλείψεως νομίμων κωλυμάτων πρὸς ἔκδοσιν τῶν ζητουμένων ἀδειῶν γάμου, ἐνεκρίθη ἵνα αὖθις ὑπομνήσωμεν τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου προανακοινωθείσας διατάξεις, ὅπως πᾶσα παρὰ πάντων καταβάλληται προσοχή καὶ ἐπαγρύπνησις πρὸς πρόληψιν οἰασδὴποτε πλάνης τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου ἢ καὶ ἐξαπατήσεως αὐτοῦ ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων, ἐν τῇ ἐξετάσει τῶν κωλυμάτων τοῦ γάμου καὶ λοιπῶν ἀναγκαιῶν σχετικῶν πληροφοριῶν. Οὕτω, πληροφορούμενοι ὅτι ἐνιχυρῶς ζητεῖται ἡ ἐνυπόγραφος πιστοποίησης δύο ἢ πλείονων ἰδιωτῶν περὶ τῆς ἐλλείψεως κωλύματος, ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῆς ὑπογραφῆς τῶν μαρτύρων τούτων, ἀνθρώπων πολλάκις ἀγνώστων ἢ ἀνάξιοπίστων, ὁ μουκτάρης τς ἐνορίας ἐκδίδωσιν ἕτερον πιστοποιητικόν, ἐφ' οὗ ὁ προϊστάμενος βασιζόμενος ἐκδίδωσι τὸ ἐγγυητικόν αὐτοῦ, δηλοῦμεν ὅτι, διαγνώμῃ τῆς περὶ ἡμᾶς ἱερᾶς Συνόδου, αἱ τοιαῦται ἰδιωτικαὶ πιστοποιήσεις ἀνθρώπων ὅλως ἀναρμοδίων βεβαιῶσαι καὶ ἀποφύνασθαι περὶ κωλυμάτων τοῦ γάμου, οὐδὲν ἔχουσι διὰ τὴν ἀρμοδίαν ἐκκλησιαστικὴν

ἀρχὴν κύρος ἢ σημασίαν καὶ ὅτι μόνος διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ὑπεύθυνος περὶ τῆς παρεχομένης ἐγγυήσεώς ἐστιν ὁ ἐκδιδούς καὶ ὑπογράφων αὐτὴν προϊστάμενος τῆς ἐνορίας, οὐδεμία δὲ πρόφασις παρ' αὐτοῦ προβαλλομένη ἐστὶν ἀποδεκτὴ ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ δοθεῖσα ἐγγύησις ἐστηρίχθη, δι' οἷον δὴ ποτε λόγον, ἐπὶ ψευδῶν ἢ παραμειορρωμένων πληροφοριῶν. Ἐφ' ᾧ οἱ κατ' ἐνορίας προϊστάμενοι, ἀναλογιζόμενοι ἣν ὑπέχουσιν εὐθύνην ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ δὴ καὶ ἀπέναντι τῆς καθ' ἡμᾶς Χριστιανικῆς Ὁρθοδόξου Κοινωνίας, ὀφείλουσι πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἐγγυητικοῦ αὐτῶν, ζητεῖν καὶ λαμβάνειν οἰκοθεν καὶ ἀπευθείας, εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε διὰ τῶν ὑπ' αὐτοὺς ἱερέων, πᾶσαν σχετικὴν πληροφορίαν περὶ τῶν εἰς γάμου κοινωνίαν συναφθησομένων προσώπων καὶ φροντίζειν ἀγρύπνως περὶ τῆς ἐξακριβώσεως τῆς ἀληθείας, ἵνα μὴ ἐν περιπτώσει συνάψεως παρὰ νόμου γάμου, ἔνεκεν ἀποκρύψεως τῆς ἀληθείας, ὑποστῶσιν οὗτοι τὰς συνεπειὰς τῆς εὐθύνης αὐτῶν. Περὶ δὲ τῶν ἐξ ἄλλων ἐνοριῶν, ἢ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχομένων χριστιανῶν, ὀφείλουσιν οἱ τῶν ἐνοριῶν προϊστάμενοι ζητεῖν τὰ προσήκοντα ἐγγυητικὰ τῶν προϊσταμένων τῶν ἐνοριῶν, ἐξ ὧν προέρχονται, ἢ τῶν κατὰ τόπους ἀρχιερέων ἢ τῶν ἀρμοδίων προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τὴν κεκανονισμένην ἡδὴ τάξιν καὶ οὐδενὶ παρέχειν τὴν ζητούμενην παρὰ τῶν Πατριαρχείων ἐγγύησιν πρὸς ἐκδοσὶν ἀδείας γάμου, ἐὰν μὴ προηγουμένως προσαχθῇ αὐτοῖς τὸ ὡς ἀνωτέρω ὀριζόμενον τακτικὸν ἐγγυητικὸν ἐγγράφον τῆς ἐπιτοπίου ἐκκλησιαστικῆς ἢ προξενικῆς ἀρχῆς τοῦ αἰτούντος. Δέον τοίνυν ἵνα καὶ πάντες οἱ εὐλογημένοι χριστιανοί, οἱ αἵτησιν ἀδείας γάμου ὑποβάλλοντες, γινώσκωσιν, ὅτι ὀφείλουσιν ὑποβάλλειν τοῖς ἀρχιερατικῶς ἢ ἱερατικῶς προϊ-

σταμένοις τὴν αἵτησιν αὐτῶν, μετὰ τῶν λοιπῶν ἀναγκαίων πιστοποιητικῶν, δέκα πέντε τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἵνα ὁ ὑπεύθυνος προϊστάμενος ἔχῃ τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν καιρὸν πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐξακριβώσιν εἴ γε ὑπάρχῃ ἢ οὐ κώλυμα πρὸς στέψιν τῶν ζητούντων ἐλθεῖν εἰς γάμου κοινωνίαν. Ταῦτα τοίνυν ἀνακοινούμενοι, ἐντελλόμεθα καὶ προτρεπόμεθα πάντας ὑμᾶς τοὺς τε ἀρχιερατικῶς ἢ ἱερατικῶς προϊσταμένους, τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς εὐλογημένους χριστιανούς, ἵνα προσέχητε εἰς τὴν ἀκριβῆ τῶν παραγγελλομένων ἐφαρμογὴν, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης πλάνης ἢ ἀπάτης ἢ ἄλλων συνεπειῶν δυναμένων προκύψαι περὶ τὸ ἱερὸν καὶ μέγα τοῦ γάμου μυστήριον ἐξ ἀμελείας ἢ ἐλλειποῦς ἐφαρμογῆς τῶν ἐκκλησιαστικῶν τούτων ὁδηγιῶν. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος νῦν τε καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

,αω4δ'.

ΕΝ ΜΗΝΙ ΑΥΓΟΥΣΤῳ ΙΝΔΙΚΤΙΩΝΟΣ Ζ'¹.

¹. Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια, 19 Αὐγούστου 1894. Ἀριθμ. 29.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

ΚΡΙΣΕΙΣ

Περὶ τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ»¹.

§ 29.

α') Τοῦ τύπου.

«Ἐγκαίρως ἀνηγγείλαμεν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τὴν ὑπὸ τοῦ νομοδιδασκάλου καὶ δικηγόρου κ. Μελισσηνοῦ Χριστοδοῦλου συγγραφὴν μονογραφίας περὶ τῶν κωλυμάτων τοῦ γάμου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐγκριθείσης ὑπὸ τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ πόνημά τοῦτο ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον βιβλίον τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» τοῦ κ. Μελισσηνοῦ, διότι ὁ φιλόπονος συγγραφεὺς προτίθεται, ἵνα ἐκδῶ προσεχῶς τὸ δεύτερον βιβλίον,

1. Ἐκ τῶν κρίσεων, ἃς ἐξήνεγκον περὶ τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» ὁ τύπος, σεβαστοὶ δὲ Ἱεράρχαι κλπ. ἐν ἐπιστολαῖς, δημοσιεύονται τινες ἐνταῦθα εὐγνωμόνως· τοῦτο δὲ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὅτι παρέχεται οὕτω τοῖς φίλοις ἀνγκνῶσταις, οὐχὶ ἄνευ ἐνδιαφέροντός τινος ἀνάγνωσμα.

πραγματευόμενον τὴν *μνηστείαν* κατὰ τὰς διατάξεις τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μεθ' ὃ ἔπεται τρίτον βιβλίον τὸ περὶ *διαζυγίου*. Τὸ «Πρόχειρον Νομικὸν» ἀποβήσεται τοιοῦτοτρόπῳ χρησιμώτατον οὐ μόνον εἰς πάντα ὀρθόδοξον ὁμογενῆ, ἀλλὰ καὶ εἰς πάντα γινώσκοντα τὴν ἑλληνικὴν, θέλοντα δὲ νὰ μάθῃ τὰς περὶ τούτου παρ' ἡμῖν κρατούσας διατάξεις καὶ ν' ἀνερευνήσῃ τὴν ἱστορικὴν ἀνάπτυξιν τῶν περὶ γάμου καὶ τῶν περὶ συνάψεως καὶ λύσεως αὐτοῦ θεσμῶν ἐν τῇ κατ' Ἀνατολὴν Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ, πιστεύομεν δ' ὅτι τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν θέλει ἔχει τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ», ἣν ἔχει τὸ ἐκδομένον ἤδη πρῶτον βιβλίον, ἐν ᾧ ὁ κ. Μελισσηνὸς ἐχρήσατο γλώσσῃ μὲν ἀπλουστάτῃ καὶ παντὶ καταληπτῇ, σαφεὶ δὲ ἐκθέσει τῶν ἰδεῶν, ἀκριβῶς, ἐπιθυμῶν νὰ καταστήσῃ τὸ σπουδαῖον αὐτοῦ θέμα παντὶ προσιτόν καὶ ἀνάγνωσιν μόνον γινώσκοντι ».

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια. 20 Σεπτεμβρίου 1889. Ἔτος Θ'. Ἀριθμ. 47.

«Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου ἐν τῇ Ὁρθοδόξῃ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ Μελισσηνοῦ Χριστοδοῦλου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1889. Ὁ σκοπὸς, ὃν ἐπιδιώκει ὁ συγγραφεὺς τοῦ ἀνωτέρου πονήματος εἶναι κυρίως πρακτικὸς. Οὔτε αἱ ἐν τῷ Ἀρμενοπούλῳ περιληφθεῖσαι διατάξεις, οὔτε ἡ περὶ συνοικεσίου πραγματεία, ἡ ἐπισυνημμένη τῷ Πη-

δαλίω δύνανται νὰ περάσῃσι πλέον πλήρη εἰκόνα τοῦ νῦν ἰσχύοντος δικαίου καὶ πρὸς τὰ κωλύματα τοῦ γάμου· διότι καὶ νεώτεραι κανονικαὶ διατάξεις ἐξεδόθησαν καὶ ἔθιμα ἐπεκράτησαν ἔκτοτε, καταργοῦντ' αὖτις τῶν τέως ἐν ἰσχύϊ διατάξεων. Τὴν ἔλλειψιν πρακτικοῦ ἐγχειριδίου, περιλαμβάνοντος τὸ τὴν σήμερον κρατοῦν δίκαιον ἐπεχείρησε ν' ἀναπληρώσῃ ὁ κ. Μελισσηνὸς Χριστοδούλου, διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος πονήματος. Τὸ θέμα αὐτοῦ πραγματεύεται τόσον εὐστόχως, ὥστε ἐνῶ εἰς τὸν καλούμενον εἰς ἐφαρμογὴν παρέχει προχείρους, σαφεῖς καὶ ἀσφαλεῖς λύσεις, συγχρόνως ἄπτεται ἐπιστημονικώτερον καὶ αὐτῆς τῆς οὐσίας τῶν σχετικῶν ζητημάτων, δίδων οὕτω καὶ ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔποψιν ἀκριβῆ καὶ συνοπτικὴν εἰκόνα τῶν δεδομένων καὶ τῶν ἀμφισβητούμενων ἐν τῇ ἐπιστήμῃ. Ἡ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν ὑπεβλήθη τὸ ἔργον, ἐνέκρινεν αὐτὸ, γνωματεύσασα ὅτι «Θεωρεῖ αὐτὸ λυσιτελὲς βοήθημα καὶ ἄριστον ὁδηγὸν τοῖς τε μέλεσι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ παντὶ τῷ κλήρῳ». Ὡς τοιοῦτον δὲν διστάζομεν νὰ συστήσωμεν καὶ ἡμεῖς αὐτὸ ἐν Ἑλλάδι, οὐ μόνον εἰς τοὺς τοῦ κλήρου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δικαστὰς καὶ δικηγόρους καὶ εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Νομικῆς καὶ Θεολογίας». Ε.

Δελτίον τῆς Ἑστίας. Ἐν Ἀθήναις 24 Σεπτεμβρίου 1889.

«Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθόδοξῳ Ἐκκλησίᾳ». Ὑπὸ Μελισσηνοῦ Χριστοδούλου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει 1889. Οἱ ἐπιχειροῦντες τὴν λύσιν ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὰ κωλύματα τοῦ γάμου, εὐρίσκονται πολλάκις ἐν ἀπορίᾳ στερούμενοι βιβλίου πρακτικοῦ, ὑποδεικνύοντος τὰ διάφορα θεσπίσματα, τὰ ἀφορῶντα τὸ σπουδαιότερον τοῦτο μέρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου· μέρος ὅπερ ἐνδιαφέρει πλείοτε πολλῶν ἄλλων ζητημάτων τὴν ἡμετέραν κοινωνίαν. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην σκοπεῖ νὰ πληρώσῃ τὸ ἀνὰ χεῖρας νέον βιβλίον, καὶ τολμῶμεν νὰ ἀποφανθῶμεν, ὅτι τῷ ὄντι πληροὶ αὐτὴν κατὰ τρόπον, ὥστε πᾶσα ἰδιαιτέρα σύστασις τοῦ ἔργου μᾶς φαίνεται σχεδὸν περιττή. Ἀνατρέχων ὁ συγγραφεὺς εἰς τὰς πηγὰς, πρὸ πάντων εἰς τὴν Ἐξάβιβλον τοῦ Ἀρμενοπούλου, συλλέγων τὰς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἀκουράστου ἐπιμελείας, κατατάσσων τὰς νεωτέρας κανονικὰς διατάξεις, δι' ὧν τροποποιοῦνται αἱ τῆς Ἐξάβιβλου, τέλος λαμβάνων ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ συγγράμματα, ὅσα πραγματεύονται τὸ κανονικὸν δίκαιον, κατήρτισεν ἔργον ἐπιστημονικὸν τε καὶ πρακτικόν, ὅπερ θὰ ᾔῃαι χρησιμώτατον οὐ μόνον εἰς τοὺς τοῦ κλήρου, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς δικαστὰς καὶ δικηγόρους. Τὸ συνιστῶμεν δὲ πρὸ πάντων εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Νομικῆς καὶ τῆς Θεολογίας.

Νέα Ἐφημερίς, Ἐν Ἀθήναις, 10 Ὀκτωβρίου 1889. Ἀρ. 275.

Κρίσις Φιλίππου Μάϋερ ἐν τῇ Theologischen Litteratur Zeitung τῆς Λειψίας· Ἰανουαρίου 1889¹. «*Πρόχειρον Νομικόν· Βιβλίον Πρῶτον· Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου· Ὑπὸ Μελισσηνοῦ Χριστοδοῦλου κτλ.*»

«Τοῦτο τὸ ἐγχειρίδιον ἐκ τοῦ προχείρου Νομικοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, οὗτινος ἀγγέλλω τὸ πρῶτον μέρος, φαίνεται ὅτι ἐπερεΐδεται ἐπὶ μεγαλειτέρου ἀριθμοῦ τόμων, ἀλλὰ περὶ τούτων οὐκ ἐκφράζεται ἀποχρώντως ὁ συγγραφεύς· περιορίζεται μᾶλλον ἐν σελίσιν 256 νὰ σημειώσῃ, ὅτι ὅσον τέχος ἀκολουθήσῃ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἔργου «Ἡ μνηστεία ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ».

«Περὶ τῆς μεγάλης σπουδαιότητος τοῦ ἔργου ἀποφαίνεται ἡ Πατριαρχικὴ Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ ἐγκρίσει αὐτῆς, ὅτι τοῦτο ἀνταποκρίνεται εἰς μεγάλην ἀνάγκην τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (σ. γ') καὶ ἀποκαλεῖ αὐτὸ «Ἀριστὸν ὁδηγὸν τοῖς μέλεσι τῶν ἡμετέρων Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ παντὶ τῷ ἡμετέρῳ κλήρῳ». Τῇ συστάσει ταύτῃ προστίθενται ὁμοφώνως αἱ εὐφημοὶ κρίσεις τῶν σπουδαιότερων πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως περιοδικῶν καὶ αἱ ἐν ἐπιστολαῖς πρὸς τὸν συγγραφέα ἀπευθυνθεῖσαι κρίσεις τῶν ἐπιστημοτέρων κληρικῶν καὶ λογίων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας (σ. 530—236), ὧν εἷς, ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος Πελαγονείας, καὶ

1. Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ, δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» ἐν Κων]πόλει 31 Ἰανουαρίου 1890 ἔτος Ι'. ἀριθμ. 5. Ἡ μετάφρασις ὀφείλεται τῷ ἀγαπητῷ φίλῳ Καθηγητῇ τῆς Μ. τοῦ Γ. σχολῆς κ. Δ. Οἰκονομίδῃ.

προσωπικῶς ἐστὶ μοι γνωστὸς, ἀνὴρ γερμανικὴν ἐπιστημονικὴν κεκτημένος μόρφωσιν, εἰς οὗ τὴν κρίσιν δύναται τις ἀσφαλῶς νὰ ἐμπιστευθῇ.

«Κατὰ τοὺς ἄνωθι εἰρημένους λόγους τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, συντελεῖ τὸ ἔργον οὐσιωδῶς πρὸς πρακτικὸν σκοπὸν, καὶ ἐπομένως ἐστὶν ἀκριβῶς τούτου ἕνεκεν ἀξιοσύστατον πρὸς τοὺς ἐν τῇ Δύσει, καθ' ὅσον ἵνα λάβῃ τις γνῶσιν τῶν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ πραγμάτων μόνον κατὰ τὸ ἡμῖς, οὐδαμῶς ἀρκεῖ νὰ μελετήσῃ «τὰ συμβολικὰ βιβλία», μᾶλλον χάριν τοῦ σκοποῦ πρέπει νὰ ἐπιμνήνῃ τις εἰς τὰς βάσεις αὐτῆς ἐν τῇ διοικήσει, τῷ δικαίῳ, καὶ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς, διότι ἐπὶ τοιούτου ἐδάφους κυρίως λειτουργεῖ ἔτι καὶ νῦν, ἐὰν παραλίπωμεν τὸν μοναχικὸν βίον καὶ τὴν εἰσέτι σποράδην ὑφισταμένην ἐπίδοσιν περὶ τὴν ἐπιστήμην, ὁ βίος τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

«Δυνάμεθα τῷ ὄντι νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὸν συγγραφέα, ὅτι, ὡς ἐν τῷ προλόγῳ λέγει, ἦν τῷ ὄντι δύσκολον θέμα, νὰ γράψῃ περὶ τοῦ σημερινοῦ δικαίου τοῦ γάμου ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν μέχρι τῶν μέσων τῆς ΙΕ' ἑκατονταετηρίδος ὧσιν αἱ πρὸς τοῦτο πηγαὶ πασίγνωστοι, μετὰ ταῦτα ἄρχεται ἐποχὴ σκοτεινότερα καὶ περιπλοκωτέρη. Μετὰ τὸ 1453 ἐθεωρεῖτο ἰδίᾳ ἡ Ἐξάβιβλος τοῦ Ἀρμενοπούλου ὡς ὁ ἐν γένει κύριος τύπος τῆς περιλήψεως πύξης τῆς μέχρι τοῦδε ἀναπτύξεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου. Ἐν τῇ τοῦ γάμου νομοθεσίᾳ προσετέθη κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον ἡ εἰς τὸ Πηδάλιον (τελευταία ἔκδοσις ἐν Ἀθῆναις 1887) προσαρτηθεῖσα διδασκαλία περὶ συνοικεσίων. Ἐν ταύτῃ ὅμως οὐδὲν ἑλήφθησαν ὑπ' ὄψιν διάφοροι κανονικαὶ διατάξεις, αἵτινες ἐν τῷ μεταξύ ἐξεδόθησαν μετὰ τὸν Ἀρμενόπουλον, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐν γένει διετηρήθη-

σαν ἢ καὶ ἀνεπτύχθησαν παρὰ τὸν νόμον ἔθιμά τινά ἄπερ διὰ τῆς συνηθείας προσλαμβάνουσιν ἴσον πρὸς τὸν νόμον κύρος. Ἐκ τούτου δὲ δύναται τις νὰ φαντασθῇ ὅποιον ἀκωδικοποίητον ὄγκον διατάξεων ὥφειλεν ὁ συγγραφεὺς ἐν τῷ ἔργῳ αὐτοῦ νὰ μελετήσῃ.

«Τὴν λύσιν τοῦ θέματος αὐτοῦ διεξάγει παρέχων ἐν ἐκάστῳ σημείῳ κατὰ πρῶτον μετ' ἀναγραφῆς τῶν βυζαντινῶν καὶ μεταγενεστέρων πηγῶν, σύντομον ἱστορίαν τῶν ἐκάστοτε κανονικῶν διατάξεων, ἔπειτα ἀκολουθεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «σήμερον» τὸ νῦν ἰσχύον δίκαιον, οὗτινος τὸ περιεχόμενον πολλάκις πραγματεύεται λεπτομερῶς διὰ παρεκβάσεων, διασαφηνίζει αὐτὸ διὰ παραδειγμάτων, μεταχειριζόμενος καὶ διχγράμματα, καὶ ἐκφράζει καθαρῶς τὴν ἐν σχέσει πρὸς τοῦτο γνώμην αὐτοῦ, ἐὰν αὕτη διαφέρῃ τῆς γενικῶς περὶ τούτου ἐπικρατούσης γνώμης.

«Τὸ ἔργον διкиρεῖται εἰς τρία κύρια μέρη: 1] περὶ γάμου, (σ. 3—9), 2] κωλύματα τοῦ γάμου, (σ. 9—223) 3] συνέπειαι ἀθεμίτων γάμων (σ. 225—229). Ἐπειδὴ δὲ σκοπὸς τῆς ἀγγελίας μου ταύτης οὐκ ἔσται δηλῶσαι λεπτομερῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ βιβλίου, ἐπιτραπήτω μοι ὅπως ἐξάρω μερικὰ καθόλα ἐνδιαφέροντα σημεία. Μετὰ τὸν ὀρισμὸν τοῦ γάμου ὁμιλεῖ ὁ συγγραφεὺς περὶ τῆς ἐκτιμῆσεως, ἣτις ἐγένετο αὐτῷ διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ. Εὐρίσκει αὐτὴν κατὰ τὸ γνωστὸν πρὸς Ἑρесьους χωρίον ἐν τούτῳ, ὅτι διὰ τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ὁ γάμος κατέστη μυστήριον. Ἐν συγκρίσει τοῦ γάμου πρὸς τὴν παρθενίαν βεβαίως αὐτὴ ἐκτιμᾶται ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου μᾶλλον, ἀλλ' οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι ἦσαν νενυμφευμένοι κατὰ τὸ Α' Κορ. Θ', 5. Κατὰ τρόπον ὡσαύτως ἀντικειμενικὸν γίνεται ὁ λόγος περὶ τοῦ γάμου τῶν κληρικῶν καὶ περὶ τοῦ μοναχικοῦ βίου.

«Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν γάμον τῶν κληρικῶν ἰσχύει, ὅτι τοιοῦτος μετὰ τὴν χειροτονίαν δύναται νὰ συνάπτηται μόνον ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν καὶ ψαλτῶν, ἀλλ' ὅμως κατὰ τὴν γνώμην μόνον τοῦ συγγραφέως δύναται ἱερεὺς καθηρημένος ἐπομένως ἐστερημένος τῶν ἱερατικῶν προσόντων, νὰ συνάψῃ ἔγκυρον γάμον. Τὴν μοναχικὴν τάξιν ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα νὰ συνάψῃ νόμιμον γάμον λογίζεται ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς κουρᾶς. Ὁ συγγραφεὺς λοιπὸν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἐστὶν ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπιεικεστέρως πράξεως, καὶ οὕτως ἀντεπεξέρχεται, βεβαίως σιωπηλῶς, κατὰ τῆς ὑπερηθικῆς ἀντιλήψεως, ἣτις ἅμα ἀρχομένης τῆς ρασοφορίας (ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς δοκιμασίας), ἤδη ζητεῖ νὰ ὑποτάξῃ τὸν μοναχὸν εἰς πάσας τὰς τῶν μοναχῶν ἐπαγγελίας.

«Ἡ ἱερατικὴ καὶ ἡ μοναχικὴ τάξις θεωρεῖται, πλὴν ἄλλων πραγμάτων, ὡς ἐν ἀπόλυτον ἀνατρεπτικὸν κώλυμα, τουτέστιν ὡς τοιοῦτο, ὅπερ διαλύει τὸν ἤδη συναφθέντα γάμον· εἰς τὰ ἀπόλυτα δ' ἐπαγορευτικὰ κωλύματα ἀνάγονται ἡ ἄωρος ἡλικία, τὸ ἔτος τοῦ πένθους, καὶ ἡ ἔλλειψις τῆς ἐπισκοπικῆς ἀδείας. Τὰ κωλύματα ταῦτα κωλύουσι μὲν τὴν σύναψιν γάμου, οὐδὲν ὡς καταργοῦσιν ὅμως ἤδη συναφθέντα, ἀλλ' ἔχουσι μόνον ἐπιβλαβεῖς συνεπείας διὰ τὸ συναπτόμενον ζευγὸς ἢ διὰ τὸν ἱερέα. Ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἀναγινώσκομεν καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα πίνακα περὶ τῶν τῆς ἀδείας γάμου δικαιωμάτων, ἅτινα ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀποτίνονται εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ὑπὸ τῶν ἐνταῦθα ἐν ἐκάστῃ ἐνορίᾳ ἐπιτετραμμένων (ἔπεται περίληψις τῆς Διατιμῆσεως τῶν ἐπὶ τούτῳ δικαιωμάτων τοῦ Ἐθν. Ταμεῖου).

«Τὰ σχετικὰ κωλύματα, ἅτινα παρακωλύουσι τὸν γά-

μον τινὸς μετὰ τινος ὠρισμένου προσώπου περιλαμβάνουσιν, ἐκτὸς τῶν πλησιεστέρων βαθμῶν τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς (ἐκ βαπτίσματος) συγγενείας καὶ τῶν τοιούτων σχέσεων τῶν νομίμως ὁμοίως πρὸς αὐτάς θεωρουμένων, καὶ τὴν διαφορὰν τοῦ θρησκευματος. Ἀφοῦ αἱ ἀρχαὶ Σύνοδοι ἀπηγόρευσαν τὸν μετὰ τῶν αἰρετικῶν γάμον, ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀναφέρεται καὶ εἰς τοὺς μετὰ καθολικῶν γάμους, καθόσον οὗτοι θεωροῦνται πλέον οὐχὶ ὡς σχισματικοὶ, ἀλλ' ὡς αἰρετικοί, καὶ ὡς τοιοῦτοι μετὰ τῶν διαμαρτυρουμένων ἀπὸ τοῦ 1641. Ἀλλ' ὅμως παρατηρεῖ ὁ συγγραφεὺς, ὅτι κατὰ συγκατάθεσιν καὶ οἰκονομίαν ἐπιτρέπονται ἐνίοτε οἱ μικτοὶ γάμοι ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον 1] ὅπως ὀρθόδοξος ἱερεὺς τελήσῃ τὸν γάμον, 2] ὅπως οἱ εἰς γάμον προτερχόμενοι ὑποσχεθῶσιν ὅτι τὰ ἐκ τοῦ γάμου αὐτῶν γεννηθησόμενα τέκνα θέλουσι βαπτίσῃ καὶ ἀναθρέψῃ κατὰ τὸ ὀρθόδοξον δόγμα καὶ 3] ὅπως πᾶσαι αἱ τυχόν ἀναφυόμεναι μεταξὺ τῶν συζευγνουμένων ἔριδες διεκπεραιωθῶσι πρὸ τῶν δικαστηρίων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας... ».

Ἐκδοσις νέου πονήματος.— «Πρόχειρον Νομικόν· βιβλίον δεύτερον: Ἡ μνηστεία ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ». Τοιαύτην φέρει ἐπιγραφὴν νέον πόνημα τοῦ διδάκτορος τὰ νομικὰ πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κ. Μελισσηνοῦ Χριστοδούλου, ὅπερ ἔτυχε προσφάτως τῆς ἐγκρίσεως τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, κρινάσης τοῦτο «Χρήσιμον ὁδηγὸν καὶ βοήθημα ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς Δικαστηρίοις καὶ τῷ ἱερῷ κλήρῳ, καὶ ὡς τοιοῦτον ἐκπληροῦν τὸν ἐπιδιωκόμενον κοινωφελῆ σκοπὸν καὶ τυγχάνον ἄξιον πάσης συστάσεως».

Ἡ τοιαύτη λίαν εὐμενὴς καὶ συστατικὴ ἀπόφανσις τῆς Μ. Ἐκκλησίας, περὶ τοῦ ἀγγελλομένου πονήματος, παρέχει τὴν πεποίθησιν, ὅτι καὶ τοῦτο τῆς αὐτῆς ἐκτιμήσεως καὶ καλῆς ὑποδοχῆς θέλει τύχει παρὰ τε τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ δημοσίου, οἷας τὸ Α' βιβλίον τοῦ Προχείρου Νομικοῦ «Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου», ὅπερ, ὡς γνωστὸν, καὶ πολλῶν εὐμενῶν κρίσεων καὶ συστάσεων ἔτυχε παρὰ τε τοῦ ἡμεδαποῦ καὶ ἄλλοδαποῦ τύπου.

Ἀποδίδοντες τὸν προσήκοντα ἔπαινον τῷ πανοσιολογιωτάτῳ Ἀρχιμανδρίτῃ κ. Μελισσηνῷ, ὅστις ἐν τῇ ἀκαμάτῳ φιλοπονίᾳ αὐτοῦ τὸν πλοῦτον τῶν ἐπιστημονικῶν αὐτοῦ γνώσεων λίαν καταλλήλως χρησιμοποιῶν παρέχει τοιαύτας κοινωφελεστάτας ἐπιστημονικὰς μονογραφίας, οὐδαμῶς ὑστερῶν ἐν ταῖς ἀσχολίαις αὐτοῦ καὶ περὶ ἄλλα οὐχ ἥττον σπουδαῖα θέματα, ἐκκλησιαστικὰ τε καὶ ἱστοριογραφικὰ, ὡς αἱ πολλαὶ διατριβαὶ καὶ ἡ ἀξιανήγνωστος περὶ τῆς ἐπαρχίας Σαράντα Ἐκκλησιῶν μονογραφία αὐτοῦ ἐπιμαρτυροῦσιν, εὐχόμεθα ὅπως ἴδωσι τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος καὶ ἄλλα παραπλήσια τῆς παραδειγματικῆς αὐτοῦ φερεπονίας προϊόντα. Ἐκκλ. Ἀλήθεια. Ἐτ. 15. Ἰουλ. 21. Ἀρ. 21.

«Πρόχειρον Νομικόν» ὑπὸ Ἀρχιμανδρίτου Μελισσηνοῦ Χριστοδούλου διδάκτορος τὰ νομικὰ, ἐγκρίσει τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας. Ὑπὸ τοιοῦτον τίτλον ἐξεδόθη τῷ 1889 τὸ Α' βιβλίον, περιέχον *Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου* ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Ἡδὴ ὁ ἐλλόγιμος Ἀρχιμανδρίτης ἀγγέλλει τὴν ἐκδοσιν τοῦ Β' βιβλίου, μέλλοντος νὰ περιλάβῃ τὰ κατὰ τὴν μνηστείαν ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ

Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ. Τὸ ἀγγελλόμενον βιβλίον τυγχάνει ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις χρησιμώτατον, καθόσον τὰ περὶ μνηστείας θέματα σπουδαιότατα καὶ λίαν ἐνδιαφέροντα εἶναι, συχνάκις δὲ παρουσιάζονται ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς Δικαστηρίοις. Διὰ τοῦτο θερμῶς συνιστῶμεν τοῖς συνδρομηταῖς καὶ ἀναγνώσταις τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» τὴν ἀποκτησιν αὐτοῦ τε καὶ τοῦ προεκδοθέντος Α' βιβλίου.

Ἱερὸς Σύνδεσμος. Ἐν Ἀθήναις. Ἔτος Α'. 7 Σεπτεμβρίου 1895.
Ἀριθ. 421.

1. Ἰδε καὶ Βυζαντινὸς Γ' περίοδος ἔτος Ζ' ἀριθ. 745 ἡμερομ. 5 Σεπτεμβρίου 1889 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀνατολὴ (ἐφημερίς τουρκικὴ δι' ἑλληνικῶν χαρακτήρων) ἀριθμ. 4101 ἡμερομ. 21 Σεπτεμβρίου 1889 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Levant Herald (ἐφημερίς γαλλικὴ) Σεπτέμβριος τοῦ 1889 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ζόρνιτσα (ἐφημερίς βουλγαρικὴ) ἔτος 14 ἀριθμ. 41 ἡμερομ. 14 Ὀκτωβρίου 1889 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ἀνατολικὸς Ἀστὴρ ἔτος ΚΘ', περίοδος Β', ἀριθμ. 19 ἡμερομ. 7 Σεπτεμβρίου 1890 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Νέα Ἐπιθεώρησις ἀριθμ. 159 ἡμερομην. 18 Μαρτίου 1891 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Νέα Σμύρνη ἀριθμ. 3945 ἡμερ. 20 Σεπτεμβρίου 1889 ἐν Σμύρνῃ.

Ὁμόνοια ἀριθμ. 2706 ἡμερομ. 19 Σεπτεμβρίου 1889 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Νεολόγος 18 Μαρτίου 1891 ἀριθμ. 6498 καὶ ἀριθμ. 7823 ἡμερομ. 20 Ἰουλίου 1895 ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ

Κωνσταντινούπολις 18 Μαρτίου 1891 ἀριθμ. 62 καὶ ἀριθμ. 207 ἡμερομ. 19 Σεπτεμβρίου 1895 ἐν Κωνσταντινουπόλει.

§ 30.

6') Ἱεραρχῶν κλπ.

ΑΝΘΙΜΟΣ

ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινου-
νουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ Οἴκου-
μενικὸς Πατριάρχης.

Ἀριθ. πρωτ. 6821.
(Τ. Σ.)

† Ὁσιολογιώτατε Ἀρχιεμάρτυτα κτίριε Με.λίσση ἐ Χριστοδοῦλου, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη τῇ σῇ ὀσιολογιότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Ἡδιστον ἡμῖν τοῖς ἐλλογίμοις τῶν ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου ὁρᾶν ἐφ' ᾧ δεῖ διαπανᾶσθαι προθυμονμένους, ὅπερ οἱ κεῖτον ὄν τοῖς ἐν προτέροις χρόνοις Λευταῖς τῆς χάριτος, οὐ πολὺν σβηθες τοῖς ἐν τοῖς παροῦσι φωρᾶται, ἀλλ' ἄλλω ἐπ' ἄλλα τὸν νοῦν προσέχειν προαιρουμένων. Τί γὰρ δήπου κληρικῷ ἀνδρὶ εὐπρεπέστερον, ἀλλ' ἢ χρόνον φεῖδεσθαι, καὶ τούτου τὸ ἀπὸ τῶν ἀγιστεῶν, τῆς προσευχῆς καὶ τῆς μελέτης τῶν Γραφῶν καὶ τῶν Πατέρων περιττεῦον μέρος

ἀνυσίμως δαπαρᾶν ἐπὶ τῷ σπείρειν ἐν τῷ ἀγρῷ τοῦ Κυρίου, ἢ τὰ τῆς θρησκείας καὶ ἐπιστήμης ἀκριβολογεῖν καὶ περὶ τὴν κοινοτέραν τῆς ὀρθῆς γνώσεως ἐφάπλωσιν φιλοτιμῆσθαι; Διὸ δὴ, τὴν φιλεπιστήμονα καὶ ἡμεῖς σπουδὴν τῆς σῆς ὁσιολογιότητος προθύμῳ στέφομεν ἐπαίρω, ὅτι τὰ καλὰ ζηλοῦσα καὶ τὴν τὸ πνεῦμα κτείνουσαν ἀργίαν φεύγουσα, ἔργον τὰ μάλα χρήσιμον φερεπόρως συνήρμοσε, προχειροῦς ἐκάστω ἐπ' ἀληθῶς διὰ τοῦ **Προχείρου Νομικοῦ** τὰς παρ' ἡμῖν κανονικὰς καὶ νομικὰς διατάξεις καταστήσασα, ὅσαι περὶ τῷ γάμῳ ὥς τε ἱερῷ μυστηρίῳ, ὥς τε θεμελιώδει τῆς κοινωρίας θεσμῷ, ἰσχυρὸν τὸ κῦρος καὶ τὴν ἀσφάλειαν περιάπτουσι, σοφῶς θεσπισθεῖσαι εἰς πρόληψιν τε καὶ ἐπαρόρθωσιν ἐρίδων καὶ ἀνομιῶν τῶν περὶ τὰς συνυγίας, ἀφ' ὧν πολλάκις ἀνατροπὴ οἴκων, ἀλλὰ δὴ καὶ ψυχῶν ἀπειλεῖται ὀλεθρος. Σὺν δὲ τῇ παρ' ἡμῶν ἐναρσεσκέῃ, τὴν εὐλογον τῆς ἡμετέρας Πατριαρχικῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς ἐγκρίσιν ἀσμένως τῇ σῇ ὁσιολογιότητι ἀνακοινοῦμενοι, πατρικῶς αὐτῇ εὐχόμεθα καὶ παραινοῦμεν μὴ διαλείπειν κατὰ δὴναμιν συμβάλλεσθαι καὶ ἐφεξῆς ὅπως τὸ τῆς χριστιανικῆς ἐπιστήμης φῶς ἀπλετώτερον διαχέηται τοῖς χρεῖαν ἔχουσιν ἐπὶ κοινῇ τοῦ Γένους ὠφελείᾳ, ἐπενελοῦντος τοῦ ἐπὶ πάντων νομοθέτου Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετ' αὐτῆς. αὐτῇ Δεκεμβρίου δ'.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ εὐχέτης

† Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρίτα καὶ Διδάσκαλε τοῦ δικαίου κύρ Μελισσηνῆ Χριστοδούλου, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν ὑμετέραν περιπόθητον ἡμῖν Πανοσιολογιότητα ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν.

Ἀσμενοὶ ἀνακοινοῦμεν τῇ ὑμετέρᾳ ποθητῇ ἡμῖν πανοσιολογιότητι, ὅτι ἐδεξάμεθα τὸ ἀπὸ τῆς ἱζ' τοῦ ἀποιχομένου μηνὸς αὐγούστου υἱκὸν αὐτῆς γράμμα καὶ τὸ συνεπιστελλόμενον πονημάτιον αὐτῆς «Πρόχειρον Νομικὸν» καὶ μετὰ τῆς δεούσης σπουδῆς διήλθομεν αὐτά. Ὅθεν τὴν λήψιν αὐτῶν ἀνακοινοῦντες αὐτῇ, πρόφρονι θυμῷ προσχωροῦμεν εἰς τὰ προσήκοντα εὐχαριστήρια, εὐχαριστοῦντες πατρικῶς τῇ ὑμετέρᾳ ποθητῇ ἡμῖν Πανοσιολογιότητι, ὅτι ἐκ καλοκαγαθίας ἐποίησατο καὶ ἡμᾶς κοινωνοὺς τοῦ ἔργου αὐτῆς καὶ τῆς προθέσεως πρὸς ἐξακολούθησιν. Τὸ ἐφ' ἡμῖν θεωροῦμεν τὸ ἔργον καλῶς συνηρμοσμένον καὶ πρωτοτύπως τὰ πραγματευόμενα ἐκτιθέμενον, ἀλλὰ κάλλιον ἤθελεν εἶσθαι εἰ πλατύτερον καὶ εὐκρινέστερον ἐξετίθεντο χάριν τῶν πολλῶν καὶ τῆς σαφηνείας. Ἡ γνώμη ὅμως αὕτη ἡμῶν οὐδαμῶς μειοῖ τὸ ἔργον, οὐδὲ ἀπείργει ἡμᾶς εἰς τὸ ἀνομολογῆσαι τὴν λυσιτέλειαν αὐτοῦ καὶ ὅτι ἡ φιλοπονία τῆς Ὑμετέρας περιποθήτου ἡμῖν Πανοσιολογιότητος ἀνεπλήρωσε κενόν τι τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομολογίας... Τοῦ λόγου δὲ περὶ τούτου ὄντος, δὲν ἀποκρύπτομεν, ὅτι εἰς ἐκ τῶν παλαιῶν ἡμῶν πόθων ἦν ἡ ἀπλοποίησις καὶ περιορισμός τις τοῦ μέρους τούτου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν νομολογίας, πρὸς περιορισμὸν ἢ τουλάχιστον μετριασμὸν ἀφορήτων καταχρήσεων..., τεινουσῶν εἰς τὴν ἔκλυσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου¹.

1. Σ. Σ. Κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐκδόσεως τοῦ Α' Βιβλίου τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» (1888), ὑπέβαλον ἀρμοδίως αἰτήσιν ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐννοίαν, ἐξαιτούμενος τὴν ἐκδοσὶν Συνοδικοῦ τόμου. Πρὸς καὶ Βιβλίον Α' σελ. 70 σημ. 1. α'. Σελ. 139 σημ. 1 α', καὶ σελ. 202—205. § 45, 46.

Ἡ ὑμετέρα περιπόθητος ἡμῖν Πανοσιολογιότης, ἡ καθορίσασα ἑαυτὴν εἰς τὸν ἱερὸν τοῦτον κλάδον τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑπουργίας καὶ καταγινομένη πάνυ ἐπαινετῶς εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς, ἔργον πάνυ ἀναγκαῖον καὶ λυσιτελεῖς ἤθελεν ἀποτελέσει, εἰ ἀνελάμβανε νὰ ἐκδώσῃ τὸ κείμενον τῶν ἱερῶν κανόνων, ἄνευ τῶν σχολίων καὶ τῶν ἀφορητῶν ὑποσημειώσεων, αἵτινες σκοτίζουσι μᾶλλον ἢ φωτίζουν τὸν σπουδαστὴν τοῦ θεμελίου τούτου πάσης καὶ καθόλου τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν νομοθεσίας, ἥτις ἔδει νὰ πρωτεύῃ ἀπαρεγκλίτως καθ' ὅλην τὴν ποιμαντορικὴν τρίβον τῶν ἱερωτάτων καὶ περισπουδάζων ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν καὶ μὴ κρίνεται ὡς τι ἀπρηχαιομένον καὶ μηδὲν κεκτημένον τὸ ἐπιβάλλον. Καὶ ταῦτα μὲν εἰς ἀπάντησιν πατρικὴν εὐχαριστήριον. Εἴη δὲ ὑγιαίνων κατ' ἁμῶν καὶ ἐργαζόμενος ἐν τῷ λήϊῳ τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ Νυμφίου αὐτῆς.

Μυλοπόταμον τῇ ιη' Σεπτεμβρίου αἰῶε'.

† *Ο Πρώην Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

† Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρεῖτα Κύριε Μελισσηνὲ Χριστοδούλου, ἡμέτερε κατὰ πνεῦμα υἱὲ λίαν ἀγαπητέ, τὴν φίλην ἡμῖν αὐτῆς Πανοσιολογιότητα ἐκ κέντρου εὐχόμενοι ψυχῆς, εὐλογοῦμεν πατρικῶς.

Διεξεθόντες τὸ πολλοῦ λόγου ἄξιον πόνημα αὐτῆς, τὸ περὶ τῶν «Κωλυμάτων τοῦ γάμου» πραγματευόμενον, μέσῃν ἡυφράνημεν τὴν καρδίαν κατιδόντες τὴν προφανῇ χρησιμότητα τοῦ ἔργου, διακρινομένου ἐπὶ τε σαφηνείᾳ ἁκρᾷ καὶ ἐπὶ ἐπιστημονικῇ τοῦ θέματος ἀναπτύξει. Καὶ οὐ μόνον ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι ἐντρίβεις καὶ δυνάμενοι περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσφαλῆ ἀποφαίνεσθαι γνώμην, εὐμενῶς ἔκριναν τὸ πόνημα αὐτῆς τοῦτο, ἀναγνωρίσαντες τὴν ὠφέλειαν αὐτοῦ, ὅπερ ἀπέβη ὁδηγὸς ἀσφαλῆς καὶ δόκιμον ἐγκόλπιον παρὰ τῷ ἡμετέρῳ εὐαγεῖ κλήρῳ. Ἦδη δ' ἀσμένως μαθόντες, ὅτι ἡ φίλη ἡμῖν αὐτῆς Πανοσιολογιότης διὰ τῶν ἀτρύτων αὐτῆς πόνων καὶ ἑτερον συνέπηξεν ἔργον «Περὶ μνηστείας», τύποις νῦν ἐκδιδόμενον, ἐπηνέσαμεν καὶ αὖθις τὸν περὶ τὰ καλὰ καὶ χρήσιμα ἔργα διακαῇ ζῆλον αὐτῆς, ἐν νῷ ἔχοντες, ὅτι καὶ τὸ προκειμένον θέμα τυγχάνει ὃν οὐχὶ ἐλάττονος σπουδαιότητος ἢ τὸ προμνησθέν· διὸ προφρόνως πάνυ ἀπευθύνομεν αὐτῇ τὰ ἡμέτερα συγχαρητήρια, ἐπὶ τῇ διὰ τοιούτων ἀξίων λόγου συγγραφῶν παρεχομένη τῷ ἡμετέρῳ γένει ὑπηρεσίᾳ, εὐχόμενοι ἅμα ἵνα οὐκ εἰς μακρὸν ἴδωμεν καὶ τὸ νέον αὐτῆς τοῦτο ἔργον, ὅπερ οὐδαμῶς ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἔσται κατὰ πάντα ἀντάξιον τῆς φερεπονίας αὐτῆς καὶ τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ἀγαπητῶν αὐτῆς φροντισμάτων. Ἐπικαλούμενοι δ' αὐτῇ παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων τὴν δέουσαν ἐνίσχυσιν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν πολυμέλων αὐτῆς τούτων ἔργων, αἰτούμεθα τὰ ἔτη αὐτῆς ὡς πλείστα, ὑγιαίνᾳ καὶ πανευφρόσυνῃ.

Ἐν τῇ νήσῳ Ἀντιγόνη, αἰῶε'. Σεπτεμβρίου κγ'.

† Ὁ Πατριάρχης πρ. Κωνσταντινουπόλεως ΝΕΟΦΥΤΟΣ.

Πατριαρχεὺν Ἱεροσολύμων.

(Τ. Σ.)

Ἀριθμ. πρωτ. 1210.

Γεράσιμος ἐλέω Θεοῦ Ἀρχιεπίσκοπος

τῆς Ἀγίας Πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης.

† Οσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρεῦτα, υἱὲ ἐν Χριστῷ ἀγαπητέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύρ Μελισσηνέ. Χάρις εἴη σοι καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς.

. . . Τὸ πρῶτον βιβλίον τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» αὐτῆς, τὸ ἐκδοθὲν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ τυπογραφείου κατὰ τὸ σωτήριον ἔτος, ἀπὸ τῷ τίτλῳ «Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου», ἐγκεκρίμενον ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας καὶ περιβεβλημένον τὸ κῦρος ἐξηκριβωμένης διαβασανίσεως παρὰ τῇ «Κεντρικῇ αὐτῆς Ἐκκλησιαστικῇ Ἐπιτροπῇ» οὐκ ἀνάξιον ἀποδείκνυται τῆς τ' Ἐκκλησιαστικῆς ἐκείνης ἐγκρίσεως καὶ τῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς συστάσεων καθ' ἅπαντα τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εὕρηται ἐν χρήσει παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς δικαστηρίοις. Τοιοῦτο δ' ἐλπίζοντες ἡμεῖς παρὰ γε τῆς συνέσεως τῆς ὑμετέρας Ὀσιολογιότητος καὶ τὸ ἐν τύποις ἐκδιδόμενον Δεύτερον Βιβλίον τοῦ αὐτοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» ἠϋξήμεθα ἐκ καρδίας ὑπὲρ εὐδότητος τοῦ ὅλου ἔργου. . . Ὅλη δὲ καρδίᾳ εὐχόμενοι ἀποδειχθῆναι καὶ τὸ Δεύτερον τοῦτο Βιβλίον τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» ὡς καὶ τὸ πρῶτον λυσιτελὲς βοήθημα τῇ πανταχοῦ ἐκκλησιαστικῇ διοικήσει τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν θεσμόν τοῦ γάμου, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τὴν ὑμετέραν Ὀσιολογιότητα δαψιλῇ τὸν ἄνωθεν φωτισμὸν παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, οὗ ἡ χάρις εἴη αὐτῇ ἀρωγὸς ἐν τῷ καλῷ ἁγῶνι καὶ ἐπὶ πᾶν ἀγαθόν. Ἀμήν.

Ἐν τῇ Ἀγίᾳ Πόλει Ἱεροσολάημ, αὐγῆς Ὁκτωβρίου 1895.

† Ὁ Ἱεροσολύμων ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Νικόδημος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων.

1883

(Τ. Σ.)

† Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρεῦτα Κύριε Μελισσηνέ Χριστοδούλου, υἱὲ ἡμῶν ἐν Χριστῷ περισπούδαστε. Τὴν πεφιλημένην αὐτῆς Πανοσιολογιότητα πατρικῶς ἐν Κυρίῳ εὐχόμενοι εὐλογοῦμεν.

Ὅτε ἡμεῖς ἐτι ἐν τῇ ἀγίᾳ πόλει Ἱερουσαλὴμ ἐκομισάμεθα ἀσμένως τὸ ὑπ' αὐτῆς φιλοπονηθὲν καὶ τύποις ἐκδοθὲν βιβλίον, τὸ φέρον ἐπιγραφὴν «Πρόχειρον Νομικόν. Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου», ἐπεξεληθόντες δὲ τὰ ἐν αὐτῷ, ἐγνώμεν τὸ ἐπωφελὲς καὶ χρήσιμον τοῦ βιβλίου παντὶ μὲν τῷ ἱερῷ καὶ Ὀρθοδόξῳ Κλήρῳ, ἰδίᾳ δὲ τῷ κατ' ἐνορίας ἱερατεύοντι, ἅτε διατυποῦν σαφῶς τὰ κατὰ νόμον κωλύματα τοῦ γάμου, καὶ ὁδηγὸς γενόμενον ἀσφαλῆς εἰς τὰ σχετικῶς περὶ τούτου πρακτέα. Διὸ ἐπηνέσχεμεν προπόντως τὸ καλὸν ἔργον καὶ τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλότιμον ἐργάτην πατρικᾶς κατεστέψαμεν εὐλογίαις.

Ταῦτα διὰ βραχείων ἀπαντῶντες τῇ υἱικῇ ἐπιστολῇ, ἣν προσφάτως ἡμῖν ἐπεμψεν ἡ αὐτῆς Πανοσιολογιότης, εὐχόμεθα ἀπὸ ψυχῆς, ἵνα ἡ ἐξ ὕψους θεία χάρις φωταγωγῇ αὐτὴν ἀείποτε ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, καὶ μετὰ τὸ νῦν ἐκτυπούμενον δεύτερον αὐτῆς σύνταγμα τοῦ προχείρου περὶ μνηστείας Νομικοῦ, ἀξιῶσθαι αὐτὴν φιλοπονησάσθαι καὶ προσενεγκεῖν τῇ ἀγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ ἔργα κρείττονα καὶ τελειότερα, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Πατρὶ ἡμῶν, οὗ ἡ χάρις σὺν τῇ ὑμετέρᾳ πατρικῇ εὐλογίᾳ εἴη μετ' αὐτῆς.

Ἐν Χάλκῃ 13 Αὐγούστου 1895.

† Ὁ πρ. Ἱεροσολύμων ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἡρακλείας

1888

(Τ. Σ.)

Ἀριθμ. πρωτ. 493.

Περισπούδαστε ἡμῖν ἐν Χριστῷ κ. Μελισσηνέ Χριστοδούλου

Ἀσμένως κομισάμενοι τὴν ἀπὸ 2 ἰσταμένου μηνὸς Δεκεμβρίου ἐπιστολὴν μετὰ τοῦ ἀντιτύπου τοῦ ἀξιολόγου ὑμῶν συγγράμματος, ἐκδηλοῦμέν ὅτι διήλθομεν ἐπισταμένως αὐτὸ, ἐξετιμήσαμεν δεόντως τὴν σπουδαιότητα καὶ χρησιμότητα τοῦ πονήματος καὶ ἐγκαίρως γράψαντες συνεστήσαμεν τοῖς ἡμετέροις Ἐπισκόποις καὶ Ἐπιτρόποις· εὐελπιστοῦμεν δ' ὅτι φιλοτιμηθήσονται πολλοὺς ἐγγράψαι τοὺς συνδρομητάς.

Ἐπὶ τούτοις ἐπευχόμενοι ὑμῖν ἐνίσχυσιν τὴν ἄνωθεν πρὸς κατὰ τισμὸν μειζόνων, διατελοῦμεν.

Ἐν Ραιδεστῷ 1889 Δεκεμβρίου 16

Διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἡρακλείας ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκηδόνος

1889

(Τ. Σ.)

Ἀριθμ. πρωτ. 1078.

Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρῆτα Κύριε Μελισσηνέ,

Τὴν ὑμετέραν περισπούδαστον καὶ φίλην ἡμῖν Πανοσιολογιότητα περιπτυσσόμενοι ὑπερῆδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐν καιρῷ ἐκομισάμεθα τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 23 παρελθόντος μηνὸς ἐπιστολὴν τῆς ὑμετέρας φίλης ἡμῖν Πανοσιολογιότητος μετὰ τῶν Ἀγγελιῶν τοῦ ὅσον οὕτω ἐκδιδομένου νέου αὐτῆς πονήματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Πρόχειρον Νομικόν». Βιβλίον Β'. Ἡ μνηστεία ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ. Μετὰ πολλοῦ δὲ τοῦ ἐνδιαφέροντος

καὶ ἄκρας ἐπιστασίας ἀμφοτέρω διεξελθόντες, πάνυ ἀσμένως ἐσπεύσαμεν ἵνα συντελέσωμεν πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νέου αὐτῆς ἔργου διὰ τῆς ἐγγραφῆς ὅσον οἶδν τε πλείονων συνδρομητῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θεοσώστῃ ἐπαρχίᾳ· τοῦτο μὲν ἐκ καθήκοντος πρὸς ἐνθάρρυνσιν παντὸς ἀφορῶντος τὴν ὠφέλειαν τῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ ἐξ αἰσθήματος ἰδιαζούσης φιλίας καὶ ἀγάπης πρὸς ἀρχαῖον φίλον καὶ συμμαθητὴν, ἰδίᾳ δὲ ἐκ μεγίστης ἐκτιμήσεως καὶ ὑπολήψεως πρὸς ἐπιστήμονα, ἐνθερμον ζηλωτὴν καὶ ὁτρηρὸν ἐργάτην ὑπὲρ τῶν ἱερῶν θεσμῶν τῆς Ἐκκλησίας, ἐγκύψαντα ἰδιαζόντως εἰς τὴν μελέτην τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου. Χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὴν ἀξίωσιν, ὅτι ἡ γνώμη ἡμῶν δύναται νὰ ἔχῃ μεγάλην σημασίαν ἀπέναντι τῆς εὐμενοῦς κρίσεως, πανηγυρικῆς ὑποδοχῆς καὶ γενικῆς ἐκτιμήσεως περὶ τοῦ Α' Βιβλίου τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» τῆς ὑμετέρας φίλης Πανοσιολογιότητος, ὡς βιβλίου ὅλως πρωτοτύπου καὶ χρησιμωτάτου δι' ὃν στοχάζεται σκοπὸν, σημειοῦμεν μόνον, ὅτι ἡ ἐκ τῆς πείρας σχηματισθεῖσα κρίσις ἡμῶν περὶ τούτου ἐστὶν ὅτι τοῦτό ἐστιν ἀναγκαιότατον καὶ πολύτιμον ἐγκόλπιον ταῖς ἱεραῖς Μητροπόλεσιν.

Ἐκ τούτου δὲ κρίνοντες πεπείσμεθα, ὅτι καὶ τὸ ἀγγελλόμενον Β' Βιβλίον τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ» τῆς ὑμετέρας φίλης ἡμῖν Πανοσιολογιότητος, κατ' οὐδὲν ὑπολειφθήσεται τοῦ Α' κατὰ τε τὴν μεθοδικότητά καὶ σαφήνειαν, ὡς καὶ κατὰ τὴν χρησιμότητα, καθ' ὅσον γνωστὸν τυγχάνει, ὅτι τὰ περὶ μνηστείας ζητήματα οὐχὶ σπανίως ἀπασχολοῦσι τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν δικαστήρια.

Ἐπαναλαμβάνοντες καὶ αὖθις τὰ συγχαρητήρια ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐπιτυχεῖ ἐκλογῇ καὶ ἀναπτύξει θεμάτων, ἐξ ὧν οὐ σμικρὰ ἡ ὠφέλεια, ὡς εἴρηται, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ τὴν φίλην ἡμῖν ὑμετέραν Πανοσιολογιότητα τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν καὶ διατελοῦμεν.

Ἐν Χαλκηδόνι τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1895.

Τῆς ὑμετέρας φίλης ἡμῖν Πανοσιολογιότητος

Ὁλως πρόθυμος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Ὁ Χαλκηδόνος ΙΩΑΚΕΙΜ.

(Τ. Σ.)

† Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀδριανουπόλεως.

1890

(Τ. Σ.)

Τῷ ἀξιότιμῳ κ. Μελισσηνῷ Χριστοδούλου εὐχή καὶ εὐλογία.

Ἀξιότιμε Κύριε,

Τὰ δύο πονήματα ὑμῶν, ἅτινα ἡμῖν ἀπεστείλατε, τεκμήριον τῆς πρὸς ἡμᾶς υἱικῆς ὑμῶν στοργῆς καὶ ἀφοσιώσεως, διεξελθόντες ἐπισταμένως, βρῖσκομεν ἐκφράσασθαι τὸ μὲν τὴν εὐαρέσκειαν ἡμῶν καὶ τὰς εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ ἡμῖν αὐτῶν, τὸ δὲ ὅτι τὸ «Πρόχειρον Νομικὸν». Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ· εἶναι ἔργον πρωτότυπον ἐν τῷ εἶδει αὐτοῦ, ἐν σμικρῷ μέγα, πολλὰ περιέχον, μαρτυροῦν ὁξύνουσαν καὶ κρίσιν καὶ φιλοπονίαν μελίσσης· οὐχ ἥττονα φιλοπονίαν ἀποδεικνύει καὶ τὸ ἕτερον ἔργον ὑμῶν ἢ «Ἱστοριογεωγραφικὴ περιγραφή τῆς Ἐπαρχίας Σαράντα Ἐκκλησιῶν». Ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖνυν τούτοις τοῖς ἔργοις ὑμῶν, τὸν δίκαιον ἀποδίδοντες ἔπαινον συγχάρομεν ὑμᾶς ἐπ' αὐτοῖς, ἐπευχόμενοι ἅμα, ἵνα καὶ ἕτερα ὑμῶν ἔργα, ὡς τάχος εἰς φῶς γένωνται.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις ἐπευχόμεθα ὑμᾶς.

Ἐν Ἀδριανουπόλει 20 Μαρτίου 1890.

† Ὁ Ἀδριανουπόλεως ΚΥΡΙΑΛΟΣ ἐν Χριστῷ εὐχέτης

Ἡ ἐν Ἑλλάδι Ἐξαρχία τοῦ Παραγίου Τάφου.

(Τ. Σ.)

Ἀριθ. 323.

Τὴν Ὑμετέραν Πανοσιολογιότητα ἀδελφικῶς ἐν Χριστῷ περι-

πτυσσόμενοι, κατὰσπᾶζόμεθα.

† ... Ἐνταῦθα τοῖνυν διατρίβουσιν, ἐπεδόθη ἡμῖν ἡ ποθητὴ ἐπιστολὴ τῆς Ὑ. Πανοσιολογιότητος ἀπὸ κβ' Αὐγούστου κεχρονολογούμενη ἐπιχρύσασθαι χαρὰν οὐ τὴν τυχοῦσαν τῇ ἡμετέρᾳ καρδίᾳ, ἐφ' οἷς τε εὐηγγελίσασθαι ἡμῖν τριποθήταις αἰσίσις τῆς πολυτίμου Αὐτῆς ὑγείας, καὶ ἐπὶ τῷ ἐπίσῃ εὐφροσύνῳ ἀγγέλωματι τῆς προσεχοῦς ἐκδόσεως νέου πονήματος, ἔργου τῆς πολυπύρου διανοίας τῆς Ὑ. Πανοσιολογιότητος. Ἐργαζέσθω ἡ φίλη μοι Αὐτῆς Κορυφὴ τὸν καλὸν ἀγῶνα· ἀγωνιζέσθω ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας· νῦν μὲν ἐν τῇ ἐκυτῆς πατρίδι, νῦν δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἄλλοτε ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἄλλοτε ἴσως ἀλλαχοῦ, ὅπου καλέσει αὐτὴν ἡ ἀνάγκη τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Χριστεπωνύμου πληρώματος. Διὰ τοῦ προκειμένου δὲ εἰς ἐκδοτὴν Πονήματος ἡ Ὑμετέρᾳ Πανοσιολογιότητι μεγάλῃς γενήσεσθε ὠφείας πρόξενος, τῷ Ὁρθοδόξῳ κλήρῳ πρὸ πάντων, ὃς μεθ' ὅλα τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδεδομένα περὶ τοῦ θέματος μνητείας καὶ Γάμου πονήματα, ἐν πολλοῖς ἀνυπερβλήτους σχεδὸν ἀπαντᾷ δυσχερείας εἰς ἐπίλυσιν τῶν παρουσιαζομένων περιπτώσεων.

Τυχὸν δὲ τοῦτο τῆς ἐγκρίσεως τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, πεποίθαμεν, ὅτι τὸ «Πρόχειρον Νομικὸν» κείσεται μαρτύριον τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀγαπῶντος ζήλου τῆς Ὑμετέρας Πανοσιολογιότητος, ἐπισπῶν τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὸν δίκαιον πάντων ἔπαινον.

Ἐνθεν τοι συγχάροντες ἀπὸ καρδίας τῇ φιλότῳ ἡμῖν Αὐτῇ Πανοσιολογιότητι ἐπὶ τῷ ἀξιολόγῳ τούτῳ ἔργῳ Αὐτῆς, εὐχόμεθα πρὸς Κύ-

ριον, ἵνα δωρῇται. Αὐτῇ σὺν ὑγιείᾳ τελείᾳ καὶ μακροβιότητι, ὅπως καὶ ἐν ἄλλοις φαίνεται χρήσιμος τῷ Ὁρθοδόξῳ πληρώματι.

Ἐκφράζοντες ἐπὶ τέλους τὰς εὐχαριστήσεις ἡμῶν, ἐφ' οἷς ἠΰστατο ὑπὲρ ἡμῶν ἐν τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἡμῶν ἑορτῆς, διατελοῦμεν

Ἐν τῇ κατὰ Πύργον Ἡλείας Μονῇ Νίκοβας

1895 Ὀκτωβρίου 13

Ταπεινὸς πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† **Ο ΒΗΘΛΕΕΜ Ἀνθιμος**

Ὁ Προύσης Ναθαναήλ.
(Τ. Σ.)

Ἐντιμε Κύριε Μελισσηνὲ Χριστοδούλου,

. . . Μελετήσας ἐπισταμένως τὸ ὑμέτερον πόνημα εὗρον αὐτὸ κατὰ πάντα χρήσιμον καὶ μαρτυροῦν τὴν βαθεῖαν ὑμῶν γνῶσιν ἐν τῷ ὅπερ δεξιῶς ἐπραγματεύθητε θέματι.

Ἐφ' ᾧ καὶ σᾶς ἐκφράζω τὰ συγχαρητήριά μου, εὐχόμενος, ἵνα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι τοιαύτης χρησιμότητος ἔργα εἰς φῶς ἀγάγητε. . .

Διατελῶ δὲ μετ' ἀγάπης πατρικῆς.

Ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Προύσης 17 Ἰανουαρίου 1890.

Διάπυρος πρὸς Θεὸν ὑμέτερος εὐχέτης

† **Ὁ Προύσης ΝΑΘΑΝΑΗΛ.**

Τὴν ὑμετέραν ἐλλογιμότητα πατρικῶς εὐχόμεθα.

Ἄσμενοι ἐλάβομεν τὸ ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας ἐλλογιμότητος ἀποσταλὲν πόνημα «Πρόχειρον Νομικόν. Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου» ὅπερ διεξεληθόντες ἐκρίναμεν κατὰλληλον καὶ χρήσιμον πρὸς τὸν σκοπὸν καὶ ἐπηνέσαμεν αὐτὴν δι' οὗς κατέβαλε μόχθους εἰς συλλογὴν τῆς ἐν αὐτῷ ὕλης· ἐφ' ᾧ εὐχαιροῦντες αὐτὴν καὶ θεωροῦντες ἐπάναγκες τὴν ἀποκτήσιν αὐτοῦ ὑπὸ τῶν κατὰ τόπον, ἢ τοῦλάχιστον τῶν κεντρικῶν κοινοτήτων ἱερέων, ἐντελλόμεθα, ὅπως ἀποστείλῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος δέκα ἀντίτυπα πρὸς διανομὴν. Καὶ ταῦτα μὲν εὐχετικῶς· εἴη δὲ ἐν Κυρίῳ ὑγιαίνουσα.

Ἐν Καλλιόρῃ τῇ 19 Ἰανουαρίου 1890.

Τῆς ὑμετέρας ἐλλογιμότητος ἑνθερμος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

Ὁ Μηθύμνης ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ.

Ἐν Σάμῳ τῇ 10 Ἰανουαρίου 1890.

Ἀξιότιμε Κύριε,

Ἐλαβον τὴν ἀπὸ . . . Συγχαίρων δὲ ὑμῖν διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, ὅπερ μαρτυρεῖ τὴν τε πρὸς τὰ πατρια εὐσεβῆ ὑμῶν διάθεσιν καὶ τὴν πολλὴν φιλοπονίαν. . . δὲν θέλω δὲ λείψει, ἵνα συστήσω τὴν χρησιμότητα τοῦ ὑμετέρου φιλοπονήματος. Ἐπὶ τέλους εὐχόμενος ὑμῖν, ἵνα τὸ νέον ἔτος ᾗ αἴσιον ὑμῖν, εὐτυχὲς καὶ πικρὸς ἀγαθοῦ φόρον, διατελῶ.

Τῆς ὑμετέρας Ἐντιμότητος

Εὐχέτης εἰς Θεὸν διάπυρος

Ὁ Σάμου ΓΑΒΡΙΗΛ.

† Ἱερὰ Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως
1888.

(Τ. Σ.)

Ἀριθμ. πρωτ. 23.

Ἐλλόγιμε κύριε Μελισσηνέ,

... τὸ ὑμέτερον βιβλίον «Πρόχειρον Νομικόν» Τὰ κωλύματα τοῦ γάμου, καὶ ἀναγνούς ἐξετίμηται αὐτὸ ὡς ἐπιτυχὲς βοήθημα τοῦ ἡμετέρου κλήρου καὶ ὡς τὸ πρῶτον ἴσως συστηματοποιῶν τὴν νομικὴν ταύτην ὅλην ἐπιστημονικῶς. Ὡς τοιοῦτον κρίνων τὸ βιβλίον . . .

Εὐχαριστῶν δὲ αὐτὴν ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ ἀντιτύπου καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδηλωθείσῃ πρὸς με ὑπολήψει της διατελῶ

Τῆς Ὑμετέρας Ἐλλογιμότητος

ἐν Χριστῷ εὐχέτης
† Ὁ Δρυϊνουπόλεως ΚΟΣΜΑΣ
(*ἡν Πελαγονείας*).

Ἐλλόγιμε κ. Μελισσηνέ Χριστοδούλου,

... Συγχαίρων ὑμῖν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου ὑμῶν, εὐχομαι ἐκ ψυχῆς, ὅπως καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐργασθῆτε ὑπὲρ τοιούτων ἔργων, ὧν γὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην ἔχομεν.

Δέξασθε τὴν διαδοθείωσιν τῆς πρὸς ὑμᾶς ἐξαιρέτου ὑπολήψεως, ἐν ᾗ διατελῶ.

Δεμίρ-Ἰσάκ, 18 Ἰουνίου 1891.

θερμὸς εὐχέτης
† Ὁ Δαφνουσίης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
(*ἡν Μητροπολίτης Μελενίκου*).

Ἐν Χάλκῃ τῇ 16 Αὐγούστου 1895.

Φίλτατέ μοι Ἀρχιμανδρίτα κύριε Μελισσηνέ

Σὰς εὐχαριστῶ ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ ὑμετέρου πονήματος περὶ κωλυμάτων τοῦ γάμου.

Ἀναγνούς μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ ὑμέτερον ἔργον, προῖόν μακρᾶς καὶ ἐμβριθοῦς μελέτης τῶν περὶ γάμου πηγῶν, συγχαίρω ὑμᾶς ἐπὶ τῇ γενομένῃ μετὰ μεγάλης ἐπιστασίας ἀναπτύξει καὶ ταξινομήσει τῶν νομικῶν καὶ κανονικῶν ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου ὁρισμῶν, καὶ τὴν βαθεῖαν κρίσιν, μεθ' ἧς συζητεῖτε τὰ διαμαχόμενα ζητήματα καὶ διατυπῶτε τὴν λύσιν αὐτῶν.

Κρίνων ἐκ τοῦ ἐπιτυχεστάτου κηταρισμοῦ τῆς προκειμένης συγγραφῆς, ἔχω τὴν πεποίθησιν ὅτι καὶ τὸ περὶ μνηστείας ἔργον, ὅπερ προτίθεσθε νὰ δημοσιεύσητε, ἔσεται συντεταγμένον μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας καὶ ἐμπειρίας, θ' ἀποτελέσῃ δὲ μετὰ τοῦ προηγουμένου πλήρη καὶ σπουδαίαν πραγματείαν περὶ γάμου.

Δέξασθε, κύριε Ἀρχιμανδρίτα, τὴν ἐκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῆς πρὸς ὑμᾶς τιμῆς καὶ ὑπολήψεως.

Ὅλος ὑμέτερος

Ι. ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ.

Ἐν Χάλκῃ τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1895.

Ἐλλογιμώτατε Κύριε Μελισσηνέ,

Διεξελθὼν μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιστασίας τὸ βαθεῖας μελέτης προῖόν ὑμέτερον πόνημα «περὶ τῶν κωλυμάτων τοῦ γάμου ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ», προάγομαι διὰ τῆς παρούσης μου τοῦτο μὲν ἵνα ἀπονεύμω ὑμῖν τὰς ζωηράς μου εὐχαριστίας ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ ἀντιτύπου, ὅπερ ἀδροφρόνως λίαν εὐηρεστήθητε ἵνα μοὶ ἀπευθύνητε, παρασχόντες μοι οὕτω τὴν εὐκαιρίαν ἀναγνώσεως ἔργου σπουδαίου καὶ χρησιμωτάτου, τοῦτο δὲ ὅπως ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς τὰ εἰλικρινῆ

μου συγχαρητήρια ἐπὶ τῷ ἀξιολόγῳ τούτῳ φιλοπονίᾳ υἱῶν, ὅπερ προώριται ἵνα διευκολύνῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν ταῖς ἰδικαῖς γνωσταῖς πηγαῖς κατεσπαρμένων καὶ μηκέτι ἀκριβῶς κωδικοποιημένων διατάξεων τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος θέματος.

Ἡ ἐπαξία παντὸς ἐπαίνου συγγραφῇ αὕτῃ, ἣν ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ζήλῳ υἱῶν ἐπεχειρήσατε καὶ ἥτις διακρίνεται ἐπὶ εὐμεθόδῳ οἰκονομίᾳ καὶ δογματικῇ σαφηνείᾳ, δύναται ὄντως ἵνα θεωρηθῇ ὡς Κώδης πρόχειρος καὶ ὁδηγὸς ἀσφαλῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος πρὸς χρῆσιν τῶν παρ' ἡμῖν τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐνασκούντων δυνάμει τῶν εὐδοκίᾳ αὐτοκρατορικῇ ἀνέκαθεν ἐπιβραβεύοντων ἡμῖν ἐκκλησιαστικῶν προνομίων. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως δὲ τοῦ ἔργου υἱῶν καταφαίνεται ὅπόσους κόπους κατεβάλετε ὅπως καταστήσῃτε αὐτὸ ὅσον οἷόν τε τέλειον, πλήρες καὶ σοβαρὸν διὰ τε τῶν παραπομπῶν πρὸς τὰς σχετικὰς νομοθετικὰς καὶ ἐρμηνευτικὰς πηγὰς καὶ ἰδίᾳ διὰ τῆς σημειώσεως τῶν σήμερον παρὰ τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐπὶ τῆς σχετικῆς νομολογίας, προστιθέντες ἐν οἷς ἔδει καὶ τὴν ὑμετέραν ἐμβριθὴ καὶ ἀναμφισβητήτου ἀρμοδιότητος γνώμην.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ὁμολογουμένης ἀξίας τοῦ ἔργου τούτου, ὑπάρχει καὶ τι ἄλλο κατ' ἐμὲ λίαν εὐάρεστον, ὅτι τὸ πρῶτον κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους ἀναφαίνεται κληρικὸς ἐπιστήμων καὶ εἰδικὸς, ἐπιδιδόμενος εἰς συγγραφὴν σπουδαίων νομικῶν θεμάτων, συνεχίζων οὕτω τὴν χορείαν τῶν διαπρεπῶν καὶ ὑπὸ ἱεροῦ ζήλου ἐμφορουμένων ἐκείνων ἐκ τοῦ ἱεροῦ κλήρου περιπύστων καὶ σοφῶν ἀνδρῶν εἰς οὓς ὀφείλεται ἐν πολλοῖς ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἐρμηνεία τοῦ Κανονικοῦ καὶ Βυζαντινοῦ δικαίου.

Ἐπιφυλαττόμενος δὲ ἵνα ἀναγνώτῳ μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τὸ προσεχὲς ἐκτυπωθήσόμενον Β' μέρος τοῦ ὑμετέρου Νομικοῦ Προχείρου, διαβεβαιωῖμαι ὑμᾶς περὶ τῶν ἐξόχου ὑπολήψεως καὶ πολλοῦ σεβασμοῦ αἰσθημάτων μου μεθ' ὧν διατελῶ.

Τῆς ὑμετέρας λίαν περισπουδάστου μοι Πανοσιολογιότητος

Φίλος πρόθυμος
Κ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελ.
Ἐκθεσις τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρ. Ἐκκλησιαστικῆς	
Ἐπιτροπῆς	γ'.
Ἀφιέρωσις	ε'.
Ἐπιστολὴ τῆς ἀφιερώσεως	ζ'.
Ἀπάντησις	ια'.
Πρόλογος	ιγ'.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Ὅρισμός τῆς μνηστείας § 1	1
Ἡ μνηστεία προπαρασκευὴ τοῦ γάμου § 2	2

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Σύστασις τῆς μνηστείας § 3	3
1] Παρὰ Ρωμαίους	»
2] Παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς	»
Ἀπαιτούμενα πρὸς ἔγκυρον σύστασιν τῆς μνηστείας	
§ 4	6
α'] Ἐλλειψίς κωλύματος γάμου	7
β'] Συνείδησις τῶν πραττομένων	8
γ'] Συναίνεσις	9
Δήλωσις τῆς συναινέσεως § 5	13
1] Ἐγγράφως	14
Τύποι προικοσυμφώνων (τρεῖς)	15
2] Ἀγράφως	18
Γεγονότα ἀποκλείοντα ἢ πλημμελῆ καθιστώντα	
τὴν βούλησιν § 6	19

Α'] Βία.	20
Β'] Πλάνη.	21
Γ'] Δόλος.	23
Μνηστεία ὑπὸ αἵρεσιν § 7	24
Προξενῆται § 8	»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Ἀρραβῶν § 9	25
Δακτυλίδιον ὡς ἀρραβῶν § 10	26
Φύσις τοῦ ἀρραβῶνος § 11	28
Τύχη τοῦ ἀρραβῶνος μετὰ τὸν γάμον § 12	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Δωρεαὶ μνηστείας § 13	30
Καινοτομίαι Κωνσταντίνου	31
Ἐν τοῖς Βασιλικοῖς	33
Περὶ ἄλλων δαπανῶν	37

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Πρόστιμον ἐν τῇ μνηστείᾳ § 14	38
Ἀποζημιώσεις § 15	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Σχέσεις τῶν μνηστῶν πρὸς ἀλλήλους § 16	42
Προσωπικαὶ σχέσεις τῶν μνηστῶν	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Χρόνος τῆς τελέσεως τοῦ γάμου μετὰ τὴν σύναψιν τῆς μνηστείας § 17	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Λύσις τῆς μνηστείας § 18	48
Ἀζήμιος λύσις τῆς μνηστείας § 19	49
Ἐπιζήμιος λύσις τῆς μνηστείας § 20	54

Τύποι αἰτήσεων πρὸς λύσιν τῆς μνηστείας (δύο) § 21	57
Τύποι ἀποφάσεων λύσεως μνηστείας (δύο) § 22	59
Τύπος ἐφέσεως ἀποφάσεως λύσεως μνηστείας § 23	63

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἡ μνηστεία κώλυμα γάμου § 24	64

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Κατὰ τὰ παλαιὰ διαγράμματα. Ἐκθεσις περιπτώ- σεών τινων, καθ' ἃς ἐμποδίζεται ὁ γάμος ἕνεκα συγγενείας, ἀγχιστείας καὶ τριγενείας § 25	67
Α'] Ἐν τῇ ἐξ αἵματος συγγενείᾳ	68
Β'] Ἐν τῇ ἀγχιστείᾳ	72
Γ'] Ἐν τῇ τριγενείᾳ	81

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Ἑτεραι περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται ὁ γάμος ἐν τῇ τριγενείᾳ πλὴν τῶν ἐν τῷ Α' βιβλίῳ ἐκ- τιθεμένων § 26	89

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος ὅτι ὁ ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελεσθεὶς γάμος ἄκυρός ἐστὶ § 27	102
Ἀπόδειξις Πατριαρχικῆ. Περὶ ἐγγυήσεως τῶν ἀ- δειῶν τοῦ γάμου § 28	106

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Κρίσεις περὶ τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ»	
α'] Τοῦ τύπου § 29	110
β'] Ἱεραρχῶν κλπ. § 30	121

Πιττάκιον τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα- τριάρχου Ἀνθίμου τοῦ Ζ'	121
Ἐπιστολὴ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου πρ. Κων- σταντινουπόλεως Ἰωακείμ τοῦ Γ'	123
» τῆς Α. Θ. Π. τοῦ Πατριάρχου πρ. Κων- σταντινουπόλεως Νεοφύτου τοῦ Η'	125
» τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσο- λύμων Γερασίμου	126
» τῆς Α. Θ. Μ. τοῦ Πατριάρχου πρ. Ἱερο- σολύμων Νικοδήμου	127
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἡρακλείας Γερμανοῦ	128
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Χαλκηδό- νος Ἰωακείμ	128
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἀδρια- νουπόλεως Κυρίλλου	130
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Βηθλεέμ Ἀνθίμου	131
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Προύσης Ναθαναήλ	132
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Μηθύ- μνης Νικηφόρου	133
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Σάμου Γαβριὴλ	133
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Πελαγω- ναίας Κοσμά	134
» τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Μελενί- κου Κωνσταντίνου	134
» Ἱ. Σκαλτσούνη	135
» Κ. Ἀνθοπούλου	135

ΤΕΛΟΣ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΝ ΘΡΑΚΗ

Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει

	Σώμ.
† Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἀνθίμος ὁ Ζ'.	25
† Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἰωα- κείμ ὁ Γ'. Ἐν Ἀθῶν	10
† Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος ὁ Η'. Ἐν Ἀντιγόνῃ	10
† Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Σωφρόνιος. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ	20
† Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας Σπυρίδων. Ἐν Δα- μασκῷ	10
† Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων Γεράσιμος. Ἐν Ἱεροσολύμοις	20
† Ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης πρῶν Ἱεροσολύμων Νικόδημος. Ἐν Χαλκῇ	10
† Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου Σωφρόνιος. Ἐν Κύπρῳ	10
† Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Γερμανός. Ἐν Ἀθή- ναις	10

Οἱ Σεβασμιώτατοι ἅγιοι Συνοδικοί.

Σώμ.	Σώμ.
† Ὁ Νικομηδείας Φιλόθεος 10	† Ὁ Δυρραχίου Βησσαρίων 10
† Ὁ Νικαίας Ἱερώνυμος 10	† Ὁ Βελεγράδων Δωρόθεος 10
† Ὁ Προύσης Ναθαναήλ 10	† Ὁ Ἐλασσῶνος Νικόδημος 10
† Ὁ Σμύρνης Βασίλειος 10	† Ὁ Καρπάθου Σωφρόνιος 10
† Ὁ Φιλαδελφείας Στέφανος 10	† Ὁ Ἐλευθερουπόλεως Διο- νύσιος 10
† Ὁ Δήμνου Ἀθανάσιος 10	

Σωμ.	Σωμ.
† 'Ο Καισαρείας 'Ιωάννης 10	† 'Ο πρ. 'Αμίδης Διονύσιος 2
† 'Ο 'Ηρακλείας Γερμανός 10	† 'Ο πρ. Μυριοφύτου Νικό-
† 'Ο Δέρκων Καλλίνικος 10	δημος 2
† 'Ο πρ. Κορυτσᾶς Χρύσαν-	† 'Ο Ναζιανζοῦ Πανάρετος 2
θος 2	† 'Ο Λεύκης Πολύκαρπος 2
† 'Ο πρ. 'Ερτεκίου 'Ιγνάτιος 2	† 'Ο 'Αμφιπόλεως Προκόπιος 2
† 'Ο πρ. Κώου Παῦλος 2	

Σωμ.	Σωμ.
† 'Ο Λιτίσης Βασίλειος	'Ο Δευτερεύων Μκκάριος 1
Τοποτηρητῆς τῆς Μ. Πρω-	'Ο Μέγ. 'Εκκλησιάρχης Καλ-
τοσυγκελλίας. 5	λίνικος 1
'Αρχιμ. Κύριλλος 'Αρχιγραμ.	'Ο Τριτεύων Λαυρέντιος 1
τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου 2	'Ιερολογ. Γρηγόριος Παπαδό-
'Ιερομ. Βενέδικτος Γεωργιά-	πouλος 1
δης 2	'Ι. Τανταλίδης 1
Μέγας 'Αρχιδιάκονος Κων-	Α. Οἰκιάδης 1
σταντίνος 2	Μιχαήλ Δανέζης 1
'Ιεροδ. Φώτιος ὑπογραμμα-	Ι. Βασιάδης 1
τεὺς τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου 1	Χρ. Π' 'Ιωάννου α' καὶ β' βιβλ. 2

Σωμ.	Σωμ.
'Αρχιμ. Γερμανός 'Αποστο-	'Αρχιμ. Νικόδημος 'Ηγούμε-
λάτος 'Αντιπρόσωπος τῆς Α.	νος τοῦ Βλαχσεραγίου 2
Θ. Μ. τοῦ Πατριάρχου 'Ιε-	'Αρχιμ. Γρηγόριος Κωνσταν-
ροσολύμων 10	τινίδης 2
'Αρχιμ. Εὐστράτιος 'Αντιπρό-	'Αρχιμ. Γερμανός Καραβιγ-
σωπος τοῦ 'Αγίου Όρους 5	γέλης 2
'Αρχιμ. Γαβριήλ 'Αντιπρόσω-	'Αρχιμ. Νικόδημος προῖστά-
πος τοῦ Όρους Σινᾶ 5	μενος τῆς 'Αγ. Κυριακῆς ἐν
'Αρχιμ. Μιχαήλ Κλεόβουλος 2	Κοντοσκαλίῳ α' καὶ β' βιβλ. 2

Σωμ.	Σωμ.
'Αρχιμ. Κ. Βοντσαλίδης 2	Κ. 'Ανθόπουλος 2
Παπᾶ Νικόλαος προῖστάμενος	Κ. Βαγιάννης 2
τῆς 'Ελπίδος ἐν Κοντοσκα-	Δημοσθένης Νικολαΐδης 2
λίῳ α' καὶ β' βιβλ. 2	'Ηλίας 'Αλεξανδρίδης 1
Εὐσέβιος 'Ιερομ. 'Ηγούμενος	Γ. Π. Βεγλερῆς 4
τῆς ἐν 'Αντιγόνη Μονῆς τοῦ	Μ. Μιχαλόπουλος 2
'Αγ. Γεωργίου 2	Κ. Ν. Θωμάδης Φαρμακο-
'Ιεροδ. Νικόδημος Βασιλείου 2	ποιὸς ἐν Φαναρίῳ α' καὶ
'Ιεροδ. Νικόλαος Κουρουπέ-	β' βιβλ. 2
τρογλους 2	'Α. Βαπορίδης ἐφένδης 2
'Ι. Σκαλτσούνης 2	Μ. Γεδεών 2

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ι. Π. Ωραιοπούλου.

Σωμ.	Σωμ.
'Ι. Π. Ωραιόπουλος 3	Μιλτιάδης Καραβοκυρὸς δι-
'Αλ. Πρ. Τριανταφυλλίδης 1	κηγὸρος 1
'Ιωάννης Χρηστίδης 1	Δ. Μαλιάδης δικηγόρος 1
Παῦλος Σάττηρ 1	'Ηλίας Μαλιάκας δικηγόρος α'
'Ι. Π. 'Απκλίδης 1	καὶ β' βιβλ. 2
Γρ. 'Ι. 'Ελευθερόπουλος 1	Β. Δεσίρης δικηγόρος α' καὶ
Μιχαήλ Κοντόπουλος 1	β' βιβλ. 2
'Ιορδάνης Πακλαδζόγλους 1	Κ. Κυριαζῆς δικηγόρος 1
'Ιωάννης Μιχαηλίδης 1	Θαλῆς 'Αντωνιάδης δικηγόρ. 1
'Ιωάννης Καλίνογλους 1	'Ε. Ταπεινὸς δικηγόρος 1
Γεώργιος 'Αγνίδης 1	'Ι. 'Ενωμστάρχης δικηγόρος
'Αλέξανδρος Σ. Συνιόσογλους 1	α' καὶ β' βιβλ. 2
Μαῦσῆς 'Ανστασιάδης 1	'Ι. Φερεκείδης δικηγόρος 1
Δημήτριος Τσιπτόγλους 1	Β. Πανοικίδης » 1
'Ιωάννης Σόκογλους 1	Χρύσανθος Θωμάδης δικηγόρ. 1
Γεώργιος Κοδζαπάσης 1	Κ. Καρόβης » 1
'Ιορδ. Χαραλαμπίδης δικηγόρος 1	Σ. 'Αποστόλογους » 1

Σωμ.		Σωμ.	
Γ. Ἀποστολίδης δικηγόρος	1	Ἡλίας Σ. Παπαϊάννης	1
Ἀ. Ἀδαμίδης	1	Γ. Ἐγγονόπουλος δικηγόρος	1
Ἰ. Μαμμόπουλος	1	Π. Κοσμιδης	1
Ἀ. Ζαχαριάδης	1	Ἰ. Ραφαηλίδης	1
Ἀ. Βαϊράμογλου δικηγόρος α'		Ἀριστείδης Γεωργιάδης	1
καὶ β' Βιβλ.	2	Σαμουήλ Ἀναστασιάδης	1
Π. Νικολόπουλος δικηγόρος		Ν. Ὀρφανίδης	1
α' καὶ β' Βιβλ.	2	Ν. Τζινογλους	1
Ἀ. Γεωργιάδης δικηγόρος	1	Πρόδρομος Τζιβόγλους	1
Π. Κ. Δοδόπουλος	1	Π. Ἀποστολίδης	1
Γρηγόριος Χηδῆρογλους	1	Ἐ. Ἐμμανουηλίδης	1
		Σωμ. 57	

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Δ. Γ. Κυφιώτου ἱεροψάλτου
τῆς Παναγίας ἐν Γαλατῇ

	Σωμ.		Σωμ.
Δημήτριος Γ. Κυφιώτης	1	Ἡλίας Β. Προκοπίδης ἐν Βα-	
Βασίλειος Δ. Ἀφρίδης ἐν Γα-		λουκ Παζάρ	1
λατῶ α' καὶ β' Βιβλ.	2		Σωμ. 4

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Γεωργίου Ἰ. Ποπώνη.

Σωμ.		Σωμ.	
Γεώργ. Ι. Ποπώνης α' καὶ β'		Εὐστράτιος Ν. Βάρκας	1
Βιβλίον	2	Νικόλαος Ταπνλῆς	1
Ἰωάννης Κ. Ποπώνης	2	Κ. Α. Παῖδισσόγλους	1
Χ. Χ. Καμονζόγλους α' καὶ		Κ. Δ. Κασάπης	1
β' βιβλίον	2	Παρ. Δ. Φλασκῆς α' καὶ β'	2
Εὐστράτιος Καραμφύλλης	1	Ἀρ. Π. Εὐπτεράς α' καὶ β'	2
Κ. Φυντόπουλος	1	Κ. Λαμπρινός α' καὶ β' βιβλ.	2
Θ. Σινανίδης α' καὶ β' βιβλ.	2	Θεολόγος Κωνσταντινίδης	1
		Σωμ. 21	

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ν. Μ. Παπαδοπούλου Πρωτοψάλτου
τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐν Γαλατῇ.

Σωμ.	Σωμ.
N.M. Παπαδόπουλος α' καὶ β' 2	Φώτιος Κουκουδάκης ἐν Παντει-
† Ὁ Μυρέων Γερμανὸς 1	χίῳ α' καὶ β' Βιβλίον 2
Ἀρχ. Θ. Μαντζουρανῆς α' καὶ β' 2	Γεώργιος Λογοθέτης ἐν Παν-
Ἀρχιμ. Θεόφιλος α' καὶ β' 2	τειχίῳ α' καὶ β' Βιβλίον 2
Ἀρχ. Μητροφάνης α' καὶ β' 2	Κωνσταντῖνος Εὐδάρχης Ἱεροδ. 1
Κωνστ. Οἰκονόμος προῖστά-	Γ. Δ. Παχτίκος ἐν Πέρα 1
μενος ἁγ. Μηνᾶ α' καὶ β' 2	Οἰκονόμος Νικόλαος Μιχαηλί-
Γεώργ. Πρωγάκης α' καὶ β' 2	δης ἐν Ρυσίῳ α' καὶ β' 2
Δημήτριος Κούρτης ἱερεὺς 1	Κ. Α. Ψάχος Ἱεροψάλτης 1
Ἀπόστολος Ἀνθούσης ἱερεὺς 1	Δ. Π. Μπαλαπάνης 1
Στυλιανὸς Ἰάλεμος ἱερεὺς 1	Νεόφυτος Ἱερομόναχος ἐν Πέ-
Οἰκονόμος Καλλίνικος ἐν Τού-	ραν α' καὶ β' 2
ζλᾳ α' καὶ β' Βιβλίον 2	Γεννάδιος Θέμελις Ἱεροδ. ἐν
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Γκάρας ἐν	Πέραν α' καὶ β' Βιβλίον 2
Παντειχίῳ α' καὶ β' Βιβλίον 2	Σωμ. 34

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Ἱερολογ. Ἱεροδ. Νεοφύτου Ἀναστασιάδου
ἐν Ταταούλοις.

Σωμ.		Σωμ.	
Ἱεροδ. Νεόφ. Ἀναστασιάδης	2	Ἱερεὺς Νικόλαος Π. Κωνσταν-	
Ἀρχιμ. Θεόκλητος α' καὶ β'	2	τινίδης ἐν Φερίκιοι α' β'	2
Ἀρχιμ. Νικόδημος α' καὶ β'	2	Νικόλαος Ἱερεὺς α' καὶ β'	2
Πρωτοπρεσβύτερος Ἰωαννί-		Ἱεροδ. Ἀγαθάγγελος Ἰωαννί-	
κιος α' καὶ β' Βιβλίον	2	δης α' καὶ β' Βιβλ.	2
Ἱερομόναχος Ἀνίκητος Εὐ-		Ἰωάννης Παπαῖ Χρήστου α'	
στρατιᾶδης Βυζάντιος	1	καὶ β' Βιβλ.	2
Χρ. Γ. Πανταζίδης α' καὶ β'	2		
		Σωμ. 19	

Σωμ.	Σωμ.
Οἱ ἐν Ραιδεστώ.	Οἱ ἐν Σαράντα Ἐκκλησίαις.
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ πανοσιολ. Πρωτοσυγκ. τοῦ ἁγ.	Οἰκονόμος Π' Παναγιώτης 1
Ἡρακλείας Πολυκάρπου 2	Οἰκονόμος Π' Ἰωάν. Σαμόθραξ 1
Β. Γ. Παπαδόπουλος ἐν Πανίδω 1	Σακελλάριος Π' Χρήστος 1
Ἱερεὺς Παντ. Κωνσταντινίδης 1	Σκευοφύλαξ παπᾶ Δανιήλ 1
Ἱερεὺς Χρ. Κωνσταντινίδης 1	παπᾶ Χριστόδουλος 1
Ἱερομ. Στέφ. Παπαδόπουλος 1	παπᾶ Κωνσταντίνος 1
Ἱεροδ. Ἱερόθεος Αἰναλίδης 1	παπᾶ Ἰωάννης 1
Ἰω. Νικολάου κανδηλάπτης 1	Προκόπιος Ἱερομόναχος 1
Παπᾶ Εὐστράτιος Σελτζίκιοι 1	π' Χριστόδουλος Π' Μόσχου 1
Σώμ. 9	π' Ἰ. Χριστοδούλου ἐν Ἀληπλῇ 1
Οἱ ἐν Καλλιπόλει.	π' Παναγιώτης ἐκ Καραγα- τσίου α' καὶ β' 2
† Ὁ Καλλ/λεως Δωρόθεος διὰ τὸν Ἰ. κλῆρ. τῆς ἐπαρχίας του 15	Πρωτόπ. π' Ἰωάν. ἐν Πέτρᾳ 1
Οἱ ἐν Μυριοφύτῳ.	Σακελ. παπᾶ Γεώργιος » 1
† Ὁ Μυριοφύτου Κωνσταντίνος διὰ τὸν Ἰ. κλῆρ. τῆς ἐπαρχ. 15	παπᾶ Ἰωάννης » 1
Διονύσιος Ἱερομόναχος Ξηρο- ποταμηνὸς ἐν Περιστάσει 1	παπᾶ Ἰωάννης » 1
Σώμ. 16	
Οἱ ἐν Μέτραις.	Δ. Δοδόπουλος 100
† Ὁ Μετρῶν Ἀνθίμης διὰ τὸν Ἰ. κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του 15	Ἀπόστολος Φλωρίδης 5
Οἱ ἐν Ἀδριανουπόλει.	Φλῶρος Α. Φλωρίδης 1
† Ὁ Ἀδρ/λεως Κύριλλος διὰ τὸν Ἰ. κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του 30	Χρήστος Γ. Παπαδόπουλος 2
Πρωτόπαπας Ἰωάννης 1	Νικόλαος Γ. Παπαδόπουλος 2
Παπᾶ Γεώργιος Παπᾶ Μόσχου 1	Ἰ. Σαρίδης 1
Παπᾶ Γεώργιος Ἀναστασιάδης 1	Δ. Ζωναρᾶς 1
Γεώργιος Σαβδόπουλος 1	Κ. Καταπόδης 1
Γεώργιος Βεργίδης 2	Π. Βεργίνης 1
Σώμ. 36	Μιχαήλ Σταύρου Ὁρολογᾶς 1
	Νικόλαος Δ. Δημητριάδης 1
	Δ. παπᾶ Παναγιώτου 1
	Σάββας Σκουλίδης 1
	Ἀδελφοὶ Χρήστος καὶ Γεώργ. 1

Σωμ.	Σωμ.
Ζῆσος Ν. Ἀρχιτέκτων 1	Κωνσταντίνος Καραγιάννης 1
Κωνσταντίνος Γεωργίου 1	Νικόλαος Γ. Νίκογλους 1
Ἀθανάσιος Χρ. Χηνόπουλος 1	Πολυχρόνιος Παρασκευᾶ ὑποδ. 1
Στέφανος Κωνσταντίνου 1	Σταῦρος Μιχαήλ ὑποδ. 1
Θεολόγ. Χριστ. Μιχαήλογλου 1	Ἰωσήφ Ἰωάν. Ἰωαννίδης 1
Μόδεστος Νικολάου 1	Δημήτριος Ἀν. Πολιτάκης 1
Ἰωνκεῖμ Ἀρναουτόπουλος 1	Κυριαζῆς Γαβριηλίδης 1
Μιχαήλος Θωμᾶ 1	Χαράλαμπος Ι. Λαμπρίδης 1
Μόσχος Γεωργίου 1	Γεώργ. Νικολάου Ἀμπατζίδης 1
Κ. Χριστοδούλου Κοσιτζῆς 1	Ἀθ. Νικολάου Βαρελοποῖδς 1
Δ. Χ. Ἀργυρόπουλος 1	Ἀθανάσιος Κυριάκου 1
Πατήλας Β. Πατηλιάδης 1	Σάββας Νεδέλιου 1
Θεόδωρος Ἠλία 1	Χρηστάκ. Α. Προΐκογλους 1
Ἀναστάσιος Σ. Τσάρπου 1	Θωμᾶς Γ. Κιεραμιτσόγλου 1
Ἀθ. Γ. Τσότσου 1	Ἀθανάσιος Γ. Ζαχαροπλάστης 1
Δούκας Θεοδώρου 1	Στέφανος Μιχαήλ Τάνε 1
Γιάγκο ἐφέντης Λαζαρίδης 1	Γεώργιος Βαβαγιάνης 1
Βασίλειος Ι. Τζιλβελῆ 1	Θεοχάρης Θεοδώρου 1
Θωμᾶς Π. Ταυρίδης 1	Νικ. Δημητρίου Ναλπάντης 1
Βασίλειος Σουγιουλτζόγλους 1	Κυριάκος Χατζῆ Ἀθανασίου 1
Ἰωάννης Δ. Χαντζῆς 1	Ἰωάννης Α. Παπαδόπουλος 1
Ἀδελφοὶ Σύρμα 1	Ἀθανάσιος Ναλλίδης 1
Στέφανος Λαζαρίδης 1	Βασίλειος Χρήστου 2
Κωνσταντίνος Δ. Κλεοβούλης 1	Παῦλ. Χατζῆ Γ. Μελισσηνὸς 2
Ἰ. Ζωγράφου 1	Γεώργιος Π. Μελισσηνὸς 1
Ἀρ. Δ. Κάξης 1	Ἰωάννης Π. Μελισσηνὸς 1
Ἰωάννης Ἐμμανουηλίδης 1	Μελισσηνὸς Π. Μελισσηνὸς 1
Θωμᾶς Κ. Μαζαράκης 1	Γιαν. Χρ. Βαφειδῆς 1
Κωνστ. Γεωργίου Κιουρτσίδης 1	Γεώργιος Σοφιννόπουλος 1
Ἀριστείδης Θεοδοσιάδης 1	Κωνστ. Σοφιννόπουλος 1
Κωνσταντίνος Α. Θεοφιλίδης 1	Χριστόδουλος Ἰωάννου 1
Δημήτριος Στεφάνου 1	Γεώργιος Δημητρίου 1

Σωμ.	Σωμ.
Ἄβρ. Ζαχαριάδης 1	Δημήτριος Σακελλαρίδης 1
Νικόλαος Καλογιαννίδης 1	Γεώργιος Ζαδόπουλος 1
Βεργῆς Κομνηνοῦ Καπνῶ 1	Χρῆστος Ζαχαρᾶς 1
Ἀνώνυμος 2	Πασχάλης Π' Κωνσταντίνου 1
Ἀθ. Χατζῆ Παρασκευᾶς 1	Κωνσταντῖνος Θεοδοσίου 1
Ἰωάννης Θ. Τασσιδῆς 1	Κ. Ἰ. Δασκαλόπουλος 1
Ἀλέξ. Σ. Χατζῆ Σταύρου 2	Σταῦρος Γ. Τσότσος 1
Κωνσταντῖνος Ι. Κεραμεύς 2	Δημ. Ἀθ. Βάρναλης 1
Κ. Δοδόπουλος 2	Σταμάτιος Γ. Σταματιάδης 1
Ἰ. Κ. Σύρμας 2	Δούκας Θ. Λούκοβιτς 1
Γιαννοκλῆς Χατζῆ Ἰωσήφ 1	Κυριαζῆς Γαβριηλίδης 1
Ἰωάννης Στανίτσα 1	Κωνσταντ. Δ. Σταμάτογλου 1
Κωστάκ. Πουλημένου α' καὶ β' 2	Κωνσταντῖνος Βασιλείου 1
Μελισσηνὸς Στυλιανοῦ 1	Στέφανος Δ. Σακελλαρίδης 1
Ἀλέξανδρος Ἰωάν. Λυκούδης 1	Δημήτριος Χ' Παναγιώτης 1
ἐκ μικροῦ Σαμακοβίου 1	Δημοσθένης Μελανδινὸς 1
Μιχαήλ Α. Βαφόπουλος 1	Σέργιος Ε. Σεργιάδης 1
Ἰωάννης Α. Παπαδόπουλος 1	Ραδῆς Ἀθ Ραδόπουλος 1
Μαζαράκ. Γ. Ἀραμπατζόγλου 1	Γ. Ραδόπουλος 1
Τριαντάφυλλος Δ. Κάζης 1	Στυλιανὸς Χατζημάτζος 1
Περικλῆς Εὐκλείδης 1	Νικόλαος Η. Βλαχόπουλος 1
Δημητράκης Α. Μεζιλτζόγλου 1	Μελισσηνὸς Δ. Δημητριάδης 1
Ἰωάννης Α. Μεζιλτζόγλου 1	Ἀνέστης Δ. Δημητριάδης 1
Μαυρωδῆς Γεωργίου βαφεύς 1	Σοφοκλῆς Κ. Τζελέμπογλου 1
Βασίλ. Νικολάου βαρελοποιὸς 1	Γουλιέλμος Κ. Πατρικόπουλος 1
Ἀναστάσιος Ἀνδρέου 1	Ἰωάννης Α. Πελέκης 1
Ἰωάν. Γ. Κοντσές ἐκ Σκοπέλου 1	Ναπολέον Κ. Κόκκινος 1
Δημήτριος Ἀθ. Καμπᾶς 1	Δημ. Α. Πελέκης 1
Ἀρ. Μοσχόπουλος 1	Δημ. Χ. Μεζιλτζόγλου 3
Γεώργιος Κ. Εὐσταθόπουλος 1	Γεώργιος Χρ. Μεζιλτζόγλου 3
Γεώργιος Ἑμμ. Ἀνδροῦτσος 1	Χ' Κυρατσῶ Χρ. Μεζιλτζόγλ. 2
Ραδάμανθις Ραδόπουλος 1	Δ. Σ. Χατζημάτζος 1

Σωμ.	Σωμ.
Δημητριος Γ. Τσότσος 3	Οἱ ἐν Βαβῶ Ἑσπῆ.
Χριστόδουλος Δημητρίου 1	Νικόλαος Ζ. Τσούνης 2
Χριστόδουλος Γεωργίου 1	Στέφαννος Ζ. Τσούνης 2
Γιαννάκος Δ. Τσότσος 1	Δ. Αὐγερινὸς 1
Χρηστάκης Κ. Κόκκινος 1	ΕΠΑΡΧΙΑ ΒΙΖΥΝΗΣ
Κωνστ. Ἀθ. Χατζηγιαννάκης 1	Οἱ ἐν Βιζύῃ.
Οἱ ἐν Σκοπῶ.	† Ὁ Βιζύης Ἱερόθεος διὰ τὸν
Οἰκονόμος Παπᾶ Ἰωάννης 1	Ἰ. κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του 25
Ἰωάννης Σερ. Οἰκονομίδης 1	Ὁ τῆς Α. Πανιερ. ἱεροδιάκ.
Νικόλαος Π. Θεοφιλίδης 1	Ἰωάννης Ἀγαρτζῆς 1
Οἱ ἐν Γέννῃ.	Οἱ ἐν Κρυονέρφ.
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ	Παπᾶ Εὐάγγελος Βιζυηνὸς 1
Κοσμᾶ Γ. Κοσμίδου 1	Στέφανος Κωνσταντίνου 1
Ἀλέξανδρος Κ. Ταυλάριος 1	Στυλιανὸς Κωνσταντίνου 1
Λεων. Α. Πεγιάδης 1	Δημητράκης Κωνσταντινάκης 1
Χρηστάκης Α. Κιόρογλου 1	Γεωργάκης Δημητρίου 1
Κ. Δ. Καρατζᾶς 1	Οἱ ἐν Μαγγρωτίσῃ.
Χ. Γ. Τσιπούρας 1	Παπᾶ Δημήτριος Θεοδώρου 1
Κωνσταντῖνος Δ. Κουνδουράς 1	Παπᾶ Ζαχαρίας 1
Θεόδωρος Σ. Κιόρογλου 1	Ἀπ. Γεωργίου Ἡπειρώτης 1
Ἰωάννης Α. Παπαδόπουλος 1	Οἱ ἐν Σατήκιοῦ.
Μόδεστος Π. Δάζιεφ 1	Παπᾶ Κώστας 1
Οἱ ἐν Βουνάρ Χισάρ.	Δημήτριος Παυλίδης 1
Ὁ αἰδεσιμ. ἱερεὺς Σεραφεῖμ. 1	Οἱ ἐν Τσόγγαρα.
Σταῦρος Ἀνδρεάδης 1	Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ
Γεώργιος Ἀναγνώστου 1	Μ. Σ. Παπαδοπούλου διδασκάλ. 1
Βασίλειος Ἰωάννου 1	Παπᾶ Βασίλειος α' καὶ β' 2
Ἀγάπιος Α. Καραμανλίδης 1	Παπᾶ Σάββας 1
Οἱ ἐν Κουρούδερε.	Μιχαήλ Ἀναστασίου ἐκ Τσιφ-
Γεώργιος Μανωλόπουλος 1	λίχ-κιοῦ α' καὶ β' βιβλ. 2
Νικόλαος Γεωργίου 1	Δ Ἀναγνωστόπουλος α', β' 2
Π' Γεώργιος Π' Σταματίου	Δημήτριος Χριστοδούλου 1
	Στογ. Γ. Ἀρναούτογλου α', β' 2
	Γεώργ. Ἀναγνωστόπουλος α', β' 2

Σωμ.	Οἱ ἐν Αἰνῶ.	Σωμ.
Οἱ ἐν Διδυμοτείχῳ.		
† 'Ο Διδυμοτείχου Φιλόθεος	† 'Ο Αἰνίου Λουκάς	2
διὰ τὸν ἱερὸν κλῆρον τῆς ἐ-	Πρωτοσύγχ. Θεοδώρητος α', β'	2
παρχίας του	'Αρχιμανδρ. Διονύσιος α', β'	2
25	Πρωτόπ. Παπαπαναγιώτ. α', β'	2
'Αρχιεπίσκοπος Φιλόθεος	παπᾶ Θεόδωρος α' καὶ β'	2
1	Βάλαμος Λαμπρινίδης πρω-	
Σωμ. 26	τοψάλτης α' καὶ β'	2
Οἱ ἐν Δεδε-Ἀγας.		
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ		
N. Παπαμιχαὴλ καὶ υἱοῦ	Εὐάγγελος Δ. Μέλλιος α', β'	2
2	Σωμ. 14	
Οἱ ἐν Ὁρτάκιοι' Ἀδριανουπόλεως		
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ		
'Αρχμ. "Ανθιμ. ἱερ. προῖστ. α', β'	Εὐστρατίου Κ. Σδροῖλλα	2
2	Μιχαὴλ Δ. Γουδενίδης	1
Οἰκονόμος II" Νικόλαος ἐν	Κωνστ. Ἀντωνίου	1
Μάκρη α' καὶ β'	Δῆμος Πασχαλίδης Ἀκαλάν	1
2	Χριστ. Γεωργίου βαφ. Ἀκαλάν	1
παπᾶ Θεοφάνης ἐφημέρ. α', β'	Δημ. II" Ἀναστασίου »	1
2	Πασχάλης Κεσκίνη	1
π' 'Κωνστ. ἐκ Μάκρης α', β'	π' 'Πέτρος Χ' 'Παναγιώτου	1
2	παπᾶ Δῆμος Ἀθανασίου	1
'Αδελφ. Μηλιώνη α' καὶ β'	παπᾶ Δημήτριος Βούλτσου	1
2	Παπᾶ Δημήτριος Βασιλείου	1
Κ. Μ. Χατζηζαφειρίου α', β'	'Αθανάσιος Ζ. Ζωγραφόπουλος	1
2	παπᾶ Νικόλαος Ἀθανασίου	1
Ζαφείρ. Δ. Ζαφειριάδης α', β'	παπᾶ Γεώργιος	1
2	Σωμ. 15	
Ζαφ. Θ. Ζαφειριάδης δικαστῆς	Οἱ ἐν Βασιλικῷ.	
Πρωτοδικεῖου α' καὶ β'	Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ	
2	'Ιωάννου Ἰωακείμου	
Νικ. Εὐστρατιάδης Σαυόθραξ	'Αθαν. Οἰκονομ. Ἱερεὺς	
2	'Ι. Στεφανίδης	
ἱεροψάλτης α' καὶ β'	Δ. Δ. Δουκίδης ἐκ Σαμακοβίου	
2		
'Εμμ. Χατζηγιαννάκης Σαυό-		
2		
θραξ ἱεροψάλτης α' καὶ β'		
2		
Εὐάγγελος Κολακλῆς α', β'		
2		
Σωτήριος Σφαίρας α' καὶ β'		
2		
Τριαντάφυλλος Παπαθεοδώ-		
2		
ρου Αἰνίτης α' καὶ β'		
2		
'Αθανάσιος Κ. Ἐμμανουήλ ἐκ		
2		
Μάκρης α' καὶ β'		
2		
Δ. Ἀνδρονίκου ἐκ Μάκρης α', β'		
2		
Σωμ. 32		

Σωμ.	Οἱ ἐν Φιλιππουπόλει.	Σωμ.
Κυριάκος I. Τοῦντος ἐν Κωστῇ		
1	† 'Ο Φιλιππουπόλεως Φώτιος	2
Μαρίνος Μαρινώλης	'Αρχιμανδρίτης "Ανθιμος	1
1	Οἰκονόμος Παπᾶ Ἀργύριος	1
Π. Νικολαΐδης ἐκ Σαμακοβίου	παπᾶ Γεώργιος	1
1	'Ιερομ. Βενέδικτος	1
Κυριάκ. Μιχαὴλ ἐκ Προδίδου	παπᾶ Χρῆστος	1
1	παπᾶ Χαράλαμπος	1
'Αλέξανδρος Ἰωακείμης	'Ιεροδ. Μακάριος	1
1	Σ. Ἀντωνιάδης	1
Γεώργιος Π. Ραπτόπουλος	Δ. Δουλᾶς α' καὶ β'	2
1	Σ. Κωνσταντινίδης	1
'Αθαν. Γ. Παπαδόπουλος	Γ. Ἀνδρόνικος	1
1	'Αθ. Γγζουμουτγγερδάν	1
Νικόλαος Ν. Ταυρίδης	Δημ. Γγζουμουτγγερδάν	1
1	Δημ. Ἀχλανλῆς	1
Α. Δανηλίδης	'Αχιλλεὺς Μαυρίδης	1
1	"Οθων Κωνσταντινίδης	1
Θεόδωρος Γ. Παύλου Προδίδου	Φιλίπποβιτς α' καὶ β'	2
1	Κ. Τσεκιρδέκης	2
Βαλάσιος Π. Εὐλογημένογλους	Ν. Παπαδόπουλος	1
1	Β. Ἀθανασιάδης	1
Νικηφόρος Δανηλίδης	Γ. Κύρου	1
1	Δ. Μάρδας α' καὶ β'	2
Σκουλακῆς Ἰωακείμης	Δ. Κουμαριανδς	1
1	Σ. Πρίντζης	1
Πασχάλης I. Μακρίδης	'Αργύριος Χατζῆ Ἀντώνογλους	1
1	'Αθ. Θωμίδης	1
Οἱ ἐν Νέῳ Βασιλικῷ.		
Κωνσταντῖνος Κ. Καρνοῦτσος	Πέτρος Κ. Βογιαρίδης	1
1	Β. Μεταξᾶς	1
Γ. Συρδαῖος	Στέφανος Ἀντωνιάδης	1
1	Ἰ. Τσιμίδης ἐν Παζαρτζίκ	1
Χαράλαμπος Μ. Κιρκόπουλος		
1		
'Αδελφοὶ Χατζηγιάννη		
1		
Οἱ ἐν Γκιουμουλτζίνῃ.		
† 'Ο Μαρωνεῖας Ἰωακείμ διὰ τὸν		
25		
'Ι. κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του		
15		
Οἱ ἐν Σηλυβρίᾳ.		
† 'Ο Σηλυβρίας Κωνστάντιος		
διὰ τὸν ἱερὸν κλῆρον τῆς ἐ-		
παρχίας του		
15		
Οἱ ἐν Εἰάνθῃ.		
† 'Ο Εἰάνθης Ἰωακείμ διὰ τὸν		
25		
'Ι. κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του		
15		

Σωμ.		Σωμ.	
Χρῆστος Καζάσης	1	Ἀθ. Λεμονίδης	1
Α. Κοῦμτζόγλους	1	Δημ. Πετρακίδης	1
Ἀν. Βοδότσας	1	Ἰωάννης Πετρακίδης α', β'	2
Ν. Ἀράβογλους	1	Ἰ. Β. Ἀναστασόπουλος	1
Π. Ἰγγλέσης	1	Σωμ. 14	
Σκαναβῆς	1		
Δ. Ἀνδρόνικος	1	οἱ ἐν Ἀγχιάλῳ.	
Κ. Σαμουήλ	1	† Ὁ Ἀγχιάλου Βασίλειος διὰ	
Ἀθ. Χατζηγιοβάντσογλους	1	τὸν ἱερὸν κλῆρον τῆς ἐπαρ-	
Ἀθ. Ζάππας	1	χίας του	15
οἱ ἐν Στενημαχῳ.		οἱ ἐν Σωζουπόλει.	
Ἀρχιμνδρίτης Καλλίνικος	1	† Ὁ Σωζουαγαθουπόλεως Παρ-	
Π' Λεωνίδας Ἀρχιεπ. ἐπίτροπ.	1	θένιος διὰ τὸν ἱερὸν κλῆρον	
Ἀθανάσιος Ἐπιτρόπου	1	τῆς ἐπαρχίας του	10
Κ. Ἀντωνιάδης α' καὶ β'	2	οἱ ἐν Βάρνῃ.	
Κ. Μανώλκογλους	1	† Ὁ Βάρνης Πολύκαρπος διὰ	
Ἀπ. Μεζεβίρης α' καὶ β'	2	τὸν ἱερὸν κλῆρον τῆς ἐπαρ-	
Β. Παπαδόπουλος	1	χίας του	10

ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Σωμ.	Σωμ.
Οἱ ἐν Ἀγίῳ Ὄρει Ἀθω*.	Αἱ εἴχουσιν ἱεραὶ Μοναὶ διὰ
Ἡ ἐν Καρυαῖς ἐπιστάσις διὰ	τάς ἐν αὐταῖς βιβλιοθήκας
τὴν κοινὴν βιβλιοθήκην	ἀνὰ δύο σώματα
2	40

* Προκειμένου περὶ βιβλίου, ἀφορῶντος σχέσιν οἰκογενειακὴν, ἡ ἐγγραφὴ συνδρομητῶν ἐν Ἀθῶν, προδήλως φανερώσει τὴν ἀγαθὴν διάθεσιν καὶ ἐπαινετὴν προθυμίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἁγίων Πατέρων πρὸς συνδρομὴν καὶ ὑποστήριξιν ἔργου ἐκκλησιαστικοῦ, δυναμένου ἀποθῆναι κοινωφελοῦς καὶ πρὸς πλουτισμὸν τῶν διασῆμων βιβλιοθηκῶν τῶν ἱερῶν Μονῶν των. Ἐν μέρει δὲ καὶ

Σωμ.		Σωμ.
οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ.		Δοξάτω Δράμας 1
† Ὁ Θεσσαλονίκης Ἀθανάσιος		Ἱερεὺς Χριστόδουλος Γεωργιά.
διὰ τὸν ἱερὸν κλῆρον τῆς ἐ-		δης ἐν Δοξάτῳ Δράμας 1
παρχίας του 30		Σωμ. 12
† Ὁ Πολυανῆς Ἰωακείμ 5		οἱ ἐν Βιτωλίοις.
† Ὁ Ἱεριστοῦ καὶ ἁγ. Ὅρους		† Ὁ Πελαγωνείας Κοσμάς διὰ
Ἰλαρίων 5		τὸν κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του 15
οἱ ἐν Δράμῃ.		οἱ ἐν Βερροίᾳ.
τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ		† Ὁ Βερροίας Κωνστάντιος
† Δράμας Γερμανοῦ Μιχαηλίδου 3		διὰ τὸν Ἱ. κλῆρον τῆς ἐ-
Ὁ Ἀρχιδιάκονος αὐτοῦ Παρ-		παρχίας του 12
θένιος Ἀντωνιάδης 1		οἱ ἐν Σέρραις.
Οἰκονόμος Π' Χριστόδουλος		† Ὁ Σερρῶν Γρηγόριος διὰ τὸν
ἐν Κιρὺπ Κιοῦ Ζίχνης 1		ἱερὸν κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του 25
Οἶκον. Π' Πέτρος ἐν Ροδολαίβῃ 1		
Οἰκονόμ. Π' Σωτήριος ἐν		ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΕΛΕΝΙΚΟΥ
Προβίστα 1		τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ
Οἰκονόμ. Π' Ἀθανάσιος ἐν		Μελενίκου Κωνσταντίνου]
Σφολινῷ 1		οἱ ἐν Μελενίκῳ.
Οἰκονόμ. Π' Ἰωάννης Π' 1		† Ὁ Μελενίκου Κωνσταντίνος 2
Ἐμμανουήλ ἐν Γγορνίτση 1		Ἡ κοινότης Μελενίκου α', β' 2
Οἰκονόμ. Π' Ἰωάννης ἐν Προ-		Ἰωάν. Καρακότηζογλους διευθυν. 1
σοτσάνῃ 1		Β. Νικολαΐδης διδάσκαλος 1
Οἰκονόμ. Π' Ἀθανάσιος ἐν		Φιλόθεος Ἱερομόναχος 1

διότι οὐχὶ ἀνωφελὴς ἀποβαίνει ἡ μελέτη καὶ ἡ γνῶσις θεμάτων τοῦ Οἰκογε-
νειακοῦ Δικαίου παρ' αὐτῶν, πολλάκις ἀναλαμβάνοντων τὴν ἐκπλήρωσιν
πνεύματικῶν καθηκόντων ἐν Μετοχίῳ τῶν ἱερῶν Μονῶν ἢ καὶ ἐρημερίαις.
Ὅθεν ἐξαιρετικὸς ἔπαινος καὶ εὐγνωμοσύνη ὀφείλεται τοῖς ὁσίοις Πατράσι
τοῦ Ἀγιωνύμου Ὄρους, οἵτινες ἀπαρνηθέντες τὰ ἐγκόσμια ἀγαθὰ καὶ τα-
χθέντες φύλακες ἱερῶν προγονικῶν κειμηλίων ἡμῶν, οὐχ ὑστεροῦσι κατὰ τὸ
ἐνὸν καὶ ἐν τῇ ἐμπράκτῳ ἐκδηλώσει μερίμνης ὑπὲρ παντὸς ἀφορῶντος τὴν
Ἐκκλησίαν.

Σώμ.	Σώμ.
Οἱ ἐν Δεμίρ-Χισάρ.	α' καὶ β' Βιβλίον 2
† Ὁ τῆς Α. Σ. ἐπίσκοπος Δα- φνουσίας Παρθένιος 2	Βασίλειος Δ. Κώτζιου 1
Ἡ κοινότης Δεμίρ-Ισσαρίου α', β' 2	Γ. Τοζίδης διδάσκαλος 1
Ἀριστοτέλης Δ. Κώτζιου 1	Σώμ. 38
Γ. Στιβαρᾶς διευθυντῆς 1	Οἱ ἐν Κορυτσᾷ.
Γ. Θεοχαρίδης διδάσκαλος 1	Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ
Οἱ ἐν Ἄνω Τζουμαγιᾶ.	† Κορυτσᾶς Γερβασίου α', β' 2
Ἡ κοινότης Ἄνω Τζουμα- γιᾶς α' καὶ β' Βιβλίον 2	Παπᾶ Δημήτριος Οἰκονόμος 1
Ὁ τῆς Α. Σεβ. Πρωτοσύγκελ- λος Εὐγένιος 1	Παπᾶ Μιχαήλ Δ. Βακνᾶς 1
Θεόδ. Π' Βασιλείου διδάσκαλ. 1	Βογατσικὸν 1
Διογένης Ἀδαμαντίδης ἱατρὸς 1	Δημήτριος Παπαδόπουλος 1
Ἀριστείδης Κανίκης 1	Ἰωάν. Δάρδος δικηγόρος α', β' 2
Γεώργιος Γορτσίδης 1	Ὁ τοῦ ἁγ. Κορυτσᾶς καὶ Πρε- μετῆς Πρωτοσύγκ. Ἱερόθεος 1
Πέτρος Γορτσίδης 1	Ἡ Δημογεροντία Πρεμετῆς 1
Σταῦρος Κουμλῆ 1	Οἱ ἐν Ἀχρίδι.
Οἱ ἐν Πετρίτσα.	† Ὁ Πρεσβῶν Ἀμβρόσιος 2
Ἡ κοινότης Πετρίτσης α', β' 2	Οἰκονόμος Παπᾶ Δημήτριος
Εὐάγ. Γεροβασιλείου διδάσκαλ. 1	Πετρίδης α' καὶ β' 2
Ἀνδρέας Φιλίππου 1	Π' Γεώργιος Οἰκονόμου α', β' 2
Εὐάγγελος Μαγδαληνὸς ἱατρὸς 1	Οἱ ἐν Βελισσοῦς.
Οἱ ἐν Κάτω Τσουμαγιᾶ.	† Ὁ Δεβρῶν Ἀνθιμος 2
Ἡ κοινότης Κάτω Τζουμα- γιᾶς α' καὶ β' Βιβλίον 2	Οἱ ἐν Κοζάνη.
Ν. Παπαπέτρου διευθυντῆς 1	Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ
Ἰωάννης Οἰκονομίδης 1	† Σερβίων καὶ Κοζάνης Κων- σταντίου 2
Βασίλειος Καφταντζῆς 1	Οἰκονόμος Ἰωάννης 1
Δημ. Μπεζάλας 1	Θ. Ζ. Ἀφθονίδης 1
Οἱ ἐν Ἄνω Πορρόγια.	Α. Παπαγυρούδης Γραμμα- τεὺς τοῦ Μητροπ. Κοζάνης 1
Ἡ κοινότης Ἄνω Πορρόγιας	Ἰωάννης Εὐαγγελίδης 1
	Ἀθανάσιος Ι. Γκανάτσου α', β' 2

Σώμ.	Σώμ.
Νικόλαος Βαλλαγιάννης α', β' 2	Οἱ ἐν Νικήσανι.
ΕΠΑΡΧΙΑ ΕΛΕΥΘ[ΑΕΩΣ]	Οἶκον. παπᾶ Ἀθανάσιος α', β' 2
Οἱ ἐν Πραβίω.	παπᾶ Κωνσταντίνος α' καὶ β' 2
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ	Ἀθ. Ἀλεξανδρίδης διδάσκ. α', β' 2
† Ἐλευθερουπόλεως Διονυσίου	Οἱ ἐν Κορμίστα.
Οἰκονόμος ΧατζηΠ' Μιχαήλ	Ἀναγνώστης α' καὶ β' 2
α' καὶ β' Βιβλίον 2	Παπᾶ Θεόδωρος α' καὶ β' 2
Σακελλάριος Παπᾶ Εὐάγγε- λος α' καὶ β' Βιβλίον 2	Οἰκονόμος Π' Γεώργιος α', β' 2
Νίκος Ἰωάννου α' καὶ β' 2	Οἱ ἐν Λακοδηκίους.
Κωνσταντ. Ρουσσιμάκης α', β' 2	Οἰκονόμ. Π' Ἰωάννης α', β' 2
Κωνστ. Ἐμμκνουηλίδης α', β' 2	Χ' Παπᾶ Ἰωαννίκιος α', β' 2
Ἀλέξανδρ. μέλ. τοῦ ἰδ. α', β' 2	Ἰωάν. Βαρδάκας ἀρχ. ἐπίτρ. α', β' 2
Οἱ ἐν Παλατιχωρίω.	Οἱ ἐν Μοσθῆνι.
Οἰκονόμ. π' Ἀπόστολος α', β' 2	Πρωτόπ. Π' Δημήτριος α', β' 2
	Σώμ. 34

ΕΝ ΗΠΕΙΡΩ

Σώμ.	Σώμ.
Οἱ ἐν Ἰωαννίνοις.	Οἱ ἐν Παραμυθία.
† Ὁ Ἰωαννίνων Γρηγόριος διὰ τὸν ἱερὸν κλῆρον τῆς ἐπαρ- χίας του 30	Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ
Οἱ ἐν Ἀργυροκάστρῳ.	† Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν Λεοντίου 3
† Ὁ Δρυϊνουπόλεως Γρηγόριος	Εὐάγγελ. Ἱερεὺς Μαργαριτίου 1
διὰ τὸν ἱ. κλῆρ. τῆς ἐπαρ- χίας του 20	Βασ. Ἱερεὺς Οἰκονόμ. Σαγιάδα 1
παπᾶ Ἀθανάσιος α' καὶ β' 2	Βασίλειος Ἡγούμενος Ραγίου 1
Εὐστράτιος Β. Περρέλης α', β' 2	Νικόλ. τοποτηρ. Μονῆς Πούντας 1
	Ἰωσήφ Ἡγούμενος Παγανιοῦς 1
	Ἱεροδ. Δ. Γεωργιάδης α', β' 2

	Σωμ.		Σωμ.
Σωτήριος Γ. Βαλαμάνης	1	Θωμᾶς Οἰκονομίδης	1
Ἰωάννης παπᾶ Θεοδώρου	1	Ἀθανάσιος Πανταζῆ	1
Φώτιος Χριστοδούλου	1	Ἀλκιβιάδης Κοτίδης	1
Σωτήριος Κολιούτσης	1		

ΕΝ ΤΑΙΣ ΝΗΣΟΙΣ

ΚΡΗΤΗ	Σωμ.	Οἱ ἐν Σάμῳ.	Σωμ.
Οἱ ἐν Ἡρακλείῳ.		† Ὁ Σάμου Γαβριήλ	10
† Ὁ Κρήτης Τιμόθεος	2	Οἱ ἐν Ἱμβρῳ	
Δημογεροντ. τιμ. Ἡρακλείου	1	† Ὁ Ἱμβρου Παΐσιος	1
Ἱερὸν Μονὴ Ἐπανωνήφης	1	Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον	
» » Ἀπεψανῶν	1	Ἱμβρου α' καὶ β'	2
» » Ὁδηγητρίας		Ἀρχιμ. Χρύσανθος α' καὶ β'	2
» » Γοργολαίνης	1	Λάζαρος Ἀθνασιᾶδης διδά-	
» » Ἱερουσαλήμ	1	σκαλος Σχοινοῦδίου α', β'	2
» » Σαββαθιανῶν	1	Νικόλαος Ἀθνασιᾶδης	1
Οἱ ἐν Χανίοις.			
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ		ΕΠΑΡΧΙΑ ΡΟΔΟΥ	
† Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνων		Οἱ ἐν Ρόδῳ	
Νικηφόρου	1	Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ	
Ἱ. Μονὴ Ἀγίας Τριάδος τῶν		† Ρόδου Κωνσταντίνου	10
Τσαγκαρόλων α' καὶ β'	2	Π' Νικόλ. Οἶκον. Κρεμαστῆς	1
Ἱ. Μονὴ Γουβερνέτου α', β'	2	Π' Νικόλ. Οἶκον. Βιλανόβα	1
Ἱ. Μονὴ Χρυσοπηγῆς α', β'	2	Χ' Σάββας Γ. Πετρίδης »	1
Δημογεροντ. Χανίων α', β'	2	Γεώρ. Β. Ἀθνασιᾶδης Βιλανόβα	1
Ἀρχ. Χρ. Τσεπετάκης	1	Κυριακὸς Θ. Πατάκης Βιλανόβα	1
Ἱεροδιδ. Ἀγ. Τριάδος α', β'	2	Βασίλειος Κ. Ζαχαρίου Συμαῖος	1
Ἱωάννης Ἱερὺς Σακελλάριος		Ἀρχιμ. Ἀμβρόσιος	1
Κουρνᾶ α' καὶ β' Βιβλίον	2	Ἀρ. Κύριλλος ἡγ. Ἀρτεμίτα	1
Σωμ. 14		Οἶκον. παπᾶ Δημήτριος	

Σωμ.		Σωμ.	
ἡγούμενος Συκράδια	1	Ἰ. Πιπίνος	
Ἀρχ. Μακάριος ἐφημ. Μυλῶνος	1	Γ. Κ. Γεράκης α' καὶ β'	2
Μακάριος ἱεροδ. ἁγ. Ρόδου	1	Κ. Ἀραλκίς	1
π'' Μανώλης Νεοχώριον α', β'	1	Ἰ. Ἀπολλωνίδης	1
π'' Σάββας Οἶκον. μητροπόλεως	1	Οἱ ἐν Νισύρῳ.	
παπᾶ Ἀθανάσιος Νεοχώριον	1	Ἠγούμενος Κύριλλος α' καὶ β'	2
Οἱ ἐν Σύμῃ.		Π. Α. Παντελίδης ἱατρὸς α', β'	2
Ἀρχιερ. ἐπίτρ. Ἀρχιμ. Ἀγάπιος	1	Οἱ ἐν Τήλῳ.	
Ν. Κλαδάκης	1	Ἀρχιμανδρίτης Μακάριος	1
Ν. Διακογιάννης	1	παπᾶ Ἀνδρέας	1
Δημογεροντὶς Σύμης α', β'	2		
Ν. Κατρίδης	1	ΜΙΤΥΛΗΝΗ	
Μιχαὴλ Βενιαμὶν	1	† Ὁ Μιτυλήνης Μεθόδιος διὰ	
Ἰ. Γ. Κλαδάς	1	τὸν Ἰ. κληρὸν τῆς ἐπαρ-	
Ν. Βολανάκης πρωτοπρεσβύτ.	1	χίας του	25
παπᾶ Μιχαὴλ Μιχαλοῦτσος		Οἱ ἐν Καλλονῇ.	
σκευοφύλαξ	1	† Ὁ Μηθύμνης Νικηφόρος διὰ	
Βασίλειος Ἱερεὺς Κοτιάδης	1	τὸν Ἰ. κληρ. τῆς ἐπαρχίας του	25
Νικήτας Π. Κατσαρᾶς	1		
παπᾶ Μιχαὴλ Μαζονάκης	1	ΔΕΡΟΣ	
Ἰωάννης Ἀγαπητίδης	1	† Ὁ Λέρου καὶ Καλύμνου	
Ἱερὰ Μονὴ Πανορμίτου	1	Σωφρόνιος διὰ τὸν Ἰ. κλη-	
Οἱ ἐν Χάλκῃ.		ρον τῆς ἐπαρχίας του	25
π' Κωνσταντῖνος πρωτοπρεσβ.	1	Οἱ ἐν Μαρμαρᾷ.	
παπᾶ Καστρῆς	1	† Ὁ Προικοννήσου Βενέδικτος	
παπᾶ Κωνσταντῖνος δ. φ.	1	α' καὶ β' Βιβλίον	2
παπᾶ Μερκούριος	1		
παπᾶ Διογένης	1	ΚΥΠΡΟΣ	
Ἀριστείδης Πιπίνος	1	Οἱ ἐν Κτῆμα.	
Θεμιστοκλῆς Διαμαντῇ	1	† Ὁ Πάφου Ἐπιφάνιος	5
Β. Ριτηνίς	1		

ΕΝ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

Σωμ.	Σωμ.
Οἱ ἐν Μαγνησίᾳ.	
† Ὁ Ἐφέσου Κωνσταντῖνος	
διὰ τὸν Ἰ. κλῆρον τῆς ἐπαρ-	
χίας του 25	
† Ὁ Κρήνης Θεόκλητος διὰ	
τὸν Ἰ. κλῆρ. τῆς ἐπαρχίας του 15	
ΒΠΑΡΧ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ	
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Μη-	
τροπολίτου Χαλκηδόνος	
Ἰωακείμ.	
Οἱ ἐν Χαλκηδόνι.	
Ὁ Χαλκηδόνος Ἰωακείμ 10	
Ὁ πρωτοσύγκελλος τῆς Α. Σ.	
Ἰωακείμ. Βαζεβανίδης 2	
Ὁ ἱεροδ. τῆς Α. Σ. Κύριλλος	
Ψύλλας 2	
Ἀρχιμ. Ἱεροθέος ἱερατικῶς	
προϊστάμενος α' καὶ β' 2	
Ἀρχιμ. Ἰωακείμ α' καὶ β' 2	
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος 1	
Ἱεροδ. Πορφύριος α' καὶ β' 2	
Ἱεροδ. Νικηφόρος » » 2	
Ἀργύριος Γεωργιάδης Στενη-	
μαχίτης ἔμπορος 1	
Νικόλαος Ψύρρας Στενημα-	
χίτης ἔμπορος 1	
Οἱ ἐν Πριγκήπῳ.	
Ἀρχιμ. Ἱερεμίας Θ. Πιστρό-	
πουλ. Μεγασπηλαιώτης ἱερ.	
προϊστ. τῆς Παναγίας 1	
Ἀρχιμ. Μελέτιος ἱερ. προϊστ.	
ἁγίου Δημητρίου α' καὶ β' 2	
Ἱερομ. Ἀμβρόσιος Παπαστα-	
θοκόπουλος ἐφημέριος τῆς	
Παναγίας α' καὶ β' 2	
Ἱεροδ. Ἰωακείμ Γεωργιάδης 1	
Ἱεροδ. Θεοφάνης 1	
Οἱ ἐν Χάλκῃ.	
Οἰκονόμ. Π' Νικόλαος Ἡ-	
πειρώτης ἱερ. προϊστ. τοῦ	
ἁγ. Νικολάου α' καὶ β' 1	
Ἱεροδ. Σερμφεῖμ Λήμνιος α', β' 2	
Ἱεροδ. Ἀρσένιος Ἀφεντούλης	
Ἱεροκλήρῳ τῶν ἱερῶν Ἐκ-	
κλησιῶν τοῦ Γαλατᾶ α', β' 2	
Οἱ ἐν Ἀντιγόνῃ.	
Ἀρχιμ. Γρηγόριος ἱερ. προϊστ.	
α' καὶ β' Βιβλίον 2	
Οἱ ἐν Σκουτάρει.	
Ἀρχιμ. Παΐσιος Εὐστρατιά-	
δης ἱερ. προϊστάμενος 1	
Ἱεροδ. Νεόφυτος α' καὶ β' 2	
Οἱ ἐν Κουζγουντζικίῳ.	
Οἰκονόμος Ἰάκωβος ἱερατικ.	
προϊστ. α' καὶ β' 2	
Οἰκονόμ. Βασίλειος α' καὶ β' 2	
Ἀρχιμ. Διονύσιος α' καὶ β' 2	
Οἱ ἐν Τσεγγελκιοῦ.	
Ἀρχιμ. Ἀγαθάγγελος ἱερατ.	
προϊστ. α' καὶ β' Βιβλ. 2	
Ἱεροδ. Πέτρος 1	
Μάρκος Βιτάλης διδάσκαλος 1	

Σωμ.	Σωμ.
Οἱ ἐν Πασᾶ-Βαξέ.	
Σακελλάριος π' Ἀντώνιος	
ἱερατ. προϊστάμ. α', β' 2	
Ἱεροδ. Δημήτρ. Πολυχρονιάδης 1	
Οἱ ἐν Ρυσίῳ.	
Ἀρχιμ. Γεώργιος α' καὶ β' 2	
Ἱερεὺς Ἀθανάσιος 1	
Θεόδ. Εὐστρατιάδης διευθυντ.	
τῆς Σχολῆς α' καὶ β' 2	
Γεώργιος Χαραλαμπίδης Ἀρ-	
χιερατικὸς ἑξάρχος α', β' 2	
Οἰκονόμος π' Ἀντώνιος ἱερ.	
προϊστ. ἐν Κανδυλλί α', β' 2	
Οἰκονόμ. π' Εὐστράτιος ἱερ.	
προϊστ. ἐν Βέηκοζ α' καὶ β' 2	
π' Δημήτριος ἐν Ἀλβανιτο-	
χωρίῳ α' καὶ β' 2	
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος ἱερατικῶς	
προϊστ. ἐν Μάλτεπε α' καὶ β' 2	
π' Κωνσταντ. ἐν Καλαμισίοις 1	
Ἀρχιμ. Ἰωάν. Αὐγερινὸς ἱερ.	
προϊστ. ἐν Ζιγουλδακίῳ α', β' 2	
Ἀρχιμ. Χριστόφορος ἱερατικ.	
προϊστ. ἐν Κόζλου α', β' 2	
π' Ἀθανάσιος ἱερ. προϊστ. ἐν	
Φουντουκλίοις α' καὶ β' 2	
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος ἐν Χιλῇ 1	
π' Σωκράτης ἐν Κ. Νεοχωρίῳ 1	
Οἰκονόμ. π' Νικόλαος ἱερ.	
προϊστ. ἐν Πασᾶ Κιοῦ α', β' 2	
Οἰκον. Εὐάγγελος ἱερ. προϊστ.	
ἐν Μικρῷ Βαχάκλιο α', β' 2	
Οἱ ἐν Ἀμισῷ.	
Ὁ Ἀμασειᾶς Ἀνθιμος 5	
π' Εὐστάθιος Γ. Λαμπρινί-	
δης α' καὶ β' 2	
παπᾶ Χριστόδουλος Οἰκονο-	
μιδης α' καὶ β' Βιβλίον 2	
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ Πανιερ.	
Μητροπολ. Προύσης Ναθαναήλ	
Οἱ ἐν Προύσῃ.	
Ὁ τοῦ ἁγ. Προύσης γεν. ἐπί-	
τροπος Ἀρχιμ. Κωνσταντῖνος 2	
Ἀρχιμ. Πανάρετος ἐκ Ν. Ἐφέσου 1	
παπᾶ Εὐάγγελος Οἰκονομί-	
δης ἐξ Ἡπείρου 1	
Σύγκελ. Μεθόδιος Καλύμνιος	
α' καὶ β' Βιβλίον 2	
Ἱερ. Δημήτριος ἐξ Ἡπείρου α', β' 2	
παπᾶ Κωνσταντῖνος ἐκ Τριγλίας 1	
π' Κωνσταντῖνος ἐκ Βαλατίου 1	
παπᾶ Δημήτριος ἐκ Δεμιρδε-	
σίου α' καὶ β' Βιβλίον 2	
Οἱ ἐν Ἰνεπόλει.	
Ὁ Νεοκκισαρείας Ἀλέξαν-	
δρος διὰ τὸν Ἰ. κλῆρον τῆς	
ἐπαρχίας του 25	
Οἱ ἐν Ἰκονίῳ.	
Ὁ Ἰκονίου Ἀθανάσιος διὰ	
τὸν Ἰ. κλῆρ. τῆς ἐπαρχίας του 25	
Οἱ ἐν Νεαπόλει (Νέδσεχιρ)	
τῆς Καππαδοκίας	
Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ	
Λουκᾶ Π. Ὁραιοπούλου 2	

Σωμ.	Σωμ. 26
Φίλιππος Γ. Ἀριστόβουλος 1	Ἰωακείμ Μητροφάνους Ἱερεὺς 1
Κκριακὸς Ζ. Πασίας ἐν Νεα- πόλει τῆς Καππαδοκίας 1	Εὐθύμ. Γεωργίου ἱερομόναχος 1
Εὐθύμιος παπᾶ Ἰακώβου ἐν Νεαπόλει τῆς Καππαδοκίας 1	Θεόδωρ. Ἀθ. ἱερ. Θεσσαλονικεὺς 1
Ἱερεμίας Μ. Παπαδόπουλος Οὐρκιοπλοῦ 1	Θεοφάνης Μοσχονᾶς 1
Οἱ ἐν Ἀτταλείᾳ.	Ἰγνάτιος Ραδικόπουλος ἱερεὺς 1
Ὁ Πισσιδεῖας Γεράσιμος διὰ τὸν Ἰ. κλῆρ. τῆς ἐπαρχίας του 25	ΕΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝῃ
Οἱ ἐν Τραπεζοῦντι.	Οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις.
Ὁ Τραπεζοῦντος Κωνσταν- τιος διὰ τὸν Ἰ. κλῆρον τῆς ἐπαρχίας του 25	Ὁ Πέτρος Νικηφόρος α', β' 2
οἱ ἐν Σιδὸν Καρᾶ-Χισάρ.	Ὁ Βηθλεὲμ Ἀνθιμος Ἀθηναί 2
Ὁ Κολωνίας Λεόντιος διὰ τὸν Ἰ. κλῆρ. τῆς ἐπαρχίας του 15	Ὁ Σεβαστείας Κύριλλος α', β' 2
ΕΝ ΑἴΓΥΠΤῳ	Ὁ Ἰορδάνου Ἐπιφάνιος α', β' 2
Οἱ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.	Ὁ Κυριακουπόλεως Δανιήλ 2
Ὁ Θεοχίδης Γερμανὸς 2	Ὁ Τιθεριάδος Πολύκαρπος α', β' 2
Ἀρχιμ. Γεράσιμος Μασάρας 1	Ὁ Φιλαδελφείας Δαμιανὸς α', β' 2
Ὁ Μ. Ἀρχιδιάκον. Κ. Παγώνης 1	Σκευοφύλαξ Ἀρχ. Εὐθύμιος 2
Ἱεροδ. Θεοφάνης 1	Ἀρχιμ. Στέφανος Δραγομάνος 1
οἱ ἐν Καῖρῳ,	Ἀρχιμ. Φώτιος ἀρχιεγγραμματοῦς 1
Ὁ Λιθύης Ἰγνάτιος 2	Ἀρχιμ. Μελέτιος Κρονίδης 1
Ἱεροδ. Γερμανὸς Μαυρομμά- της Καῖρον 1	Ἀρχιμ. Νικόδημος 1
	Ἀρχιμ. Θεοφάνης 1
	Ἀρχ. Ἰωαννίκιος ἡγ. ἐν Ἰόππῃ 1
	Ἀρχ. Βασίλειος ἡγ. Γεθσημανῆς 1
	Ἱερομ. Γεννάδιος ἡγ. ἁγ. Γεωργ. 1
	Μ. Ἀρχιδιάκονος Γερμανὸς 1
	Ἱεροδ. Κλεώπας 1
	Νικόλαος Μοναχὸς Καθηγητῆς 1

ΔΗΛΩΣΙΣ

Δηλῶ ὅτι εὐχαρίστως καὶ προθύμως θέλω ἀπαντήσαι εἰς πᾶσαν ἐρώτη-
σιν, ἀφορῶσαν ἀπορίαν περὶ ζητήματος κωλύματος γάμου ἢ περὶ μνηστείας.
Πρὸς δὲ, ὅτι αἱ τοιαῦται ἐρωτήσεις θέλουσι χρησιμεύσαι εἰς ἰδιαιτέραν μελέ-
την, ἐν τῷ ἐν καιρῷ ἐκδοθησομένῳ Τρίτῳ βιβλίῳ τοῦ «Προχείρου Νομικοῦ».

Ο ΠΟΝΗΣΑΣ

ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ

**Ἐν τῷ ἐν Φαναρίῳ βιβλιοπωλεῖ τῶν Ἀδελφῶν
Καλλίφρονος καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς βιβλιοπω-
λεῖσι.**

Τιμᾶται δὲ Γρόσια ἀργυρᾷ 15.

Παρὰ τοῖς ἰσίοις εὐρίσκεται καὶ τὸ Α' Βιβλίον τοῦ
Προχείρου Νομίτου, τιμώμενον ἐπίσης

Γρόσια ἀργυρᾷ 15.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ συγγραφέως

Constantinople Phanar

Βιβλιοπωλεῖον Ἀδελφῶν Καλλίφρονος.
